

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT

GJENNOMGANG AV BARNEVERNTJENESTEN – FORBYGGENDE ARBEID, KVALITET OG RESSURSBRUK – RE KOMMUNE

UTARBEIDET AV

Vestfold
Kommunerevisjon

2015

Innhold

0. SAMMENDRAG	3
1. INNLEDNING	8
1.1 BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	8
1.2 AVGRENSING AV PROSJEKTET.....	8
2. FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER	8
2.1 FORMÅL	8
2.2 PROBLEMSTILLINGER	8
3. REVISJONSKRITERIER	9
4. METODE OG KVALITET	10
4.1 METODEVALG	10
4.2. PRAKTISK GJENNOMFØRING	10
4.3 KVALITETSSIKRING.....	10
4.4 PÅLITELIGHET OG GYLDIGHET	11
4.5 HØRING.....	11
5. FAKTA, VURDERINGER OG KONKLUSJONER	12
5.1 INNLEDNING – GENERELL INFORMASJON OM VIRKSOMHET BARN OG UNGE OG BARNEVERNET I RE KOMMUNE	12
5.2 PROBLEMSTILLING 1:	14
5.2.1 REVISJONSKRITERIER.....	14
5.2.2 GENERELT OM FOREBYGGENDE ARBEID FOR BARN OG UNGE RE KOMMUNE	14
5.2.3 FOREBYGGENDE ARBEID – FORANKRING I OVERORDNET PLANVERK.....	15
5.2.4 SAMARBEID OM FOREBYGGENDE ARBEID.....	17
5.2.5 REVISORS KONKLUSJON PROBLEMSTILLING 1:	24
5.3 PROBLEMSTILLING 2:	26
5.3.1 REVISJONSKRITERIER.....	26
5.3.2 FYLKESMANNENS TILSYN 2015.....	27
5.3.3 RUTINER FOR SAKSBEHANDLING.....	28
5.3.4 REVISORS KONTROLL AV SAKSBEHANDLINGEN.....	28
5.3.5 REVISORS KONKLUSJON PROBLEMSTILLING 2:	33
5.4 PROBLEMSTILLING 3:	35
5.4.1 KOSTRA-ANALYSE	35
5.4.2 RE KOMMUNES KOMMENTARER VEDRØRENDE ØKONOMISKE UTFORDRINGER INNENFOR BARNEVERNTJENESTEN.....	37
5.4.3 REGNSKAP/BUDSJETT OG STATISTIKK BARNEVERN	39
5.4.4 RUTINE/PRAKSIS FOR FOSTERHJEMSARBEID	40
5.4.5 REVISORS KONKLUSJON PROBLEMSTILLING 3:	43
6. REVISORS ANBEFALINGER	45
7. RÅDMANNENS UTTALELSE	46
<i>Vedlegg 1 – Nærmere om revisjonskriteriene</i>	48
<i>Vedlegg 2 – Prosjekt SmART barnevern i Re</i>	52
<i>Vedlegg 3 – Prosjekt SmART oppvekst i Re</i>	63
<i>Vedlegg 4 – Virksomhetsplan Barn og Unge 2015</i>	78
<i>Vedlegg 5 – Veikart for Barn og Unge 2015</i>	84
<i>Vedlegg 6 – KS - Veiledende satser for fosterhjem og besøks hjem</i>	86
<i>Vedlegg 7 – Spørreundersøkelse til Helsestasjon, PPT og Familieteamet i Re kommune</i>	87
<i>Vedlegg 8 – Spørreundersøkelse til ledelsen ved skolene og barnehagene i kommunen i Re kommune</i> ..	91
<i>Vedlegg 9 – Litteratur og kilder</i>	96

0. SAMMENDRAG

På oppdrag fra kontrollutvalget i Re kommune har Vestfold kommunerevisjon gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjektet *Gjennomgang av barnverntjenesten – forebyggende arbeid, kvalitet og ressursbruk*. Revisjonskriteriene, som er lagt til grunn for revisjonens vurderinger, går fram av rapportens kapittel. Metode og kvalitetssikring fremgår av kapittel 4. For faktagrunnlag og en mer utfyllende versjon av revisjonens vurderinger vises det til kapittel 5 i rapporten.

Gjennomføring av forvaltningsrevisjonen

I dette prosjektet har vi undersøkt om barnevernet i Re kommune har et tilfredsstillende system for forebyggende arbeid. Vi har blant annet gjennomført to spørreundersøkelser til henholdsvis ledelsen ved skolene og barnhagene i kommunen, samt til ansatte ved Helsestasjon, PPT og Familieteamet.

Videre har vi undersøkt om barnevernet har god kvalitet i saksbehandlingen. Vi har foretatt kontroll av saksbehandlingen innenfor barnevern i 2015.

Til slutt har vi undersøkt ressursbruken i barneverntjenesten i Re kommune og blant annet sammenlignet Kostra-tall med andre kommunegrupper. Vår analyse av offentlig statistikk omfatter siste tre års rapportering (2012 – 2014). I vår analyse av regnskapstall mot budsjett har vi tatt med 2015, der tallene eksisterer.

Oppsummering av revisjonens vurderinger

Hovedmålsettingen i prosjektet har vært å få svar på følgende tre problemstillinger:

Problemstilling 1: Har Re kommune tilfredsstillende system for forebyggende arbeid innen barnevern?

Revisors hovedinntrykk er at Re kommune har et stort fokus på forebyggende arbeid for barn og unge i kommunen, herunder også fokus på forebyggende barnevern. Barneverntjenesten er en del av helheten, som har ansvar for å tilrettelegge for forebyggende arbeid, og representerer dette sammen med de andre avdelingene i virksomhet Barn og unge. I følge Re kommune jobbes det mye forebyggende i barnehage, skole, helsesøstertjeneste og PPT, før saker kommer til barnevernet. Barnevernet i Re kommune har en rolle i det forebyggende arbeidet i forhold til å samarbeide med de øvrige aktørene nevnt over.

Re kommune har etablert en rekke tiltak og arenaer for å jobbe forebyggende for barn og unge i kommunen. I denne forbindelse kan vi spesielt nevne prosjektene SmART oppvekst og SmART barnevern. Prosjektet SmART oppvekst, er blant annet et forebyggende utviklingsprosjekt som går over flere år. Et av målene for prosjektet SmART barnevern er at det skal jobbes forebyggende for å forhindre omsorgsovertakelse.

- **Er dette arbeidet forankret i overordnet planverk?**

Revisor kan konkludere med at Re kommune har forankret mål og fokus på forebyggende arbeid generelt for hele kommunen i overordnet planverk, som vurderes å være i tråd med revisjonskriteriet.

Videre viser revisors gjennomgang av plandokumenter på virksomhetsnivå, at forebyggende tiltak for barn og unge i Re kommune fremgår av disse, som også vurderes å være i tråd med revisjonskriteriet. Det er spesielt virksomhetsplan for Barn og unge og prosjektdokumentet for SmART oppvekst som viser dette.

Revisors inntrykk er at Re kommune har tilrettelagt for gode arenaer for planlegging av forebyggende arbeid på tjeneste- og virksomhetsnivå, og at det er hyppig og god dialog mellom barnevernleder, virksomhetsleder og kommunalsjef for Oppvekst og kultur.

- **Er det etablert samarbeid mellom barnevernstjenesten, helsesøstertjenesten, skole og barnehage om forebyggende arbeid?**

Revisor kan konkludere med at Re kommune har tilrettelagt for en rekke ulike faste arenaer for samarbeid om blant annet forebyggende arbeid for barn og unge i kommunen, der også barneverntjenesten deltar. Disse arenaene er ledermøter, kjernegruppemøter, personalmøter, virksomhetssamlinger, Kompetanseteamet og TT-møter. I tillegg deltar barneverntjenesten på fagdager/foreldremøter på etterspørsel i barnehager og skoler og samarbeider med ansatte i barnehager, skole og helsestasjon om enkeltsaker. Revisor konkluderer med at samarbeidsarenaene, som Re kommune har tilrettelagt, er i tråd med revisjonskriteriet om at Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt. Resultater fra spørreundersøkelsen viser også dette.

- **I hvilken grad fungerer dette samarbeidet?**

Svar fra spørreundersøkelsen viser at 32% mener at barnevernet i Re kommune i ”stor grad” eller ”svært stor grad” samarbeider godt med egen avdeling/virksomhet/skole/barnehage om forebyggende arbeid, mens 68 % mener at samarbeidet fungerer i ”liten grad” eller ”til en viss grad”. Gruppe 2 – skoler og barnehager – svarer noe mer positivt på dette spørsmålet enn gruppe 1 - Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re. Revisor vurderer, på bakgrunn av disse svarene, at barnevernet i Re kommune har et potensial til forbedring på området samarbeid med andre avdelinger, virksomheter, skoler, barnehager med mer om forebyggende arbeid.

Problemstilling 2: I hvilken grad kan barnevernet i Re vise til kvalitet i saksbehandlingen?

Fylkesmannen i Vestfold har et tilsynsansvar overfor barneverntjenesten i kommunene. Fylkesmannen følger opp dette blant annet ved at barneverntjenesten rapporterer fast til fylkesmannen, gjennom halvårsrapporteringer og kvartalsvise avviksrapporteringer i forhold til fristbrudd.

Det ble avdekket følgende avvik ved egenevaluering i barneverntjenesten i Re og Hof kommune:

- Kommunen gir ikke alltid tilbakemelding innen 3 uker etter at undersøkelsen er gjennomført der meldingen er fra offentlig melder eller person med yrkesmessig taushetsplikt.
- Kommunen vurderer ikke alltid om det skal gis tilbakemelding om tiltak til offentlig melder.

Det fremgår av dokumentasjonen at Re kommune har laget en plan for hvordan avvikene skal rettes opp, og Fylkemannen har i brev til Re kommune vurdert at det ikke er behov for videre oppfølging fra deres side.

Revisor har videre foretatt en egen kontroll av saksbehandlingen innenfor barnvernet. Tabellene 2, 3 og 4 viser resultatene av vår kontroll. På bakgrunn av denne kontrollen, konkluderer revisor med at barneverntjenesten i Re kommune i hovedsak kan vise til kvalitet i saksbehandlingen i tråd med krav og anbefalinger i regelverk/retningslinjer/intern rutine. Gjennomgang av dokumentasjon i datasystemet Familia viste imidlertid noen mangler knyttet til

- **Meldinger og undersøkelser:**
 - Manglende etterlevelse av Re kommunes rutine for utarbeidelse av undersøkelsesrapport i fem av seksten saker.
- **Vedtak om hjelpetiltak:**
 - Manglende tidsavgrensning i seks av ti vedtak.
 - Manglende begrunnelse til de regler vedtaket bygger på i et av ti vedtak.
- **Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering:**
 - Delvis manglende oppfølging av hvordan det går med barnet og vurdering av om hjelpen er tjenlig i tre av ni tiltak og manglende oppfølging i to tiltak.
 - Manglende kvartalsvis evaluering av fem av ti tiltak. To tiltak er evaluert etter første kvartal, men ikke etter andre kvartal.
 - Manglende situasjonsbeskrivelse i et av ti tiltak og manglende evalueringstidspunkt i et annet tiltak.

Problemstilling 3: Hvordan er ressursbruken i barneverntjenesten i Re kommune sammenlignet med andre kommuner, og hva er mulige årsaker til eventuelle forskjeller?

På bakgrunn av analyse av Kostratall, kan revisor konkludere med at Re kommune har vesentlig høyere kostnader til barnevern enn sammenlignbare kommuner. Vi har også registrert at Re kommune har hatt en *høyere andel barn med barneverntiltak* enn sammenlignbare kommunegrupper og at Re kommune hatt *høyere kostnader per barn, som er plassert utenfor hjemmet*, enn sammenlignbare kommunegrupper. Kostra-analysen viser også at Re kommune har hatt *lavere kostnader per barn, som ikke er plassert av barnevernet* og *lavere utgifter til saksbehandling* enn sammenlignbare kommuner.

Kommunens egne undersøkelser viser også at *en stor andel av barna, som har vært under barnevernets omsorg i Re, har bodd kort tid i kommunen*, sammenlignet med statistikk fra andre kommuner.

Revisor vil trekke fram at det kan være vanskelig å sammenligne tall innenfor barneverntjenesten, da kompleksiteten i sakene varierer mye. Vi gjør oppmerksom på at alle saker som gjelder omsorgsovertakelse – dvs. plasseringer utenfor hjemmet – er behandlet av Fylkesnemnda for sosiale- og barnevernsaker i Buskerud og Vestfold.

Revisors gjennomgang av regnskapstallene for barneverntjenesten de siste tre årene, viser også at barnevernet i Re kommune, hadde betydelige høyere kostnader enn budsjett, for årene 2013 til 2014. Det er spesielt tjeneste 2520 – barneverntiltak utenfor familien, som er hovedårsaken til merkostnadene. Vi gjør oppmerksom på at både godtgjørelse til fosterhjem og kostnader til noen få ”dyre” institusjonsplasser inngår i disse tallene. Foreløpige regnskapstall for 2015 viser at andel barneverntiltak utenfor familien utgjorde 68% av netto kostnader til barnevernet, barneverntiltak i familien 6 % og sum andre tjenester utgjorde 26 %. Revisor registrerer imidlertid at foreløpige regnskapstall for 2015 viser en positiv trend, da sum netto kostnader totalt viser et mindre merforbruk på 0,6 mill. kroner, dvs. 2,6 %, i forhold til budsjett. Sum tjeneste 2520 – barneverntiltak utenfor familien – viser at det fortsatt er et merforbruk i forhold til budsjett, som utgjør 2,3 mill. kroner og 18 %.

I budsjettsaken for 2016 uttrykker Re kommune at det har vært arbeidet systematisk i barnevernet med en gjennomgang av alle saker, nye rutiner, organisatoriske endringer med inndeling i team og delegasjon, samt styrket grunnbemanning etter at det ble et interkommunalt barnevern. Tiltaket ”SmART barnevern”, som ble iverksatt i 2014, jobber spesielt med å hindre omsorgsplasseringer i tillegg til å drive veiledning i familiene.

Når det gjelder kostnader til bruk av konsulenttenester innenfor barnevernet i Re kommune, kan revisor konkludere med at kostnadene har gått betydelig ned fra 2013 og 2014 til 2015. Dette kan i følge Re kommune forklares med at de nå har bedre grunnbemanning, og derfor mindre behov for å leie inn ekstern bistand. Kostnader til juridisk bistand er mer stabil over den kontrollerte perioden, men ligger over budsjetterte kostnader.

Revisor har undersøkt rutine og praksis for fosterhjemsarbeid og foretatt en kontroll av godtgjørelse til fosterforeldre i november 2015.

Når barneverntjenesten finner at et barn ikke får god nok omsorg av sine foreldre, og hjelpetiltak ikke vil kunne endre på dette, skal det reises sak for fylkesnemnda. Formålet med å reise sak for fylkesnemnda er å sikre at sakene behandles juridisk og faglig forsvarlig, og at klientens rettssikkerhet ivaretas. Når nemnda har truffet beslutning i tråd med barneverntjenestens forslag, har barneverntjenesten 6 uker på å iverksette vedtaket dersom barneverntjenesten fikk medhold.

Re kommune har utarbeidet Rutiner for fosterhjemsarbeid. Formålet med rutinen er å sikre best mulig fosterhjem til de barna som trenger det gjennom gode fosterhjemsrutiner, samt at fosterhjemmene får så god oppfølging som mulig slik at barna sikres et best mulig omsorgstilbud.

Revisors kontroll av godtgjørelse til fosterforeldre i november 2015, viser at snitt-tallene til Re kommune er vesentlig høyere enn snittet for KS-satser. En kontroll av de fem største utbetalingene til fosterhjem i november 2015, (hvor et av fosterhjemmene har to fosterbarn), viser at disse gjelder barn med forsterkningstiltak, behandlet av Fylkesnemnda for Buskerud og Vestfold, hvor fosterforeldrene får godtgjørelse som tilsvarer kompensasjon for annen lønn.

Revisors kontroll av seks tiltak om forsterkninger i fosterhjem, viser at det tyder på at fem av disse forsterkningstiltakene har vart over flere år. Videre viste gjennomgangen at det manglet dokumentasjon for flere av evalueringene som skulle gjennomføres i 2015, i følge avtalene. Revisor vurderer videre, på bakgrunn av barnevernets dokumentasjon, at det kan være en

utfordring å redusere forsterkningstiltak og at barnevernets system rundt evaluering ikke har fungert godt nok tidligere. Barnevernet i Re kommune opplyser at de jobber med å få gode rutiner på dette.

Anbefalinger

- Barnevernet i Re kommune bør vurdere ytterligere tiltak for å forbedre samarbeidet med andre avdelinger, virksomheter, skoler, barnehager med mer om forebyggende arbeid innen barnvern.
- Re kommune bør følge opp at saksbehandlingen knyttet til *Meldinger og undersøkelser, Vedtak om hjelpetiltak, Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering*, utføres i tråd med barnevernloven, forvaltningsloven og egen rutine for saksbehandling.
- Barneverntjenesten i Re kommune bør følge opp at avtaler om forsterkningstiltak evalueres i tråd med avtalene, og sørge for at evalueringene dokumenteres.

1. INNLEDNING

1.1 BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Generelt

Gjennomføring av forvaltningsrevisjon er en lovpålagt oppgave i kommuner og fylkeskommuner, jf. kommuneloven med forskrifter. Kontrollutvalget har ansvar for at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon og at det utarbeides plan for forvaltningsrevisjon basert på en overordnet analyse.

Dette forvaltningsrevisjonsprosjektet bygger på RSK 001 *Standard for forvaltningsrevisjon*, som angir hva som er god kommunal revisjonsskikk i forvaltningsrevisjon.

Bestilling

Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalget i Re kommune i sak 12/15.

1.2 AVGRENSING AV PROSJEKTET

Analyse av Kostratall er avgrenset til årene 2012 til 2014. Videre er analyse av regnskapstall avgrenset til årene 2013 til 2015. Revisors kontroll av saksbehandlingen i barneverntjenesten og kontroll av godtgjørelse til fosterforeldre, er avgrenset til begrensede perioder i 2015.

2. FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER

2.1 FORMÅL

Formålet med prosjektet har vært å

- undersøke om barnevernet i Re kommune har et tilfredsstillende system for forebyggende arbeid.
- undersøke om barnevernet har god kvalitet i saksbehandlingen.
- undersøke ressursbruken i barneverntjenesten.

2.2 PROBLEMSTILLINGER

Prosjektet har følgende problemstillinger med underproblemstillinger:

1. **Har Re kommune tilfredsstillende system for forebyggende arbeid innen barnevern?**
 - Er dette arbeidet forankret i overordnet planverk?
 - Er det etablert samarbeid mellom barnevernstjenesten, helsesøstertjenesten, skole og barnehage om forebyggende arbeid?

2. I hvilken grad kan barnevernet i Re vise til kvalitet i saksbehandlingen?

- Overholder barneverntjenesten fristene for gjennomgang av innkomne meldinger og gjennomføring av undersøkelser.
- Er vedtak om hjelpetiltak utarbeidet i tråd med krav i regelverket?
- Er det utarbeidet tiltaksplaner for barn med hjelpetiltak, og er disse tiltaksplanene utarbeidet i tråd med regelverket?

3. Hvordan er ressursbruken i barneverntjenesten i Re kommune sammenlignet med andre kommuner, og hva er mulige årsaker til eventuelle forskjeller?

- Herunder:
 - Kostra-analyse
 - Vurdere bruk av barneverntiltak i hjemmet og utenfor hjemmet, samt bruk av konsulenter
 - Vurdere rutine/praksis for bruk av fosterforeldre

3. REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse for de krav og forventninger revisor bruker for å vurdere praksisen i den reviderte virksomheten.

Revisjonskriteriene i dette prosjektet er utledet fra:

- Lov av 17.7.1992 om barneverntjenester (barnevernloven)
- Lov av 10.02.1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).
- Rundskriv Q-25 /2005 Barnevernet og det forebyggende arbeidet for barn og unge og deres familier. Barne- og familiedepartementet.
- Rundskriv Q-16/2007 Forebyggende innsats for barn og unge. Barne- og likestillingsdepartementet m.fl.
- Rundskriv Q1104 B Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barneverntjenesten
- NOU 2000:12 Barnevernet i Norge. Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
- NOU 2009:08 Kompetanseutvikling i barnevernet, Barne- og likestillingsdepartementet
- Interne rutiner på barnevernområdet - Re kommune

Revisjonskriteriene er nærmere beskrevet i kapittel 5 og i vedlegg 1.

4. METODE OG KVALITET

4.1 Metodevalg

Metodene som er benyttet i forvaltningsrevisjonen omfatter intervju, dokumentanalyse og en anonym spørreundersøkelse.

4.2. Praktisk gjennomføring

Revisjonen er gjennomført i perioden oktober 2015 - januar 2016.

Vestfold kommunerevisjon har:

- sendt oppstartsbrev til rådmann
- hatt oppstartsmøte med kommunalsjef Oppvekst og kultur, virksomhetsleder Barn og unge, leder Barnevern 3.11.2015
- intervju med virksomhetsleder Barn og unge, leder Barnevern og teamleder undersøkelse/tiltak 11.11.2015
- gjennomført dokumentanalyse
- gjennomført en anonym spørreundersøkelse til Helsestasjon, PPT og Familieteamet, se vedlegg 7. Vi sendte spørreundersøkelsen til 30 personer og mottok 22 svar. Dette gir en svarprosent på 73%.
- gjennomført en anonym spørreundersøkelse til ledelsen ved barnehagene og skolene i kommunen, se vedlegg 8. Vi sendte spørreundersøkelsen til 22 personer og mottok 17 svar. Dette gir en svarprosent på 77%.
- foretatt kontroll av saksbehandlingen på barnevern, dvs. kontroll av 22 meldinger i januar og februar 2015 samt kontroll av 10 vedtak om hjelpetiltak med tiltaksplaner.
- gjennomført verifiseringsmøte med rådmann, kommunalsjef Oppvekst og Kultur, leder Barnevern og teamleder undersøkelse/tiltak 21.01.2016

Vestfold kommunerevisjon vil takke alle i Re kommune som har bidratt konstruktivt med informasjon til rapporten.

4.3 Kvalitetssikring

Opplysninger fra intervjuene, som ligger til grunn for konklusjoner og andre vurderinger gjort i denne revisjonsrapporten, er verifisert ved at administrasjonen har fått et utkast av rapport til høring. De er med dette gitt anledning til å korrigere faktafeil og avklare misforståelser. I tillegg har intervjuer, som er blitt gjennomført med virksomhetsleder Barn og unge, barnevernleder og teamleder undersøkelse/tiltak, blitt sendt for verifisering og kommentarer.

Den løpende kvalitetssikringen i prosjektet er ivaretatt gjennom diskusjoner i revisjonsteamet om metode, veivalg og vurderinger og betydningen av enkelte funn. Kvalitetssikring av revisjonsrapporten er utført ved at oppdragsansvarlig revisor har gjennomgått og gitt innspill på den endelige rapportens utforming og innhold.

4.4 Pålitelighet og gyldighet

Metodebruk skal sikre validitet (gyldighet) og reliabilitet (pålitelighet). Vurderinger av dataenes validitet skal sikre at kontrollens datagrunnlag samlet bidrar til å besvare problemstillingene. Vurderinger om reliabilitet fokuserer på om de dataene som er innsamlet er påvirket av den måten innsamlingen gjennomføres på. Revisor vurderer at empirien som ligger til grunn for rapportens konklusjoner er basert på data med høy grad av validitet og reliabilitet. Datagrunnlaget skal kunne etterprøves, og revisor har utarbeidet en egen perm med innsamlet dokumentasjon, som er benyttet i rapporten.

4.5 Høring

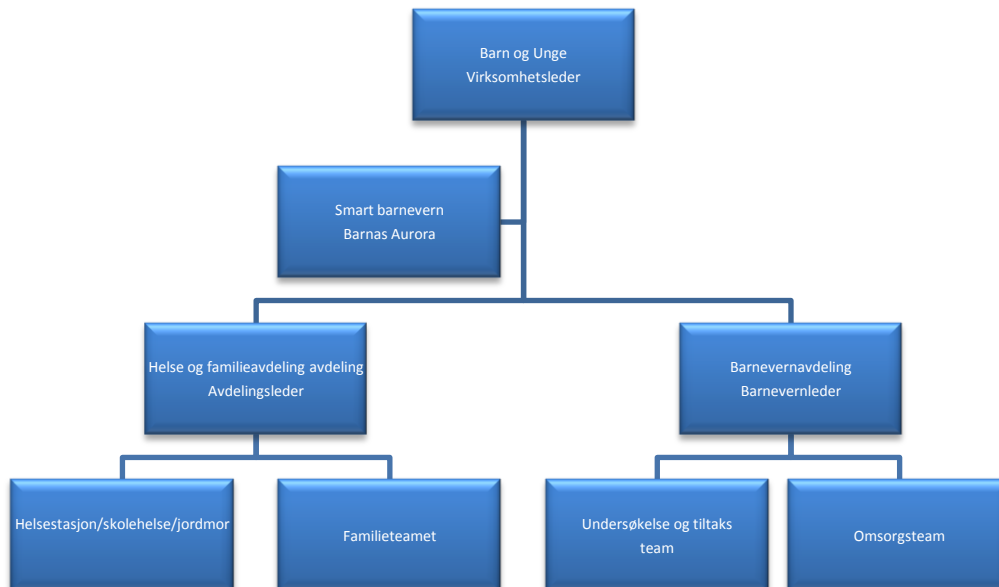
Rapporten er oversendt rådmannen til høring. Rådmannens uttalelse, mottatt på e-mail 27.01.2016, er tatt inn under pkt. 7 i rapporten.

5. FAKTA, VURDERINGER OG KONKLUSJONER

I dette kapittelet belyser vi problemstillingene, presenterer innhentet fakta knyttet til problemstillingene og vurderer disse opp mot revisjonskriteriene. Innledningsvis til hver problemstilling beskrives aktuelle revisjonskriterier.

5.1 Innledning – generell informasjon om virksomhet Barn og unge og barnevernet i Re kommune

Barnevernavdelingen i Re kommune er organisert under virksomhet Barn og unge.

Figur 1 - organisasjonskart virksomhet Barn og unge

Virksomhet Barn og unge i Re kommune ble opprettet 2009, den gang underlagt kommunalrådet helse og omsorg. Hovedmålsettinger for endringen var å samle tjenester til barn og unge under en paraply samt å styrke det forebyggende arbeidet i kommunen. I 2012 ble det foretatt en evaluering av tjenestene til barn og unge i Re. I etterkant av denne evalueringen, dvs. fra 01.01.2013, ble virksomhet Barn og unge en del av sektoren: Oppvekst og kultur. Denne omorganiseringen har gitt et tettere samarbeid med skole og barnehage for tjenestene i Barn og unge. Fokus for virksomheten er tidlig avdekking og fokus på god samhandling mellom de ulike faggruppene i kommunen. Virksomheten har to avdelinger og har ansvar for tjenester til barn og unge. Barnevernet ble interkommunalt fra 01.07. 2014 ved at barnevernet i Hof kommune ble innlemmet i tjenesten.

2014 var et krevende år for virksomheten med et uvanlig høyt sykefravær, spesielt i barneverntjenesten, samtidig som Hof ble innlemmet i tjenesten. Det ble ansatt ny barnevernsleder fra august 2014. Den tidligere lederen gikk over i en ordinær saksbehandlerstilling.

Noen tall fra virksomheten for 2013 og 2014:

	2013	2014
Fødte barn i Re (medregnet spedbarn som har flyttet til Re)	115	94
Skolehelsetjenesten - antall samtaler med elever på skolene	Ca 1000	1161
Antall saker behandlet i kompetanseteamet ¹	46	44
Antall bekymringsmeldinger til barnevernet;		
Re	135 (Re)	96
Hof		42
Gjennomført undersøkelser i barnevernet i Re og Hof	133 (Re)	122
Antall under omsorgstiltak utenfor hjemmet (Re og Hof)	29 (Re)	49
Antall barn som fikk hjelpetiltak i løpet av året	116 (Re)	148
Oppfølging av barn i barnevernsinstitusjon av ulike slag	7	4
Antall barn som fikk tilsyn i fosterhjem i Re og Hof kommuner (56 tilhører Re)	52 (Re)	75
Oppfølging av ungdommer - 16-23 - gjennom året	35	31

Tabell 1 – tall fra virksomhet Barn og unge 2013 og 2014

Rapportering om barnevernet i 2014

Barnevernet har et stort arbeidspress og kravet til korrekt saksbehandlingen er stor. For å fordele arbeidspress og skape enklere arbeidshverdag er organiseringen delt i et undersøkelses-/tiltaksteam og et omsorgsteam. Re og Hof kommune har mange barn under omsorg på ulike paragrafer. De siste årene har antall barn under omsorg eller i institusjon/ettervern vært på mellom 40 og 45 barn til en hver tid. Stadige endringer i Bufetat og forhold rundt fordeling av ansvar for finansiering av tiltak mellom kommunen og staten skaper utfordringer, blant annet i saker hvor det er sammensatt problematikk og behov for ekstra tjenester slik som rundt funksjonshemmede barnevernsbarn. Barneverntjenesten opplever også i større grad at Fylkesnemnda pålegger sakkyndige utredninger som blir en stor tilleggskostnad. Det har også vært en økning av akutt plasseringer i forbindelse med vold i nære relasjoner.

Barneverntjenesten består f.o.m. 31.07.14 av 11 fag stillinger, derav 1 stilling som barnevernleder og 1,3 stillinger som merkantil.

Barneverntjenestens hovedoppgaver er:

- 1) Generelle oppgaver etter barnevernlovens § 3: forebyggende virksomhet – samarbeid med andre i forvaltninga – samarbeid med frivillige organisasjoner.
- 2) Utføre det daglige løpende arbeid etter barnevernloven, herunder: gi råd og veiledning – treffe vedtak i henhold til loven – forberede saker til behandling i fylkesnemnda – iverksette og følge opp vedtak.

SmART barnevern ble satt i gang våren 2013 med en tverrfaglig gruppe som har som mål å videreutvikle nye metoder i barnevernsfeltet. Vinteren 2013 ble det ansatt to personer i prosjektet som var rekruttert fra barnevernstjenesten. Siden barnevernet i 2014 var preget av mye sykefravær har det vært vanskelig å prioritere prosjektarbeidet fullt ut slik det var planlagt. I desember 2014 ble det ansatt ny prosjektleder som har fortsatt utviklingsarbeidet. Re kommune har uttrykt at de har et stort behov for å styrke og utvikle gode tiltak i

¹ Kompetanseteamet – var et av de nye tiltakene i 2009 for å sikre samhandling rundt de sammensatte sakene.

barnevernet. Ut fra de endringene som gjøres i statlig barnevern, så er det knapphet på tiltak. Vedlegg 2 viser Fagplan SmART barnevern.

5.2 Problemstilling 1:

Har Re kommune tilfredsstillende system for forebyggende arbeid innen barnevern?

Følgende underproblemstillinger skal besvares:

- Er dette arbeidet forankret i overordnet planverk?
- Er det etablert samarbeid mellom barnevernstjenesten, helsesøstertjenesten, skole og barnehage om forebyggende arbeid?
- I hvilken grad fungerer dette samarbeidet?

5.2.1 Revisjonskriterier

Under vedlegg 1 til rapporten fremgår en utdypning av revisjonskriteriene til denne problemstillingen. Operasjonaliserte revisjonskriterier til denne problemstillingen er utledet fra kriteriene i nevnte vedlegg. Revisjonskriteriene er vist i boksen nedenfor.

Forebyggende arbeid – forankring i overordnet planverk

- Kommunens forebyggende arbeid innen barnevern bør forankres i overordnet planverk
- Barneverntjenesten skal delta i planleggingsvirksomhet i kommunen
- Forebyggende tiltak bør inngå i et program eller en virksomhetsplan

Samarbeid om forebyggende arbeid

- Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt.
- Barnevernet har sammen med andre offentlige organer som helsesøstertjenesten, PPT, barnehage og skole ansvar for at samarbeid om forebyggende oppgaver i kommunen skal fungere.

5.2.2 Generelt om forebyggende arbeid for barn og unge Re kommune

I følge revisjonskriteriene, beskrevet over og i vedlegg 1, skal en kommune jobbe med forebyggende arbeid for barn og unge, og det skal legges vekt på at de kommunale hjelpetjenestene må mobiliseres så tidlig som mulig i forhold til barn og unge i risikogrupper. Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt etter barnevernloven. I følge opplysninger fra Re kommune har kommunen fokus på å jobbe forebyggende for barn og unge og barneverntjenesten har et ansvar her. Barneverntjenesten er en del av helheten, og representerer dette sammen med de andre avdelingene i virksomhet Barn og unge. I følge Re kommune jobbes det mye forebyggende i barnehage, skole, helsesøstertjeneste og PPT, før

saker kommer til barnevernet. Barnevernet i Re kommune har en rolle i det forebyggende arbeidet i forhold til å samarbeide med de øvrige aktørene nevnt over.

5.2.3 Forebyggende arbeid – forankring i overordnet planverk

5.2.3.1 Forankring i overordnet planverk

Forebyggende arbeid i Re kommune er forankret i overordnet planverk. Re kommune har nedfelt overordnet mål for forebyggende arbeid, som er felles for alle rammeområdene i kommunen. Følgende mål er nedfelt i budsjett- og økonomiplan for 2015-2018;

- All ny ressursinnsats skal vurderes i forhold til det forebyggende perspektiv

Re kommune har ikke nedfelt mål for forebyggende arbeid spesielt innen barnvern i overordnet planverk. Barneverntjenesten er imidlertid en del av virksomhet Barn og unge, som har ansvaret for det forebyggende arbeidet for barn og unge i kommunen, sammen med skolene og barnehagene. Det fremgår av revisjonskriteriene (vedlegg 1) at forebyggende virksomhet må integreres i normaltilbudene for barn og unge og at særlig barnehager og skoler har et ansvar i det forebyggende barnevernet. Det er ofte disse pedagogiske institusjonene som først melder fra om utvikling av alvorlige atferdsproblemer. Re kommune har opplyst at det viktigste forebyggende arbeidet for barn og unge i kommunen gjøres innenfor tjenestene barnehage, skole, helsesøstertjenesten og PPT, i samarbeid med barneverntjenesten.

Revisors vurdering:

Re kommune har forankret kommunens mål og fokus på forebyggende arbeid generelt for hele kommunen i overordnet planverk, som vurderes å være i tråd med revisjonskriteriet.

5.2.3.2 Planverk på virksomhetsnivå

Virksomhetsplan for Barn og unge 2015

Det fremgår av Virksomhetsplan for Barn og unge i Re for 2015 at virksomheten har fokus på forebyggende arbeid:

Fokus for virksomheten er tidlig avdekking og fokus på god samhandling mellom de ulike faggruppene i kommunen.

Virksomheten ser på forebygging ut fra 3 befolkningsrettede strategier:

- Generelt forebyggende arbeid som retter seg mot befolkningen som helhet, eller hetrogene grupper, og har som mål å hindre en negativ utvikling. (eks. barselgrupper)
- Strategier som retter seg mot risikogrupper. Tiltak som retter seg mot grupper hvor det finnes en risiko for at vansker skal oppstå, eller hvor det alt er tendenser til slike vansker. (jente/guttegrupper, foreldreveiledning)
- Strategier rettet mot grupper med identifiserte problemer. Tiltak som skal hindre ytterligere negativ utvikling, snu en negativ utvikling. (eks. ulike barnevernstiltak, psykisk helsearbeid)

Dette samsvarer med begrep som er brukt tidligere utredningsarbeidet primærforebyggende, sekundær forebyggende og tertiærforebyggende.

Prosjektdokument for SmART oppvekst i Re

Prosjekt SmART oppvekst, er et prosjekt som har vokst fram etter lengre tids utviklingsarbeid i Re kommune. Fundamentet i prosjektet er hentet fra flere metoder, i hovedsak basert på ART- *Aggression Replacement Training* og AI – *Appreciative Inquiry*. ART er en metode som trener og styrker barns sosiale kompetanse, bl.a. sinnemestring, og AI er en metode eller filosofi, basert på den positive psykologien som brukes i utvikling av organisasjoner. I SmART settes disse to metodene sammen og utfyller hverandre til et nytt og helhetlig verktøy. Prosjektbeskrivelsen for SmART oppvekst, viser at SmART oppvekst blant annet er et forebyggende utviklingsprosjekt som går over fem år (2011-2016). Prosjektets visjon er; *I Re er det positive og robuste barn, unge og voksne*. I følge prosjektbeskrivelsen er valg av prosjekt som metode ikke tilfeldig. De oppnår at tiden er avgrenset, det er klare definerte mål, det forutsettes tverrfaglighet, de jobber praksisnært, og det er fokus på problemløsning og gir mulighet for justering underveis. I følge virksomhetsleder for Barn og unge i Re kommune er et av målene med SmART oppvekst at barnevernet skal få færre saker. Vedlegg 3 viser prosjektbeskrivelsen for SmART oppvekst i Re kommune. Til opplysning har barne-, likestillings- og inkluderingsministeren vist interesse for dette prosjektet.

Prosjekt SmART barnevern i Re

I følge virksomhetsleder for Barn og unge er SmART barnevern et forbyggende tiltak, da et av målene med prosjektet er at det skal jobbes forebyggende fore å forhindre omsorgsovertakelse.

Revisors vurdering:

Gjennomgangen av ovennevnte plandokumenter på virksomhetsnivå, viser at forebyggende tiltak for barn og unge i Re kommune fremgår av disse, i tråd med revisjonskriteriet. Det er spesielt virksomhetsplan for Barn og unge for 2015 og prosjektdokumentet for SmART oppvekst som viser dette.

5.2.3.3 Barneverntjenestens deltakelse i planleggingen

I følge barnevernleder er barneverntjenesten deltakende i utarbeidelse av plandokumenter på virksomhet- og tjenestenivå. I dette arbeidet deltar virksomhetsleder, avdelingslederne og teamlederne. Barnevernleder deltar blant annet i faste ledersamlinger med virksomhetsleder for Barn og unge hver 14. dag og møte med kommunalsjef for Oppvekst og kultur en gang per måned.

Virksomhetsleder for Barn og unge har opplyst at hun til en viss grad deltakende i planleggingen av overordnet planverk i kommunen.

Revisors vurdering:

Revisors inntrykk, etter intervju med Re kommune, er at det er hyppig og god dialog mellom barnevernleder, virksomhetsleder og kommunalsjef for Oppvekst og kultur. Dette tyder på at Re kommune har tilrettelagt for gode arenaer for planlegging på tjeneste og virksomhetsnivå.

5.2.4 Samarbeid om forebyggende arbeid

5.2.4.1 Arenaer for samarbeid

Ledermøter for kommunalområde Oppvekst og kultur

En gang i måneden gjennomføres ledermøte innenfor kommunalområdet, hvor kommunalsjefen og alle virksomhetslederne innenfor kommunalområdet deltar.

Samarbeid innen virksomhet Barn og unge

Arenaer for samarbeid om blant annet forebyggende arbeid for barn og unge i Re kommune fremgår av virksomhetsplanen for Barn og unge 2015, se vedlegg 4.

Virksomhet Barn og unge i Re kommune har etablert drift og samarbeidsarenaer i virksomheten. Følgende samarbeidsarenaer er etablert:

Ledermøter: Består av virksomhetsleder, leder av helse og familieavdelingen og barnevernleder. Møtene er hver 14. dag på mandager i partall uke.

Kjernegruppe: Kjernegruppa består av virksomhetsleder, avdelingsleder av helse- og familieteamet, barnevernleder, teamleder familieteamet, teamleder undersøkelse og tiltak, teamleder omsorg og verneombud. Målet med møte er å utvikle det faglige fundamentet i virksomheten og arbeidet med helse miljø og sikkerhet. Gruppa møter en gang pr. mnd.

Personalmøter: Personalmøter holdes i hver avdeling ca. en pr. mnd. I tillegg er det felles personalmøter for hele virksomheten ca hver 6-8 uke. Storpersonalmøte har overordna mål for virksomheten og kompetanssmål som tema samt informasjon og HMS arbeid. Avdelingsvise personalmøter har fokus på drift i egen avdeling, fag, koordinering og HMS.

Virksomhetssamlinger: Virksomheten har en samling over 2 dager i året. Samlingen brukes til felles kompetanseløft for alle faggruppene i virksomheten. I tillegg arrangeres egne fagdager ved behov når det er i tråd med veikartet for virksomheten.

Kompetanseteamet

Kompetanseteamet ble opprettet i 2009 som en plattform for tverrfaglig samarbeid rundt barn og unge med sammensatte behov. Kompetanseteamet er koordinert av teamleder familieteamet. Teamet har møter en gang i uken og møter uavhengig av saker.

Formålet med kompetanseteamet er å sikre at barn og foreldre får samordnet hjelp tidlig!

Følgende medlemmer i Kompetanseteamet møter fast hver uke:

- Koordinator/teamleder familieteamet
- Barnevernet
- PPT
- Tiltak for funksjonshemmede
- Helsesøster
- Kommunepsykolog
- Helsestasjonslege hver 3. uke
- Bupa hver 3. uke

I tillegg møter følgende instanser ved behov:

Nav ved sosial og flyktningkontoret

Skole/barnehage

Voksenpsykiatrien

Ev. andre instanser

Mer om kompetanseteamet i vedlegg 4.

Tverrfaglig team – TT- møte

Tverrfaglig team er en videreføring av det tidligere TTU møtet. Tiltaksdelen av møtenavnet er tatt vekk da dette møte er en møtearena for samhandling og drøfting, og ikke har selvstendig vedtaksmyndighet. Vedtaksmyndigheten følger den instansen som har ansvar for å fatte vedtak i den enkelte saken. Sammensatte og vanskelige saker skal drøftes i Kompetanseteamet i Barn og unge som tidligere. Saker som drøftes i TT møtene er av mer overordna og ”enkler” karakter eller kan også avklare veien videre.

TT- møte skal være på alle skoler og barnehager. Nytt er at også familiebarnehagene inviteres til et felles møte 4 ganger i året. Alle virksomheter forplikter seg til å delta i møte ut fra de retningslinjer som gjelder.

Veikart for Barn og unge 2015

I tillegg til virksomhetsplanen er det utarbeidet et Veikart for Barn og unge, se vedlegg 5.

Veikart inneholder punkter om Medbestemmelse, Avvikshåndtering og Prosedyrer for ivaretagelse av ansatte, med en plan gjennom året for når ulike aktiviteter skal skje. Veikartet inneholder også en oppstilling av Faglig utvikling Fokusområder 2015. Disse 5 punktene er:

1. Relasjonskompetanse
2. Vold i nære relasjoner
3. Konflikthåndtering
4. Kvalitet i eget arbeid
5. SmART oppvekst og AI

Fagdager/foreldremøter mv

Barneverntjenesten deltar på etterspørsel i barnehager og skoler når de har fagdag/planleggingsdager og foreldremøter. Barnevernet deltar med egne temaer som

instansene etterspør. Et eksempel var to ansatte som holdt fagdager for alle ansatte i Barnehage Nord i august 2015.

SmART oppvekst/Relasjonsprosjektet

Barnevernet deltar i Relasjonsprosjektet /SmART oppvekst. I prosjektgruppa for Relasjonsprosjektet deltar barnevernleder og prosjektleder for SmART barnevern.

Samarbeid om enkeltsaker

Det er i tillegg utstrakt samarbeid i enkeltsaker mellom ansatte i barnevernet og øvrige ansatte i barnehager, skole og helsestasjon.

Revisors vurdering:

Re kommune har tilrettelagt for er rekke ulike faste arenaer for samarbeid om blant annet forebyggende arbeid for barn og unge i kommunen, gjennom ledermøter, kjernegruppemøter, personalmøter, virksomhetssamlinger, Kompetanseteamet og TT-møter. I tillegg deltar barneverntjenesten på fagdager/foreldremøter på etterspørsel i barnehager og skoler og samarbeider med ansatte i barnehager, skole og helsestasjon om enkeltsaker. Revisor vurderer at samarbeidsarenaene, som Re kommune har tilrettelagt, er i tråd med revisjonskriteriet om at Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt.

5.2.4.2 I hvilken grad fungerer dette samarbeidet?

For å få svar på dette spørsmålet sendte vi ut en spørreundersøkelse til to grupper aktører som skal samarbeide med barnevernet. Disse gruppene er:

1. Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re
2. Skoler og barnehager

Antall deltakere, svarprosent og alle resultatene fremgår av metode metodekapittelet 4.2. og resultat av spørreundersøkelsen vises i sin helhet i vedlegg 7 og 8.

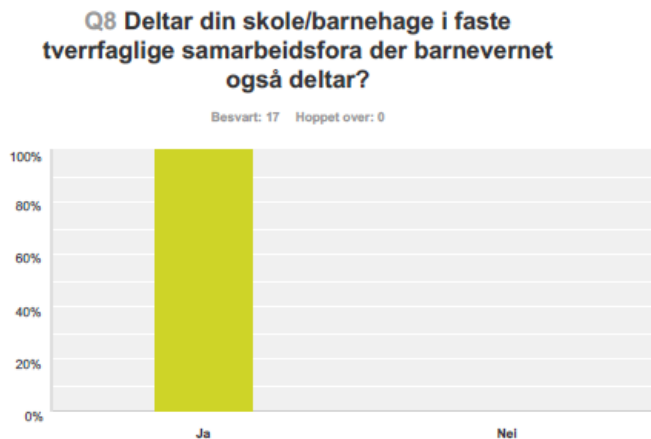
Svar fra spørreundersøkelsene som omhandler samarbeid om forebyggende arbeid i kommunen

Gruppenes svar på om din avdeling/virksomhet/skole/barnehage deltar i faste tverrfaglige samarbeidsfora der barnevernet også deltar:

Gruppe 1. Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re:

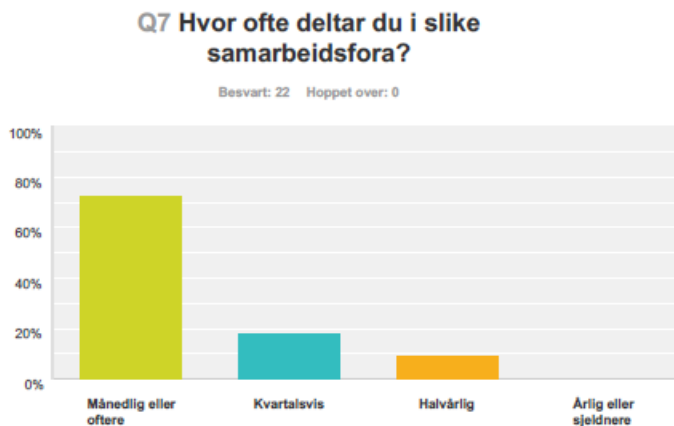
Gruppe 2. Skoler og barnehager:

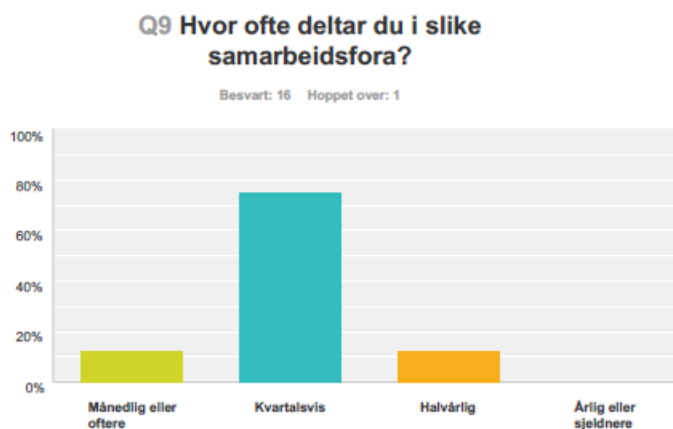
Revisor registrerer at alle, som har svart på spørreundersøkelsen, svarer at deres avdeling/virksomhet/skole/barnehage deltar i faste tverrfaglige samarbeidsfora der barnevernet også deltar.

Gruppenes svar på om hvor ofte du deltar i slike samarbeidsfora:

Gruppe 1. Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re:

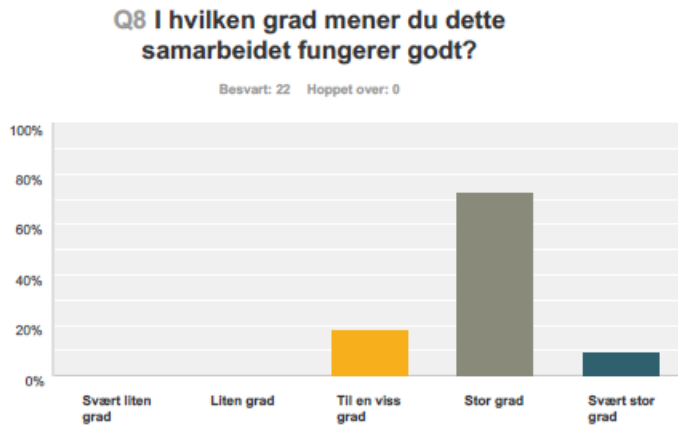
Gruppe 2. Skoler og barnehager:

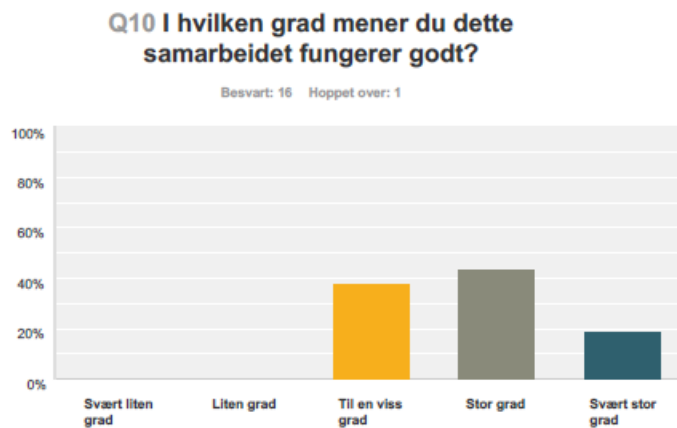
Revisor registrerer at de fleste i gruppe 1 - Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re, deltar månedlig eller oftere i slike samarbeidsfora, mens hovedandelen i gruppe 2 - Skoler og barnehager, deltar kvartalsvis i slike samarbeidsfora.

Gruppenes svar på om i hvilken grad de mener at dette samarbeidet fungerer godt:

Gruppe 1. Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re:

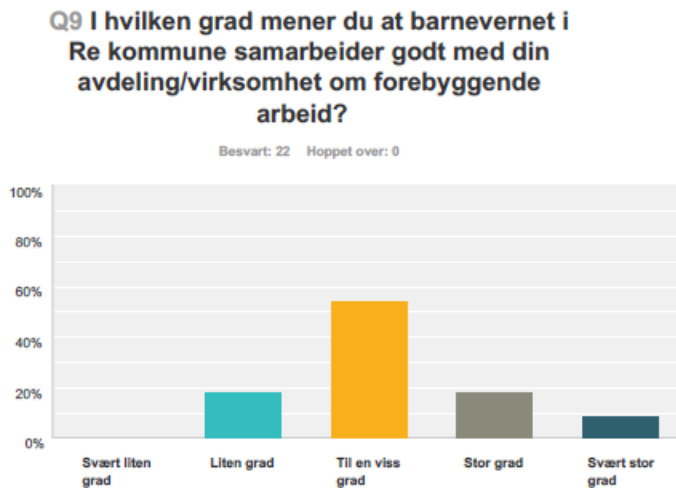
Svar fra gruppe 2. Skoler og barnehager:

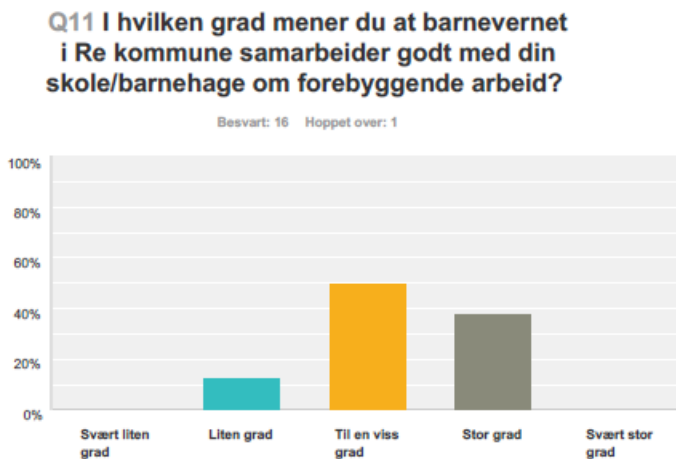
Revisor registrerer at hovedandelen av begge gruppene mener at dette samarbeidet i stor eller svært stor grad fungerer godt. Det er en noe større andel i gruppe 2 (37,5%) – skoler og barnehager – som mener at samarbeidet til en viss grad fungerer godt i forhold til gruppe 1 - Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re, (18%).

Gruppenes svar på om i hvilken grad de mener at barnevernet i Re kommune samarbeider godt med din avdeling/virksomhet/skole/barnehage om forebyggende arbeid:

Svar fra gruppe 1. Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re:

Svar fra gruppe 2. Skoler og barnehager:

På dette spørsmålet svarer hovedandelen av begge gruppene at barnevernet i Re kommune til en viss grad samarbeider godt med egen avdeling/virksomhet/skole/barnehage om forebyggende arbeid. Gruppe 2 – skoler og barnehager – svarer noe mer positivt på dette spørsmålet enn gruppe 1 - Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re.

Revisors vurdering:

Svarene fra spørreundersøkelsene viser at alle de spurte representantene for PPT, Helsestasjon, Familieteamet, Aktiv i Re, skolene og barnehagene deltar i faste tverrfaglige samarbeidsfora der barnevernet også deltar. Revisor vurderer, på bakgrunn av svarene, at hovedandelen av begge svargruppene mener at samarbeidet med barnevernet fungerer godt.

Revisor registrerer at 32% mener at barnevernet i Re kommune i ”stor grad” eller ”svært stor grad” samarbeider godt med egen avdeling/virksomhet/skole/barnehage om forebyggende arbeid, mens 68 mener at samarbeidet fungerer i ” liten grad” eller ”til en viss grad” om

forebyggende arbeid. Gruppe 2 – skoler og barnehager – svarer noe mer positivt på dette spørsmålet enn gruppe 1 - Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re. Revisor vurderer, på bakgrunn av disse svarene, at barnevernet i Re kommune har et potensial til forbedring på området samarbeid med andre avdelinger, virksomheter, skoler, barnehager med mer om forebyggende arbeid.

5.2.5 Revisors konklusjon problemstilling 1:

Har Re kommune tilfredsstillende system for forebyggende arbeid innen barnevern?

Revisors hovedinntrykk er at Re kommune har et stort fokus på forebyggende arbeid for barn og unge i kommunen, herunder også fokus på forebyggende barnevern. Barneverntjenesten er en del av helheten, som har ansvar for å tilrettelegge for forebyggende arbeid, og representerer dette sammen med de andre avdelingene i virksomhet Barn og unge. I følge Re kommune jobbes det mye forebyggende i barnehage, skole, helsesøstertjeneste og PPT, for saker kommer til barnevernet. Barnevernet i Re kommune har en rolle i det forebyggende arbeidet i forhold til å samarbeide med de øvrige aktørene nevnt over.

Re kommune har etablert en rekke tiltak og arenaer for å jobbe forebyggende for barn og unge i kommunen. I denne forbindelse kan vi spesielt nevne prosjektene SmART oppvekst og SmART barnevern. Prosjektet SmART oppvekst, er blant annet et forebyggende utviklingsprosjekt som går over flere år. Et av målene for prosjektet SmART barnevern er at det skal jobbes forebyggende for å forhindre omsorgsovertakelse.

- **Er dette arbeidet forankret i overordnet planverk?**

Revisor kan konkludere med at Re kommune har forankret mål og fokus på forebyggende arbeid generelt for hele kommunen i overordnet planverk, som vurderes å være i tråd med revisjonskriteriet.

Videre viser revisors gjennomgang av plandokumenter på virksomhetsnivå, at forebyggende tiltak for barn og unge i Re kommune fremgår av disse, som også vurderes å være i tråd med revisjonskriteriet. Det er spesielt virksomhetsplan for Barn og unge for 2015 og prosjektdokumentet for SmART oppvekst som viser dette.

Revisors inntrykk er at Re kommune har tilrettelagt for gode arenaer for planlegging av forebyggende arbeid på tjeneste- og virksomhetsnivå, og at det er hyppig og god dialog mellom barnevernleder, virksomhetsleder og kommunalsjef for Oppvekst og kultur.

- **Er det etablert samarbeid mellom barnevernstjenesten, helsesøstertjenesten, skole og barnehage om forebyggende arbeid?**

Revisor kan konkludere med at Re kommune har tilrettelagt for en rekke ulike faste arenaer for samarbeid om blant annet forebyggende arbeid for barn og unge i kommunen, der også barneverntjenesten deltar. Disse arenaene er ledermøter, kjernegruppemøter, personalmøter, virksomhetssamlinger, Kompetanseteamet og TT-møter. I tillegg deltar barneverntjenesten på fagdager/foreldremøter på etterspørsel i barnehager og skoler og samarbeider med ansatte i barnehager, skole og helsestasjon om enkeltsaker. Revisor konkluderer med at

samarbeidsarenaene, som Re kommune har tilrettelagt, er i tråd med revisjonskriteriet om at Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt. Resultater fra spørreundersøkelsen viser også dette.

- **I hvilken grad fungerer dette samarbeidet?**

Svar fra spørreundersøkelsen viser at 32% mener at barnevernet i Re kommune i ”stor grad” eller ”svært stor grad” samarbeider godt med egen avdeling/virksomhet/skole/barnehage om forebyggende arbeid, mens 68 % mener at samarbeidet fungerer i ” liten grad” eller ”til en viss grad”. Gruppe 2 – skoler og barnehager – svarer noe mer positivt på dette spørsmålet enn gruppe 1 - Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re. Revisor vurderer, på bakgrunn av disse svarene, at barnevernet i Re kommune har et potensial til forbedring på området samarbeid med andre avdelinger, virksomheter, skoler, barnehager med mer om forebyggende arbeid.

5.3 Problemstilling 2:

I hvilken grad kan barnevernet i Re vise til kvalitet i saksbehandlingen?

Herunder:

- Overholder barneverntjenesten fristene for gjennomgang av innkomne meldinger og gjennomføring av undersøkelser.
- Er vedtak om hjelpetiltak utarbeidet i tråd med krav i regelverket?
- Er det utarbeidet tiltaksplaner for barn med hjelpetiltak, og er disse tiltaksplanene utarbeidet i tråd med regelverket?

5.3.1 Revisjonskriterier

Under vedlegg 1 til rapporten fremgår en utdypning av revisjonskriteriene til denne problemstillingen. Operasjonaliserte revisjonskriterier til denne problemstillingen er utledet fra kriteriene i nevnte vedlegg. Revisjonskriteriene er vist i boksen nedenfor.

Meldinger og undersøkelser

- Barneverntjenesten skal gjennomgå innkomne bekymringsmeldinger senest innen én uke
- Barneverntjenesten skal overholde undersøkelsesfristen på tre måneder
- Barneverntjenesten skal utarbeide undersøkelsesrapport

Vedtak om hjelpetiltak

- Partene skal underrettes om vedtaket så snart som mulig etter at vedtaket er truffet
- Det skal fremgå tydelig hva vedtaket gjelder og hvor lenge tiltaket varer (tidsavgrensing)
- Vedtaket skal være begrunnet og begrunnelsen skal være gitt samtidig som vedtaket ble truffet
- Begrunnelsen skal vise til de regler vedtaket bygger på
- Begrunnelsen skal nevne de faktiske forhold vedtaket bygger på
- Underretningen om vedtaket skal være skriftlig, og begrunnelsen skal gjengis i underretningen
- Underretningen skal inneholde opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans, nærmere fremgangsmåte ved klage, og retten etter § 18, jf, § 19 til å se sakens dokumenter

Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering

- Barn med hjelpetiltak skal ha en tidsavgrenset tiltaksplan
- Barneverntjenesten skal følge nøye med på hvordan det går med barnet og foreldrene, og vurdere om hjelpen er tjenlig
- Tiltaksplanen skal evalueres minimum kvartalsvis
- Det skal kun være én tiltaksplan per barn, og tiltaksplanen skal foreligge sammen med vedtaket
- Tiltaksplanen bør inneholde situasjonsbeskrivelse, målbeskrivelse, tiltaksbeskrivelse, tidsperspektiv og evalueringstidspunkt.

5.3.2 Fylkesmannens tilsyn 2015

Fylkesmannen har et tilsynsansvar overfor barneverntjenesten i kommunene. Fylkesmannen følger opp dette blant annet ved at barneverntjenesten rapporterer fast til fylkesmannen, gjennom halvårsrapporteringer og kvartalsvise avviksrapporteringer i forhold til fristbrudd. Barneverntjenesten i Re kommune tar jevnlig ut statistikk fra saksbehandlersystemet for å følge opp at saksbehandlingen er riktig gjennomført.

Re kommune har i 2015 deltatt i et landsomfattende tilsyn på barnevern. Re kommune har gjennomført egenvurdering basert på en ny modell, egenvurdering i henhold til de retningslinjer Fylkesmannen har gitt. Egenvurderingen er gjennomført ved å hente ut et tilfeldig utvalg av saker fra perioden 2014 til mars 2015, fordelt forholdsmessig mellom Re og Hof.

Det fremgår av brevet fra fylkesmannen, datert 4.12.2015, at følgende avvik ble avdekket ved egevaluering i barneverntjenesten i Re og Hof kommune:

- Kommunen gir ikke alltid tilbakemelding innen 3 uker etter at undersøkelsen er gjennomført der meldingen er fra offentlig melder eller person med yrkesmessig taushetsplikt.
- Kommunen vurderer ikke alltid om det skal gis tilbakemelding om tiltak til offentlig melder.

Videre fremgår det av brevet at Re kommune har laget en plan for hvordan avviket skal rettes opp, gjennom å innføre en ny rutine hvor saken ikke godkjennes av teamleder før det foreligger brev til offentlig melder i undersøkelsessaker. Dette skal videre følges opp på fagdager/fagmøter og av ledelsen med stikkprøver i enkeltsaker.

Det fremgår av Re kommunes brev til fylkesmannen, datert 25.08.2015, at kommunen har iverksatt nye rutiner for å rette opp avvikene og laget en tidsplan for videre oppfølging. Teamleder skal blant annet kontrollere at tilbakemelding til melder er gitt før godkjenning av undersøkelsesrapport. Re kommune bekrefter at ledelsen vil følge opp om tiltakene har virket etter en stund, gjennom tema og gjennomgang på fagdager og fagmøter, samt gjennom stikkprøver i enkeltsaker. Fylkesmannen vurderer videre at det ikke er behov for videre oppfølging fra deres side.

5.3.3 Rutiner for saksbehandling

Re kommune bruker Visma Familia datasystem i saksbehandlingen. Det er utarbeidet diverse rutiner for saksbehandlingen. Nedenfor har vi listet opp de aktuelle rutinene for denne problemstillingen.

- **Rutiner for arbeid med meldinger**
- **Rutiner ved melding av bekymringssak til annen kommune**
- **Rutiner for arbeid med undersøkelser**
- **Rutiner for arbeid med hjelpetiltak** – etter § 4-4, 4-5 og 6-3 i barnevernloven. Formålet med hjelpetiltak er at det skal være til barnets beste, jf § 4-1, og skal gi det enkelte barn gode levekår og utviklingsmuligheter. Hjelpetiltak skal fortrinnsvis gis **i hjemmet og styrke barnets og foreldrenes ressurser og omsorgskompetanse.**
- **Rutine for evaluering av hjelpetiltak**
- **Rutiner for arbeid med akuttsaker**
- **Rutiner for arbeid med Fylkesnemndsaker** – når barneverntjenesten finner at et barn ikke får god nok omsorg av sine foreldre, og hjelpetiltak ikke vil kunne endre på dette, skal det reises sak for Fylkesnemnda. Disse sakene er hjemlet i §§ 4-8, 4-10, 4-11, 4-12 og 4-24, 4-21, og pålegg om tiltak etter 4-4 i barnevernloven. Formålet med å reise sak for Fylkesnemnda er å sikre at sakene behandles juridisk og faglig forsvarlig, og at klientens rettssikkerhet ivaretas.
- **Rutiner etter behandling i Fylkesnemnda.** Når nemnda har truffet beslutning i tråd med barneverntjenestens forslag, har barneverntjenesten 6 uker på å iverksette vedtaket dersom barneverntjenesten fikk medhold.
- **Rutiner for institusjonsplassering.** Formålet er å sikre gode og forutsigbare institusjonsplasseringer slik at hensikten med plasseringen oppnås.
- **Rutiner for fosterhjemsarbeid.** Formålet med rutinen er å sikre best mulig fosterhjem til de barna som trenger det gjennom gode fosterhjemsrutiner, samt at fosterhjemmene får så god oppfølging som mulig slik at barna sikres et best mulig omsorgstilbud.
- **Rutiner ved rapportering.** Halvårsrapporteringer til Fylkesmannen, kvartalsvise avviksrapporteringer til Fylkesmannen i forhold til fristbrudd. Årsrapporteringer til SSB både i forhold til personell og barnevernstatistikk.

5.3.4 Revisors kontroll av saksbehandlingen

5.3.4.1 Meldinger og undersøkelser

Revisor har foretatt en kontroll av 22 meldinger til barneverntjenesten i Re kommune i januar og februar 2015. Kontroll ble gjennomført i datasystemet Familia.

Tabellen på neste side viser resultater av denne kontrollen.

1	Meldinger og undersøkelser	Ja	Delvis	Nei
1.1	Er innkommet bekymringsmeldinger gjennomgått innen 1 uke	22	0	0
1.2	Er undersøkelsesfristen på tre måneder overholdt	16	0	0
1.3	Er det utarbeidet undersøkelsesrapport? *	11	4	1

Tabell 2 – Meldinger og undersøkelser

Forklaring til tabellen:

Grønn: fulgt regelverk, Gul: delvis fulgt regelverk, Rød: ikke fulgt regelverk

***Rutine Re kommune:** 6 ukers frist for å utarbeide undersøkelsesrapport.

Gjennomgangen viste at barneverntjenesten i Re har gjennomgått og avklart alle meldingene innen fristen på én uke i alle sakene. Seks av meldingene ble vurdert henlagt før undersøkelse. I de øvrige 16 sakene ble det gjennomført undersøkelse innenfor fristen på tre måneder, dvs. 100% av undersøkelsene er gjennomført innen fristen på tre måneder. Kostraststatistikken, på side 35, viser at 87 % av undersøkelsene i Re i 2014, ble behandlet innenfor en behandlingstid på tre måneder. Videre viser tabellen at andel undersøkelser med behandlingstid innen tre måneder var spesielt lav for Re kommune i 2013, sammenlignet med snittet for "landet uten Oslo". I 2012 og 2014 hadde Re kommune en høyere andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder.

Re kommune har en egen rutine om at det skal utarbeides undersøkelsesrapport innen 6 uker og det er utarbeidet en mal for dette. For 11 saker forelå det fullstendige undersøkelsesrapporter. I en av sakene var det ikke utarbeidet undersøkelsesrapport og i fire saker var ikke undersøkelsesrapportene ferdig utarbeidet med vurderinger og konklusjon (innen fristen). I følge barnevernleder følger de opp manglende undersøkelsesrapporter, ved å kjøre ut lister på dette, og purre på manglende rapporter.

I undersøkelsesrapportene er det angitt dato for når undersøkelsen ble påbegynt og når den ble avsluttet. Fire av sakene ble henlagt etter undersøkelse.

Revisors vurdering:

Dokumentasjonen i saksmappene viser at barneverntjenesten har overholdt behandlingsfristen på én uke for de kontrollerte innkomne meldingene i henhold til bvl § 4-2. Videre viser dokumentasjonen at barneverntjenesten oppfylte kravet om å gjennomføre undersøkelser innen tre måneder, jf. bvl § 4-3 jf. § 6-9. Det manglet undersøkelsesrapport i kun 1 av 16 kontrollerte saker. 4 undersøkelsesrapporter var imidlertid ikke fullstendig utfylt med vurderinger og konklusjon innen fristen på 6 uker. Dette er et brudd på kommunens egen rutine.

5.3.4.2 Vedtak om hjelpetiltak

Av de kontrollerte meldingene over, ble det fattet ti hjelpetiltak. I to av sakene ble det foretatt akutt plasseringer ett § 4-6. 2. ledd. I slike saker fattes ikke vedtak eller samtykke, men disse sakene skal godtas av Fylkesnemnda innen 48 timer. Videre ble en av sakene henlagt pga. manglende samtykke om hjelpetiltak. Barnevernleder opplyser at melding om vedtak alltid sendes skriftlig, og revisor har kontrollert at det forelå vedtaksbrev for de ti kontrollerte hjelpetiltakene. I saksbehandlersystemet Familia er det utarbeidet maler som benyttes i saksbehandlingen.

Tabellen nedenfor side viser resultater av vår gjennomgang av ovennevnte ti vedtak om hjelpetiltak.

2	Vedtak om hjelpetiltak	Ja	Delvis	Nei
2.1	Er partene underrettet så snart som mulig etter at vedtaket er truffet?*	10	0	0
2.2	Fremgår det tydelig hva vedtaket gjelder og hvor lenge tiltaket varer (tidsavgrensing)?	4	0	6
2.3	Er vedtaket begrunnet og er begrunnelsen gitt samtidig som vedtaket ble truffet?	10	0	0
2.4	Viser begrunnelsen til de regler vedtaket bygger på?	9	0	1
2.5	Nevner begrunnelsen de faktiske forhold vedtaket bygger på?	10	0	0
2.6	Er underretningen om vedtaket skriftlig, og er begrunnelsen gjengitt i underretningen?	10	0	0
2.7	Inneholder underretningen opplysninger om			
	- klageadgang,	10	0	0
	- klagefrist,	10	0	0
	- klageinstans,	10	0	0
	- nærmere fremgangsmåte ved klage, og retten etter § 18, jf, § 19 til å se sakens dokumenter?***	10	0	0

Tabell 3 – Vedtak om hjelpetiltak

Forklaring til tabellen:

Grønn: fulgt regelverk, Gul: delvis fulgt regelverk, Rød: ikke fulgt regelverk

*NB! Hjelpetiltak er frivillige tiltak hvor foreldrene alltid må samtykke for å sette tiltaket i verk. Pålagte tiltak skal behandles av fylkesnemnda.

**Disse opplysningene fremgår av Re kommunes mal for *Melding av hjelpetiltak*

Tabellen viser at de fleste kontrollpunktene vedrørende saksbehandling av hjelpetiltak er tilfredsstillende utført. Seks vedtaksbrev manglet imidlertid tidsavgrensing. I følge barnevernleder er det ikke hensiktsmessig å skrive tidsavgrensing ved alle typer hjelpetiltak, for eksempel ved vedtak om ansvarsgruppemøter. I disse tilfellene kunne det stått; *fra dato og inntil annet er bestemt* i følge barnevernleder. Videre manglet et av ti vedtak *begrunnelsen til de regler som vedtaket bygger på*.

Revisors vurdering:

Kontroll av ti vedtak om hjelpetiltak viser at de fleste kontrollpunktene vedrørende saksbehandling av hjelpetiltak er tilfredsstillende utført av barnverntjenesten i Re kommune. Revisor registrerer imidlertid at seks vedtak mangler tidsavgrensing. Videre manglet et av ti vedtak om hjelpetiltak begrunnelse til de regler vedtaket bygger på.

5.3.4.3 Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering

Barn med hjelpetiltak skal ha en tidsavgrenset tiltaksplan. Videre skal barneverntjenesten følge nøye med hvordan det går med barnet og tiltaket skal evalueres, minimum kvartalsvis. Revisors videre gjennomgang av saksbehandlingen knyttet til tiltaksplaner, oppfølging og evaluering av ovennevnte ti vedtak om hjelpetiltak, er vist i følgende tabell:

3	Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering	Ja	Delvis	Nei	I.a.
3.1	Er det utarbeidet en tidsavgrenset tiltaksplan for barn med hjelpetiltak?	10	0	0	
3.2	Følger barneverntjenesten nøye med på hvordan det går med barnet og foreldrene, og vurderer om hjelpen er tjenlig?	4	3	2	1
3.3	Er tiltaksplanen evaluert minimum kvartalsvis?	3	2	5	
3.4	Er det kun én tiltaksplan per barn, og foreligger tiltaksplanen sammen med vedtaket?	10			
3.5	Tiltaksplanen bør inneholde situasjonsbeskrivelse, målbeskrivelse, tiltaksbeskrivelse, tidsperspektiv og evalueringstidspunkt.	9 10 10 10 9		1 1	

Tabell 4 – Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering

Forklaring til tabellen:

Grønn: fulgt regelverk, Gul: delvis fulgt regelverk, Rød: ikke fulgt regelverk

Tabellen viser at de fleste av disse kontrollpunktene også i hovedsak er tilfredsstillende utført av barneverntjenesten i Re kommune. Tabellen viser imidlertid at det er noen kontrollpunkter som er delvis utført og noen kontrollpunkter som ikke er tilfredsstillende utført av barneverntjenesten. Dokumentasjonen, herunder journalføringen i saksbehandlersystemet Familia, viste at barneverntjeneste har *fulgt nøye med på barnet og vurdert om hjelpen er tjenlig* i fire av tiltakene. I tre av tiltakene fremgår det av dokumentasjonen at tiltakene kun delvis er fulgt opp, mens i to tiltak fremgår det ingen dokumentasjon på dette. Et av tiltakene er overført til Familieteamet som skal følge opp tiltaket. Videre manglet det informasjon om hjelpetiltakene er evaluert i fem av hjelpetiltakene. To hjelpetiltak er delvis evaluert. Et tiltak manglet situasjonsbeskrivelse og et annet tiltak manglet evalueringstidspunkt.

Revisors vurdering:

Revisors kontroll av saksbehandlingen viser at de fleste vedtak om hjelpetiltak er tilfredsstillende utarbeidet og fulgt opp. Revisor registrerer imidlertid at i tre av tiltakene fremgår det av dokumentasjonen at tiltakene kun delvis er fulgt opp, mens i to tiltak fremgår det ingen dokumentasjon på dette. Videre manglet det informasjon om hjelpetiltakene er evaluert i fem av hjelpetiltakene. To hjelpetiltak er delvis evaluert.

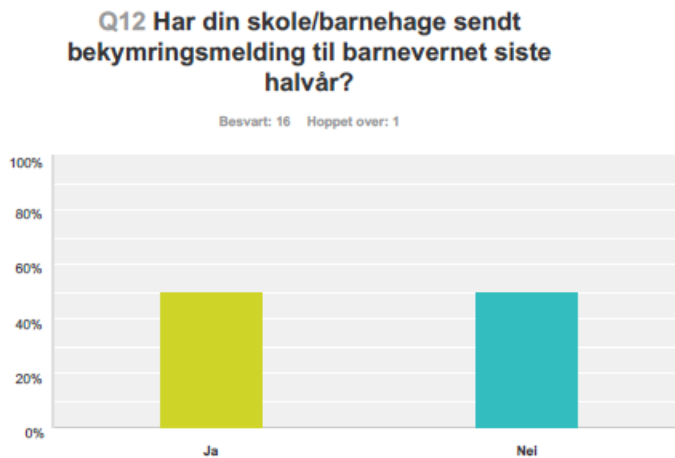
5.3.4.4 Svar fra spørreundersøkelsene som omhandler bekymringsmeldinger og tilbakemelding fra barnevernet

Gruppenes svar på om din avdeling/virksomhet/skole/barnehage har sendt bekymringsmelding til barnevernet siste halvår:

Svar fra gruppe 1. Helsestasjon, PPT, Familieteamet, Aktiv i Re:

Svar fra gruppe 2. Skoler og barnehager:

Grafene viser at begge svargruppene har sendt bekymringsmelding til barnvernet siste halvår.

Gruppenes svar på om de har opplevd at egen avdeling/virksomhet/skole/barnehage ikke har fått tilbakemelding på sendt bekymringsmelding siste halvår:

Svar fra gruppe 1. Helsestasjon, PPT, Familieteamet, Aktiv i Re:

Svar fra gruppe 2. Skoler og barnehager:

Revisor registrerer at 86%, av de som har svart fra gruppe 1 - Helsestasjon, PPT, Familieteamet og Aktiv i Re, har fått tilbakemelding på sendt bekymringsmelding siste halvår, og 81% av gruppe 2 - Skoler og barnehager har fått tilbakemelding. En mindre andel, dvs. totalt 6 personer fra begge gruppene, svarer at de ikke har fått tilbakemelding.

5.3.5 Revisors konklusjon problemstilling 2:

I hvilken grad kan barnevernet i Re vise til kvalitet i saksbehandlingen?

Fylkesmannen i Vestfold har et tilsynsansvar overfor barneverntjenesten i kommunene. Fylkesmannen følger opp dette blant annet ved at barneverntjenesten rapporterer fast til

Fylkesmannen, gjennom halvårsrapporteringer og kvartalsvise avviksrapporteringer i forhold til fristbrudd.

Det ble avdekket følgende avvik ved egenevaluering i barneverntjenesten i Re og Hof kommune:

- Kommunen gir ikke alltid tilbakemelding innen 3 uker etter at undersøkelsen er gjennomført der meldingen er fra offentlig melder eller person med yrkesmessig taushetsplikt.
- Kommunen vurderer ikke alltid om det skal gis tilbakemelding om tiltak til offentlig melder.

Det fremgår av dokumentasjonen at Re kommune har laget en plan for hvordan avvikene skal rettes opp, og Fylkesmannen har i brev til Re kommune vurdert at det ikke er behov for videre oppfølging fra deres side.

Revisor har videre foretatt en egen kontroll av saksbehandlingen innenfor barnvernet. Tabellene 2, 3 og 4, viser resultatene av vår kontroll. På bakgrunn av denne kontrollen, konkluderer revisor med at barnverntjenesten i Re kommune i hovedsak kan vise til kvalitet i saksbehandlingen i tråd med krav og anbefalinger i regelverk/retningslinjer/intern rutine. Gjennomgang av dokumentasjon i datasystemet Familia viste imidlertid noen mangler knyttet til

- **Meldinger og undersøkelser:**
 - Manglende etterlevelse av Re kommunes rutine for utarbeidelse av undersøkelsesrapport i fem av seksten saker.
- **Vedtak om hjelpetiltak:**
 - Manglende tidsavgrensning i seks av ti vedtak.
 - Manglende begrunnelse til de regler vedtaket bygger på i et av ti vedtak.
- **Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering:**
 - Delvis manglende oppfølging av hvordan det går med barnet og vurdering av om hjelpen er tjenlig i tre av ni tiltak og manglende oppfølging i to tiltak.
 - Manglende kvartalsvis evaluering av fem av ti tiltak. To tiltak er evaluert etter første kvartal, men ikke etter andre kvartal.
 - Manglende situasjonsbeskrivelse i et av ti tiltak og manglende evalueringstidspunkt i et annet tiltak.

5.4 Problemstilling 3:

Hvordan er ressursbruken i barneverntjenesten i Re kommune sammenlignet med andre kommuner, og hva er mulige årsaker til eventuelle forskjeller?

Herunder:

- Herunder:
 - Kostra-analyse
 - Vurdere bruk av barneverntiltak i hjemmet og utenfor hjemmet, samt bruk av konsulenter
 - Vurdere rutine for bruk av fosterforeldre

5.4.1 Kostra-analyse

Revisor har sammenlignet Re kommune med snitt-tall for kostragruppe 8 og alle kommuner i Norge uten Oslo for perioden 2012 - 2014. Kostragruppe 8 er sammenlignbare kommuner for Re. Tallene er hentet fra SSB. I statistikken fra SSB manglet det fullstendige tall for kostragruppe 8, vist gjennom åpne felt i tabellen.

Barnevern - nøkkeltall	Re 2012	Re 2013	Re 2014	Kostra-gruppe 08 2012	Kostra-gruppe 08 2013	Kostra-gruppe 08 2014	Landet uten Oslo 2012	Landet uten Oslo 2013	Landet uten Oslo 2014
Netto driftsutgifter til sammen per innbygger	2333	2605	2996	1533	1687	1836	1536	1609	1764
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	9627	10836	12744	6450	7018	7740	6809	7202	7986
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling	26,7	25,4	26,4	33,2	31,9	29,1	34,9	32,4	32
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet	10,3	8,3	6,2	13,7	13,5	12,8	13,7	13	12,1
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet	63	66,2	67,5	53,1	54,6	58	51,4	54,6	55,8
Barn med melding ift. antall innbyggere 0-17 år	..	5,2	5	..	:	:	..	4,1	4,1
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	4,8	4,9	5,2	:	:	:	3,9	4,1	4,3
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	5,9	5,6	5,7	:	:	:	4,8	4,8	4,8
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år	4,7	4,5	4,5	:	:	:	3,7	3,7	3,7
Brutto driftsutgifter per barn	39465	43083	59247	:	:	:	41209	41147	43895
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak	125398	147242	170968	:	:	:	123886	135816	141657
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet	24862	26533	23438	:	:	:	31964	:	33173
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet	338732	332000	382137	:	:	:	322976	:	342137
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk	20,3	16,7	17,7	:	:	:	18,1	17	16,4
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	85	65	87	:	74	79	76	73	78
Andel barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan	59	63	80	:	:	:	80	78	82
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	3,9	4,5	4,4	3,2	3,6	3,7	3,5	3,9	4,1

Tabell 5 – Barnevern – Kostra-nøkkeltall

Tabellen viser at barnevernet i Re kommune hadde vesentlig høyere netto driftsutgifter per innbygger enn snittet for "landet uten Oslo" og kostragruppe 8 for alle de tre årene. Avviket i forhold til snittet for alle kommuner i landet uten Oslo og kostragruppe 8 var størst i 2014,

hvor Re hadde 70% høyere netto driftsutgifter per innbygger enn ”landet uten Oslo” og 63% høyere netto driftsutgifter per innbygger enn kostragruppe 8. Videre viser tabellen at andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet var høyere i Re alle de tre årene sammenlignet med ”landet uten Oslo” og kostragruppe 8, mens andelen netto driftsutgifter til saksbehandling og andel netto driftsutgifter til barn som ikke var plassert av barnevernet i Re, var lavere enn sammenligningsgruppene. Re kommune har i perioden også hatt ca 19% høyere andel barn med barneverntiltak ift. innbygger 0-17 år og ca 21% høyere andel barn med barneverntiltak 0-22 år, enn gruppen ”landet uten Oslo” i de tre årene. Kostnadene per barn, som er plassert av barnevernet, var høyere enn ”landet uten Oslo” de tre årene (11,7% høyere i 2014), mens kostnader per barn som ikke er plassert er barnevernet var betydelig lavere enn sammenligningsgruppen i 2012 (ca. 22% lavere) og 2014 (ca. 29% lavere) (mangler sammenligningstall for 2013). Re kommune hadde noe flere barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk i 2012 og 2014. 2013 peker seg ut som et år med lavere andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder og lavere andel barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan for Re enn årene 2012 og 2014 for Re og gruppen ”landet uten Oslo”.

Tabellen viser at Re kommune i 2014 hadde 8% flere barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk enn gruppen ”landet uten Oslo”. I 2012 var dette tallet 12% høyere for Re kommune. Videre viser tabellen at andel undersøkelser med behandlingstid innen tre måneder var spesielt lav for Re kommune i 2013, sammenlignet med snittet for ”landet uten Oslo”. I 2012 og 2014 hadde Re kommune en høyere andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder, som er fristen for undersøkelser, enn snittet for ”landet uten Oslo”. Tabellen viser også at andel barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan var spesielt lavt for Re i 2012 og 2013, mens i 2014 ligger Re på nivå med gruppen ”landet uten Oslo”.

5.4.2 Re kommunes kommentarer vedrørende økonomiske utfordringer innenfor barneverntjenesten

I følge et *notat vedrørende økonomiske utfordringer for en kommune med et godt fungerende barnevern*, utarbeidet av Re kommune i 2014, har Re kommune over tid hatt økt antall barn under omsorg, og mange av sakene har vært akutte plasseringer av barn bosatt i kommunen over kort tid. Oppfatningen i barnevernet har vært at disse sakene ikke skulle være ukjent og nye for forhenværende kommuner. Samtidig har det også vært en diskusjon om på hvilket nivå barnevernet skal gripe inn med de sterkeste virkemidlene. Samtlige av sakene i Re har vært behandlet av Fylkesnemnda for sosiale- og barnevernsaker. Mange av sakene har også vært behandlet i tingretten etter anke, slik at det i følge Re kommune må antas at plasseringene er adekvate i forhold til barnevernlovens intensjon. Det at familier flytter rundt er et kjent fenomen for barnevernet i hele landet. Årsakene er sammensatte, som tilgang til bolig og jobb eller også i noen tilfeller at familier søker tilflukt i en kommune etter å ha vært i søkelyset i andre kommuner. I barnevernet har det vært en antagelse om at dette er tilfellet for alle barneverntjenester, slik at summen av ansvaret for disse barna blir fordelt mellom kommunene. En analyse, gjennomført av Re kommune i 2014, viste imidlertid at Re kommune avvek klart fra de kommunene de sammenlignet seg med. De fant for eksempel at 57% av barna, som var under omsorg i 2013, hadde bodd i Re i mindre enn 1 år, mens tilsvarende tall for Andebu var 0%, Stokke med 37% og Holmestrand med 13%. Videre fant de også at kun 29% av barna under omsorg var født i kommunen, mens tilsvarende tall for Andebu var 86%, Stokke og Holmestrand viste 59%. Oppholder et barn seg i Re kommune er det kommunes ansvar å iverksette tiltak etter barnevernloven selv om barnet kun har hatt et kort opphold i Re, og en annen kommune har fulgt opp barnet tidligere.

Til kommunestyret 8.9.2015, *sak 068/15 Forespørsler*, besvarte Re kommune noen spørsmål som omhandlet barnevernets situasjon i Re. Det fremgår av saken at det er vanskelig å sammenligne tall i forhold til antall saker, da kompleksiteten i sakene varierer mye. I følge saken har Re kommune de siste årene hatt flere ungdommer som har hatt behov for forsterket tiltak i institusjon, noe som etter at staten økte kommunal egenandel i institusjon til kr 65.000 per måned, har gitt kommunen større utgifter. I særskilte tilfeller er det nødvendig med ekstra forsterkning i tillegg til institusjonsplassering. Disse utgiftene kommer i tillegg til egenandelen og kan føre til ekstra store utgifter for Re kommune. Hvilke tiltak kommunen selv kan tilby i forhold til de sammensatte sakene vil også være helt avgjørende for ressursbruken i barnverntjenesten. Dette er en viktig årsak til utviklingsarbeidet i SmART barnevern i Re. I tillegg fremgår det av saken at barnevernet også er helt avhengig av øvrige tjenester i kommunen, slik at de kan dra lasset sammen.

I følge Re kommune føres det ikke en statistikk for hvor stor andel av barnevernsakene som ender med omsorgsovertagelse, og hvordan dette er sammenlignet med nabokommuner/sammenlignbare kommuner. Hvis man ser på de siste 5 årene har barnevernet i Re kommune et snitt på 150 bekymringsmeldinger pr. år hvor av 3,5% av disse har endt i omsorgsovertakelse eller tiltak i institusjon.

Revisors vurdering:

På bakgrunn av analyse av Kostratall ser vi at Re kommune har vesentlig høyere kostnader til barnevern enn sammenlignbare kommuner. Vi ser også at Re kommune har hatt en *høyere andel barn med barneverntiltak* enn sammenlignbare kommunegrupper og at Re kommune hatt *høyere kostnader per barn, som er plassert utenfor hjemmet*, enn sammenlignbare kommunegrupper. Kostra-analysen viser også at Re kommune har hatt lavere *kostnader per barn, som ikke er plassert av barnevernet* og lavere *utgifter til saksbehandling* enn sammenlignbare kommuner.

Kommunens egne undersøkelser viser også at *en stor andel av barna, som har vært under barnevernets omsorg i Re, har bodd kort tid i kommunen*, sammenlignet med statistikk fra andre kommuner.

Revisor vil også trekke fram at det kan være vanskelig å sammenligne tall innenfor barneverntjenesten, da kompleksiteten i sakene varierer mye. Vi gjør oppmerksom på at alle saker som gjelder omsorgsovertakelse – dvs. plasseringer utenfor hjemmet – er behandlet av Fylkesnemnda for sosiale- og barnevernsaker i Vestfold.

5.4.3 Regnskap/budsjett og statistikk barnevern

Tabellen nedenfor viser sum netto kostnader til barneverntiltak i familien i kroner (tjeneste 2510), barneverntiltak utenfor familien (tjeneste 2520) og sum andre tjenester innenfor barnevern for barnevernet i Re og Hof for perioden 2013-2015, sammenlignet med budsjett.

Ansvar 2520 BARNEVERN	Regnskap 2015	Budsjett 2015	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013	Budsjett 2013
SUM ANDRE TJENESTER BARNEVERN	5807	7080	6988	5982	5604	4812
SUM TJENESTE 2510 - BARNEVERNTILTAK I FAMILIEN	1227	1662	1719	937	1837	869
SUM TJENESTE 2520 - BARNEVERNTILTAK UTENFOR FAMILIEN	15132	12853	18704	12992	15721	11064
SUM TOTALT	22166	21595	27411	19911	23162	16745

Tabell 6 – Regnskap/budsjett barnevern - Tall i 1000 kroner, per 11.01.2016 (foreløpige tall for 2015)

Revisors kommentarer:

Tallene for 2013 gjelder kun Re, tallene for 2014 gjelder for Re og et halvt år for Hof, mens 2015 gjelder for både Re og Hof. Re kommune fakturerer Hof kommune kvartalsvis for kostnader knyttet til barn fra Hof - samt for driftskostnader i henhold til en samarbeidsavtale om interkommunalt barnevern. Refusjon fra Hof inngår som fratrukk på sum kostnader på tjeneste i den aktuelle periode, slik at tabellen viser sum netto kostnadene for barnevernet i Re.

Tabellen viser også at barnevernet i Re kommune hadde betydelige høyere kostnader enn budsjett, for årene 2013 til 2014. Det er spesielt tjeneste 2520 – barneverntiltak utenfor familien, som er hovedårsaken til merkostnadene. Vi gjør oppmerksom på at både godtgjørelse til fosterhjem og kostnader til noen få ”dyre” institusjonsplasser, nevnt under pkt. 5.4.2 foran, inngår i disse tallene. Foreløpige regnskapstall for 2015 viser at andel barneverntiltak utenfor familien utgjorde 68% av netto kostnader til barnevernet, barneverntiltak i familien 6 % og sum andre tjenester utgjorde 26 %. Revisor registrerer imidlertid at foreløpige regnskapstall for 2015 viser en positiv trend, da sum netto kostnader totalt viser et mindre merforbruk på 0,6 mill. kroner, dvs. 2,6 %, i forhold til budsjett. Sum tjeneste 2520 – barneverntiltak utenfor familien – viser at det fortsatt er et merforbruk i forhold til budsjett, som utgjør 2,3 mill. kroner og 18 %.

I budsjettsaken for 2016 uttrykker Re kommune at det har vært arbeidet systematisk i barnevernet med en gjennomgang av alle saker, nye rutiner, organisatoriske endringer med inndeling i team og delegasjon, samt styrket grunnbemanning etter at det ble et interkommunalt barnevern. Tiltaket ”SmART barnevern”, som ble iverksatt i 2014, jobber spesielt med å hindre omsorgsplasseringer i tillegg til å drive veiledning i familiene.

Barnevernets bruk av konsulenter og juridisk bistand

Tabellen nedenfor viser barnevernets bruk av konsulenttjenester og juridisk sammenlignet mot budsjett for årene 2013 til 2015.

Ansvaret 2015 BARNEVERN - RE	Regnskap 2015	Budsjett 2015	Regnskap 2014	Budsjett 2014	Regnskap 2013	Budsjett 2013
KONSULENTTJENESTER	452	300	1251	200	607	200
JURIDISK BISTAND	712	400	651	250	497	200
T O T A L T	1164	820	1902	450	1104	400

Tabell 7 – Regnskap/budsjett barnevern – konsulenttjenester og juridisk bistand - tall i 1000 kroner, per 11.01.2016 (foreløpige tall for 2015)

Tabellen viser at barnevernet i Re kommune hadde spesielt høye kostnader til **konsulenttjenester** i 2014. Vi har fått opplyst at årsaken til dette var at kommunen måtte leie inn konsulenter pga mange sykemeldte ansatte i barnevernet. I dag har barnevernet en bedre grunnbemanning, nye rutiner og behovet for konsulenter er mindre. Kostnader til bruk av konsulenttjenester var lavest i 2015, sammenlignet med 2014 og 2013.

Kostnader til **juridisk bistand** ligger noe høyere i 2015 enn 2014, og betydelig lavere i 2013. For alle tre årene er det registrert merforbruk i forhold til budsjett.

Revisors vurdering:

Revisor registrerer at bruk av konsulenttjenester innenfor barnevernet i Re kommune har gått betydelig ned fra 2013 og 2014 til 2015. Dette kan i følge Re kommune forklares med at de nå har bedre grunnbemanning, og derfor mindre behov for å leie inn ekstern bistand. Kostnader til juridisk bistand er mer stabil over den kontrollerte perioden, men ligger over budsjetterte kostnader.

5.4.4 Rutine/praksis for fosterhjemarbeid

Når barneverntjenesten finner at et barn ikke får god nok omsorg av sine foreldre, og hjelpetiltak ikke vil kunne endre på dette, skal det reises sak for Fylkesnemnda. Disse sakene er hjemlet i §§ 4-8, 4-10, 4-11, 4-12 og 4-24, 4-21, og pålegg om tiltak etter 4-4 i barnevernloven. Formålet med å reise sak for Fylkesnemnda er å sikre at sakene behandles juridisk og faglig forsvarlig, og at klientens rettssikkerhet ivaretas².

Når nemnda har truffet beslutning i tråd med barneverntjenestens forslag, har barneverntjenesten 6 uker på å iverksette vedtaket dersom barneverntjenesten fikk medhold³.

Re kommune har også rutiner for institusjonsplassering. Formålet er å sikre gode og forutsigbare institusjonsplasseringer slik at hensikten med plasseringen oppnås. Institusjonsplasser er kostbare for kommunen, og disse plassene er for de barna som ikke kan være i fosterhjem.

² Jf. Re kommunes Rutiner for arbeid med Fylkesnemndsaker

³ Jf. Re kommunes Rutiner etter behandling i Fylkesnemnda

I tillegg har Re kommune **Rutiner for fosterhjemsarbeid**. Formålet med rutinen er å sikre best mulig fosterhjem til de barna som trenger det gjennom gode fosterhjemsrutiner, samt at fosterhjemmene får så god oppfølging som mulig slik at barna sikres et best mulig omsorgstilbud.

Revisor har fått følgende informasjon fra barnevernleder vedrørende **Forsterkningstiltak i fosterhjem**:

Barneverntjenesten følger *retningslinjer for fosterhjem og Rutinehåndbok for kommunens arbeid med fosterhjem* utgitt av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD). En del fosterbarn trenger mer omsorg og oppfølging enn andre fosterbarn, det kan være at fosterbarnet har store tilknytningsproblemer, atferdsproblemer og/eller nedsatt funksjonsevne. For å kunne ivareta disse barna er det nødvendig å sette inn forsterkningstiltak. Forsterkningstiltak skal bidra til at fosterhjemmet skal kunne ivareta oppgaven. Eksempler er avlastningsordninger, særskilt veiledning til fosterforeldre, økt utgiftsdekning eller arbeidsgodtgjøring for at fosterforeldrene skal kunne ta seg av barnet. Den utløsende faktor for forhøyet arbeidsgodtgjøring er alltid ut fra barnets behov for ekstra oppfølging.

Det vanligste forsterkningstiltaket er en forhøyet godtgjøring som kan kompensere for at én eller begge fosterforeldrene er helt eller delvis ute av ordinært arbeidsforhold. For mange av fosterbarna er det viktig at en av fosterforeldrene er hjemme på "heltid" i en periode etter plasseringen. Dette kan være for de første tre til seks månedene eller for det første året. Dette avklares før fosterforeldrene sier ja til å ta imot det konkrete barnet. Noen ganger avklares dette etter plassering da barnets vansker ført kommer til syne etter at de har flyttet. Det finnes ingen faste satser for hva en forhøyet arbeidsgodtgjøring er. I retningslinjer for fosterhjem punkt 10, står det at en forhøyet arbeidsgodtgjøring vanligvis tilsvarer tapt arbeidsfortjeneste.

En avtale om forhøyet arbeidsgodtgjøring eller utgiftsdekning skal være skriftlig og skal i henhold til fosterhjemsavtalens punkt 9 være et vedlegg til denne. Avtalen inneholder hvor lenge godtgjøringen skal vare, og når avtalen skal evalueres.

Godtgjørelse til fosterforeldre

I følge barnevernleder følger barneverntjenesten i utgangspunktet KS sine *Veiledende satser for fosterhjem og besøkshjem*, se vedlegg 6.

Dersom utgiftene til fosterhjemmet med eventuelle forsterkninger, nevnt over, overstiger kommunens egenandel (kommunen skal dekke opptil kr 30.000), sendes refusjonssøknad til Bufetat.⁴ I følge informasjon fra barnevernleder over, finnes det ingen faste satser for hva en forhøyet arbeidsgodtgjøring er. I retningslinjer for fosterhjem punkt 10, står det at en forhøyet arbeidsgodtgjøring vanligvis tilsvarer tapt arbeidsfortjeneste.

⁴ Jf. Re kommunes Rutiner for Fosterarbeid.

Nedenfor har vi satt opp en tabell som viser utbetalte godtgjørelser til fosterforeldre for barn i Re kommune for november måned 2015.

Antall fosterhjem	Antall barn i fosterhjem	Sum arbeidsgodtgjøring	Sum utgiftsdekning	Sum godtgjørelse
22	24	456 379	148 530	604 909
	Snitt godtgjørelse per barn i fosterhjem	19 016	6 189	25 205
	Snitt KS-satser	7600	6171	13 771

Tabell 8 – Godtgjørelse til fosterforeldre – Re kommune – november 2015

Tabellen viser at snitt arbeidsgodtgjørelse til fosterforeldre per barn i Re kommune er kr 19.016, snitt utgiftsdekning er kr 6.189 og snitt total godtgjørelse er kr 25.205 for november måned 2015. Tabellen viser også at snitt-tallene til Re kommune er vesentlig høyere en snittet for KS-satser.

Revisor har foretatt en nærmere undersøkelse av de fem største utbetalingene til fosterhjem i Re kommune for november 2015, hvor total godtgjørelse per fosterhjem var fra kr 37.000 til kr 52.775. Vi gjør oppmerksom på at et av de kontrollerte fosterhjemmene har omsorg for to barn. Kontrollen omfatter derfor seks avtaler om forsterkningstiltak.

Det forelå fem av seks avtaler om forsterkningstiltak. Forsterkningstiltaket, som manglet avtale, ble etablert før det var praksis å utarbeide en egen avtale om forsterkningstiltak. Dette tiltaket vil bli avsluttet i 2016, da barnet fyller 18 år.

De fem kontrollerte avtalene inneholder blant annet opplysninger om utgiftsdekning og arbeidsgodtgjøring. Beregnet utgiftsdekning i disse avtalene, er i tråd med KS veiledende satser for fosterhjem. Når det gjelder arbeidsgodtgjøring, vises det til KS veiledende satser for fosterhjem og pkt. 6.2 i fosterhjemsavtalen. Da dette gjelder avtaler om forsterkningstiltak, varierer godtgjørelsene fra 4 x KS-sats til 4,45 x KS-sats per fosterhjem, avhengig av behovet for forsterkninger. I følge barnevernleder gjelder disse godtgjørelsene kompensasjon for annen lønn, for at en av fosterforeldrene skal være hjemme i en periode etter plasseringen.

Videre inneholder de kontrollerte avtalene oppstartsdato og antatt varighet – fra ett år til ett og et halvt år. Videre fremgår det av fire av fem avtaler at disse erstatter tidligere avtaler om forsterkningstiltak. Revisor registrerer derfor at fem av de seks kontrollerte tiltakene om forsterkningstiltak har vart over flere år. I følge barnevernleder er det for noen barn nødvendig at fosterforeldre er hjemme så lenge fosterbarnet er plassert, det kan også være en utfordring for barneverntjenesten å redusere forsterkningstiltak som er etablert. Barneverntjenesten opplyser også at systemet rundt evaluering ikke har fungert godt nok tidligere.

I tre av fem avtaler fremgår opplysninger om når evalueringer skal gjennomføres i 2015. Revisors kontroll av om det foreligger skriftlig dokumentasjon på gjennomførte evalueringer i 2015, viste manglende dokumentasjon på evalueringer, for de fleste kontrollerte avtalene om forsterkningstiltak.

Revisors vurdering:

Revisors kontroll av godtgjørelse til fosterforeldre i november 2015, viser at snitt-tallene til Re kommune er vesentlig høyere enn snittet for KS-satser. En kontroll av de fem største utbetalingene til fosterforeldre i november 2015 viser at disse gjelder barn med forsterkningstiltak, behandlet av Fylkesnemnda for Buskerud og Vestfold, hvor fosterforeldrene får godtgjørelse som tilsvarer kompensasjon for annen lønn.

Revisors kontroll av seks tiltak om forsterkninger i fosterhjem, viser at det tyder på at fem av disse forsterkningstiltakene har vart over flere år. Videre viste gjennomgangen at det manglet dokumentasjon for flere av evalueringene som skulle gjennomføres i 2015, i følge avtalene. Revisor vurderer videre, på bakgrunn av barnevernets dokumentasjon, at det kan være en utfordring å redusere forsterkningstiltak og at barnevernets system rundt evaluering ikke har fungert godt nok tidligere. Barnevernet i Re kommune opplyser at de jobber med å få gode rutiner på dette.

5.4.5 Revisors konklusjon problemstilling 3:

Hvordan er ressursbruken i barneverntjenesten i Re kommune sammenlignet med andre kommuner, og hva er mulige årsaker til eventuelle forskjeller?

På bakgrunn av analyse av Kostratall, kan revisor konkludere med at Re kommune har vesentlig høyere kostnader til barnevern enn sammenlignbare kommuner. Vi har også registrert at Re kommune har hatt en *høyere andel barn med barneverntiltak* enn sammenlignbare kommunegrupper og at Re kommune hatt *høyere kostnader per barn, som er plassert utenfor hjemmet*, enn sammenlignbare kommunegrupper. Kostra-analysen viser også at Re kommune har hatt *lavere kostnader per barn, som ikke er plassert av barnevernet* og *lavere utgifter til saksbehandling* enn sammenlignbare kommuner.

Kommunens egne undersøkelser viser også at *en stor andel av barna, som har vært under barnevernets omsorg i Re, har bodd kort tid i kommunen*, sammenlignet med statistikk fra andre kommuner.

Revisor vil trekke fram at det kan være vanskelig å sammenligne tall innenfor barneverntjenesten, da kompleksiteten i sakene varierer mye. Vi gjør oppmerksom på at alle saker som gjelder omsorgsovertakelse – dvs. plasseringer utenfor hjemmet – er behandlet av Fylkesnemnda for sosiale- og barnevernssaker i Buskerud og Vestfold.

Revisors gjennomgang av regnskapstallene for barneverntjenesten de siste tre årene, viser også at barnevernet i Re kommune, hadde betydelige høyere kostnader enn budsjett, for årene 2013 til 2014. Det er spesielt tjeneste 2520 – barneverntiltak utenfor familien, som er hovedårsaken til merkostnadene. Vi gjør oppmerksom på at både godtgjørelse til fosterhjem og kostnader til noen få ”dyre” institusjonsplasser inngår i disse tallene. Foreløpige regnskapstall for 2015 viser at andel barneverntiltak utenfor familien utgjorde 68% av netto kostnader til barnevernet, barneverntiltak i familien 6 % og sum andre tjenester utgjorde 26 %. Revisor registrerer imidlertid at foreløpige regnskapstall for 2015 viser en positiv trend, da sum netto kostnader totalt viser et mindre merforbruk på 0,6 mill. kroner, dvs. 2,6 %, i forhold til budsjett. Sum tjeneste 2520 – barneverntiltak utenfor familien – viser at det fortsatt er et merforbruk i forhold til budsjett, som utgjør 2,3 mill. kroner og 18 %.

I budsjettsaken for 2016 uttrykker Re kommune at det har vært arbeidet systematisk i barnevernet med en gjennomgang av alle saker, nye rutiner, organisatoriske endringer med inndeling i team og delegasjon, samt styrket grunnbemanning etter at det ble et interkommunalt barnevern. Tiltaket ”SmART barnevern”, som ble iverksatt i 2014, jobber spesielt med å hindre omsorgsplasseringer i tillegg til å drive veiledning i familiene.

Når det gjelder kostnader til bruk av konsulenttenester innenfor barnevernet i Re kommune, kan revisor konkludere med at kostnadene har gått betydelig ned fra 2013 og 2014 til 2015. Dette kan i følge Re kommune forklares med at de nå har bedre grunnbemanning, og derfor mindre behov for å leie inn ekstern bistand. Kostnader til juridisk bistand er mer stabil over den kontrollerte perioden, men ligger over budsjetterte kostnader.

Revisor har undersøkt rutine og praksis for fosterhjemsarbeid og foretatt en kontroll av godtgjørelse til fosterforeldre i november 2015.

Når barneverntjenesten finner at et barn ikke får god nok omsorg av sine foreldre, og hjelpetiltak ikke vil kunne endre på dette, skal det reises sak for Fylkesnemnda. Formålet med å reise sak for Fylkesnemnda er å sikre at sakene behandles juridisk og faglig forsvarlig, og at klientens rettssikkerhet ivaretas. Når nemnda har truffet beslutning i tråd med barneverntjenestens forslag, har barneverntjenesten 6 uker på å iverksette vedtaket dersom barneverntjenesten fikk medhold.

Re kommune har utarbeidet Rutiner for fosterhjemsarbeid. Formålet med rutinen er å sikre best mulig fosterhjem til de barna som trenger det gjennom gode fosterhjemsrutiner, samt at fosterhjemmene får så god oppfølging som mulig slik at barna sikres et best mulig omsorgstilbud.

Revisors kontroll av godtgjørelse til fosterforeldre i november 2015, viser at snitt-tallene til Re kommune er vesentlig høyere en snittet for KS-satser. En kontroll av de fem største utbetalingene til fosterhjem i november 2015, (hvor et av fosterhjemmene har to fosterbarn), viser at disse gjelder barn med forsterkningstiltak, behandlet av Fylkesnemnda for Buskerud og Vestfold, hvor fosterforeldrene får godtgjørelse som tilsvarer kompensasjon for annen lønn.

Revisors kontroll av seks tiltak om forsterkninger i fosterhjem, viser at det tyder på at fem av disse forsterkningstiltakene har vart over flere år. Videre viste gjennomgangen at det manglet dokumentasjon for flere av evalueringene som skulle gjennomføres i 2015, i følge avtalene. Revisor vurderer videre, på bakgrunn av barnevernets dokumentasjon, at det kan være en utfordring å redusere forsterkningstiltak og at barnevernets system rundt evaluering ikke har fungert godt nok tidligere. Barnevernet i Re kommune opplyser at de jobber med å få gode rutiner på dette.

6. REVISORS ANBEFALINGER

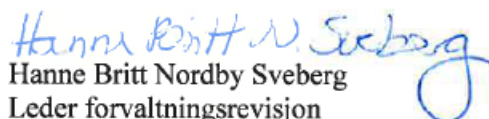
Oppsummert har revisor følgende anbefalinger:

- Barnevernet i Re kommune bør vurdere ytterligere tiltak for å forbedre samarbeidet med andre avdelinger, virksomheter, skoler, barnehager med mer om forebyggende arbeid innen barnvern.
- Re kommune bør følge opp at saksbehandlingen knyttet til *Meldinger og undersøkelser, Vedtak om hjelpetiltak, Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering*, utføres i tråd med barnevernloven, forvaltningsloven og egen rutine for saksbehandling.
- Barneverntjenesten i Re kommune bør følge opp at avtaler om forsterkningstiltak evalueres i tråd med avtalene, og sørge for at evalueringene dokumenteres.

Borre, 22. januar 2016
Vestfold kommunerevisjon

Linn Therese Bekken
Revisjonssjef/statsautorisert revisor

Hanne Britt Nordby Sveberg
Leder forvaltningsrevisjon

7. RÅDMANNENS UTTALELSE

Rådmannens uttalelse mottatt på e-mail 27.01.2016:

Rådmannen har lest revisjonsrapporten med interesse og mener den gir en god og relevant beskrivelse av barneverntjenesten i Re og Hof. Vestfold kommunerevisjons formål og problemstillinger gjennomgås og besvares på en grundig og tillitsvekkende måte.

Barneverntjenesten i Re har det siste året jobbet godt og målrettet med både organisasjonsutvikling og tjenesteutvikling. Barneverntjenesten inngikk i et interkommunalt samarbeid med barneverntjenesten i Hof kommune fra sommeren 2014 samtidig som det kom ny barnevernleder. Barneverntjenesten har siden dette utarbeidet nye rutiner og struktur innad i barneverntjenesten. Det tar tid å innarbeide ny struktur og rutiner Rapporten bekrefter etter rådmannens vurdering en positiv utvikling.

I det følgende kommenteres anbefalinger gitt i rapporten og hvordan rådmannen vil følge opp disse.

Anbefaling 1:

Barnevernet i Re kommune bør vurdere ytterligere tiltak for å forbedre samarbeidet med andre avdelinger, virksomheter, skoler, barnehager med mer om forebyggende arbeid innen barnevern.

Rådmannen ser viktigheten av et tett og godt samarbeid mellom barnevernet og andre avdelinger om forebyggende arbeid. Rådmannen oppfatter at revisors anbefaling bygger på resultatene fra spørreundersøkelsen. Samtidig viser barnevernet til at mye av tiden nettopp går til samarbeid. Spørreundersøkelsen som er gjennomført har ingen direkte tidsangivelse. Det er ikke til å stikke under en stol at barnevernstjenesten i en periode hadde utfordringer bl.a. knyttet til høyt sykefraværet og manglende deltakelse i ulike samarbeidsorganer. Dette kan ha hatt innvirkning på svarene i undersøkelsen. Med det arbeidet som er utført i barnevernstjenesten siden sommeren 2014 er dette etter rådmannens mening nå tatt grep om.

I en diskusjon knyttet til kunnskap og opplæring er det naturlig at barnevernet deltar i møter som omhandler deres fagfelt, samt sikrer at samarbeidende instanser til enhver tid får oppdatert informasjon og status for saker som er behandlet. På den andre side er det viktig at institusjonene selv etterspør informasjon. Dette er et særlig lederansvar. Rådmannen vil påse at opplevelsen av lite samarbeid fra helse-, familieteam og ppt blir sjekket ut, og at roller og forventninger avklares i forhold til hva barnevernet skal være med på.

Når det gjelder samarbeid rundt enkeltsaker må det bygge på samtykke fra den det gjelder.

Rapporten gir et positivt bilde av barnevernet og barnevernets samarbeid med andre instanser samtidig som den viser at man må styrke det tverrfaglige samarbeidet. Rådmannen mener at det er mange møtepunkter og arenaer, men at det må arbeides kontinuerlig for at de oppleves som nyttige for alle involverte. Under "Smart oppvekst" prosjektet blir det utarbeidet en plan for det tverrfaglige samarbeidet med foreldrene. Det heter relasjonsprosjektet. I tillegg har barneverntjenesten som mål å ha klassesstime med 5. og 8. klasse for å informere om barnevernet.

Anbefaling 2:

Re kommune bør følge opp at saksbehandlingen knyttet til Meldinger og undersøkelser, Vedtak om hjelpetiltak, Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering, utføres i tråd med barnevernloven, forvaltningsloven og egen rutine for saksbehandling.

Rådmannen vil påse at barnevernet følger opp saksbehandlingen slik at vedtatte rutiner følges opp. Barnevernleder og teamledere har et særs ansvar for å følge opp dette. Det jobbes kontinuerlig i barneverntjenesten på fagmøter, ved fagdager, i veiledninger for å innarbeide og følge opp saksbehandlingen knyttet til meldinger og undersøkelser, vedtak om hjelpetiltak, tiltaksplaner, oppfølging og evaluering.

Anbefaling 3:

Barneverntjenesten i Re kommune bør følge opp at avtaler om forsterkning evalueres i tråd med avtaler, og sørge for at evalueringene dokumenteres.

Rådmannen vil påse at de nye rutineene for dette følges opp. For avtaler som har vart i lang tid kan det være utfordrende å endre eller ta bort forsterkninger. Det vil alltid være barnets beste som står i fokus.

Vedlegg 1 – Nærmere om revisjonskriteriene

Problemstilling 1: Har Re kommune tilfredsstillende system for forebyggende arbeid innen barnevern?

1.1 Er dette arbeidet forankret i overordnet planverk?

Revisjonskriterier:

- Kommunens forebyggende arbeid innen barnevern bør forankres i overordnet planverk
- Barneverntjenesten skal delta i planleggingsvirksomhet i kommunen
- Forebyggende tiltak bør inngå i et program eller en virksomhetsplan

(kilde: bvl, rundskriv Q25/2005, rundskriv Q-16/2007, NOU 2000:12 og NOU 2009:08)

1.2 Er det etablert samarbeid mellom barnevernstjenesten, helsesøstertjenesten, skole og barnehage om forebyggende arbeid?

Revisjonskriterier:

- Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt.
- Barnevernet har sammen med andre offentlige organer som helsesøstertjenesten, PPT, barnehage og skole ansvar for at samarbeid om forebyggende oppgaver i kommunen skal fungere

Utdrag fra kildene til revisjonskriteriene: (kilde: bvl, NOU 2000:12, rundskrivene Q-25/2005 og Q-16/2007)

Bvl § 3-2: Barneverntjenesten skal medvirke til at barns interesser ivaretas også av andre offentlige organer. Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt etter denne loven. Som ledd i disse oppgavene skal barneverntjenesten gi uttalelser og råd, og delta i den kommunale og fylkeskommunale planleggingsvirksomhet og i de samarbeidsorganer som blir opprettet.

Rundskriv Q-25/2005: Det legges vekt på at de kommunale hjelpetjenestene må mobiliseres så tidlig som mulig i forhold til barn og unge i risikogrupper. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten, PPT og andre aktuelle tjenester bør rette spesiell oppmerksomhet mot grupper med særlige behov. Det forebyggende arbeidet kan rettes mot å styrke barn og unges evne og kompetanse til å mestre belastninger. I tillegg dreier forebygging seg om å øke kunnskap og beredskap i barnehage, skole, i hjelpetjenestene og i arbeids- og samfunnsliv for å fange opp mulig problemutvikling tidlig og gi eller formidle kyndig hjelp (side 6).

Barnevernet i Norge NOU 2000:12: Skolen må ansvarliggjøres i større grad og opprustes til å arbeide med sosiale relasjoner og pedagogiske og personlige risikofaktorer i egen organisasjon. Dette tilsier en tverrfaglig og tverretattlig forebyggingsinnsats, hvor barnevern, skole, helsestasjon og PPT må representere viktige aktører (side 318).

Rundskriv Q-25/2005: For å unngå at forebyggende innsats blir tilfeldig og fragmentert, er det nødvendig at virksomheten inngår i en formalisert struktur slik at den setter varige spor. Mange kommuner har erfart at uformelle samarbeidsrelasjoner kan føre til at mye godt arbeid blir utført, men faren ligger i at det blir sårbart og lett faller bort dersom en av hovedaktørene forsvinner. Forebyggende tiltak bør derfor inngå i et program eller en virksomhetsplan (f.eks har mange

kommuner allerede en rusmiddelpolitisk handlingsplan). Det er av stor betydning at både administrativ og politisk ledelse er forpliktende engasjert i arbeidet (side 8).

Rundskriv Q-16/2007: For å sikre at det forebyggende arbeidet får nødvendig status og prioritet, må arbeidet forankres på øverste politiske og administrative nivå. De kommuner som har lyktes best i sitt forebyggende arbeid, har som regel et sterkt engasjement fra ledelsen i kommunen. Arbeidet bør også forankres i kommunens overordnede planverk. Derfor må kommunene ha en helhetlig tilnærming og ikke nøye seg med én strategi for rusmidler, en annen for ungdom som begår kriminalitet osv (side 4).

Barnevernet i Norge NOU 2000:12, kap. 7.4 og kap. 19.3.1

- Barnevernet har sammen med andre etater og instanser også ansvar for at samarbeid om forebyggende oppgaver i kommunen skal fungere. Dette arbeidet kan mest effektivt drives med utgangspunkt i de miljøene der barn oppholder seg, som barnehager, skoler, skolefritidsordninger og andre fritidstiltak, men også med utgangspunkt i de tjenester som på en rutinemessig måte kommer i kontakt med de fleste barn, som helsestasjoner og skolehelsetjeneste.
- Det er avgjørende å samordne forebyggende tiltak slik at innsatsen blir mer bredspektret, langsiktig og systematisk. Barnehager og skoler har her en selvfølgelig plass, og kan spille en viktig rolle i arbeidet med tidlig iverksetting av målrettede tiltak.
- Forebyggende virksomhet må integreres i normaltilbudene for barn og ungdom (barnehager, skoler, fritidsliv etc). [...] Det er viktig å understreke barnehagen og skolen som oppvekstmiljø og dermed som sosial læringsarena for barn og unge. [...] Barnehager og skoler har et særlig ansvar i det forebyggende barnevernet, og det er ofte de pedagogiske institusjonene som først melder fra om utvikling av alvorlige atferdsproblemer.
- For å sikre mer effektive og treffsikre forebyggende tiltak, er det nødvendig med et fast organisert og forpliktende samarbeid mellom kommunale etater og instanser, både på det administrative, økonomiske og utøvende plan.

Problemstilling 2: I hvilken grad kan barnevernet i Re vise til kvalitet i saksbehandlingen?

2.1 Overholder barneverntjenesten fristene for gjennomgang av innkomne meldinger og gjennomføring av undersøkelser?

Revisjonskriterier:

Meldinger og undersøkelser

- Barneverntjenesten skal gjennomgå innkomne bekymringsmeldinger senest innen én uke
- Barneverntjenesten skal overholde undersøkelsesfristen på tre måneder
- Barneverntjenesten skal utarbeide undersøkelsesrapport

(kilde bvl § 4-2 og 4-3)

2.2 Er vedtak om hjelpetiltak utarbeidet i tråd med krav i regelverket?

Revisjonskriterier:

Vedtak om hjelpetiltak

- Partene skal underrettes om vedtaket så snart som mulig etter at vedtaket er truffet
- Det skal fremgå tydelig hva vedtaket gjelder og hvor lenge tiltaket varer (tidsavgrensing)

- Vedtaket skal være begrunnet og begrunnelsen skal være gitt samtidig som vedtaket ble truffet
- Begrunnelsen skal vise til de regler vedtaket bygger på
- Begrunnelsen skal nevne de faktiske forhold vedtaket bygger på
- Underretningen om vedtaket skal være skriftlig, og begrunnelsen skal gjengis i underretningen
- Underretningen skal inneholde opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans, nærmere fremgangsmåte ved klage, og retten etter § 18, jf, § 19 til å se sakens dokumenter

(Kilde: forv.loven § 18,19, 24, 25 og 27)

2.3 Er det utarbeidet tiltaksplaner for barn med hjelpetiltak, og er disse tiltaksplanene utarbeidet i tråd med regelverket?

Revisjonskriterier:

Tiltaksplaner, oppfølging og evaluering

- Barn med hjelpetiltak skal ha en tidsavgrenset tiltaksplan
- Barnevernstjenesten skal følge nøye med på hvordan det går med barnet og foreldrene, og vurdere om hjelpen er tjenlig
- Tiltaksplanen skal evalueres minimum kvartalsvis
- Det skal kun være én tiltaksplan per barn, og tiltaksplanen skal foreligge sammen med vedtaket
- Tiltaksplanen bør inneholde situasjonsbeskrivelse, målbeskrivelse, tiltaksbeskrivelse, tidsperspektiv og evaluering

(Kilde: bvl § 4-5. Rundskriv Q1104 B)

Utdrag fra kildene til revisjonskriteriene:

Bvl § 4- 2: Barneverntjenesten skal snarest, og senest innen en uke, gjennomgå innkomne meldinger og vurdere om meldingen skal følges opp med undersøkelser etter § 4-3.

Bvl § 4-3: Dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter dette kapitlet, skal barneverntjenesten snarest undersøke forholdet, jf. frister inntatt i § 6-9.

Bvl § 6-9: En undersøkelse etter § 4-3 skal gjennomføres snarest og senest innen tre måneder

Re kommunes Rutiner for arbeid med undersøkelser:

- Sluttrapport av undersøkelsen til partene skal ferdigstilles innen 6 uker.

Forvaltningsloven (fvl) § 24: Enkeltvedtak skal grunngis. Forvaltningsorganet skal gi begrunnelse samtidig med at vedtaket treffes.

Fvl § 25: I begrunnelsen skal vises til de regler vedtaket bygger på, med mindre partene kjenner reglene og I begrunnelsen skal dessuten nevnes de faktiske forhold som vedtaket bygger på.

Fvl § 27: Begrunnelsen gjengis i underretningen. I underretningen skal videre opplyses om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage, samt om retten etter § 18, jfr §19 til å se sakens dokumenter.

Bvl § 4-5: Når hjelpetiltak vedtas, skal barneverntjenesten utarbeide en tidsavgrenset tiltaksplan. Barneverntjenesten skal følge nøye med på hvordan det går med barnet og foreldrene og vurdere om hjelpen er tjenlig, eventuelt om det er nødvendig med nye tiltak, eller om det er grunnlag for omsorgsovertakelse. Tiltaksplanen skal evalueres regelmessig.

Q- 1104 B Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barneverntjenesten – en veileder: være med?

- Tiltaksplan skal foreligge samtidig med vedtaket.
- Det skal kun være en tiltaksplan pr. barn
- Tiltaksplanen bør inneholde situasjonsbeskrivelse, målbeskrivelse, tiltaksbeskrivelse, tidsperspektiv og evaluering.

Vedlegg 2 – Prosjekt SmART barnevern i Re

Fagplan SmART Barnevern

Mette Holte/Tina Feyling

Versjon14.09.15

1

Kap 1 prosjekt SmART Barnevern

Innledning

Smart barnevern er et samtykkebasert hjelpetiltak som barneverntjenesten i Re og Hof kan benytte seg av. Tiltaket retter seg mot barn, unge og familier med særlig behov for hjelp.

SmART Barnevern er en videreutvikling av SmART Oppvekst, og er grunnlagt på de samme verdiene. Det er også en del verktøy og metodiske tilnærminger som er gjenkjennelige fra SmART oppvekst i SmART Barnevern.

Bakgrunn

Ideen om å utvide SmART oppveksts arbeid til også å omfatte barnevernsarbeid i Re kommune, ble til like etter sammenslåingen av Våle og Ramnes i 2002. På den tiden opplevde kommunen en sterk økning i antall bekymringsmeldinger og antall barn under omsorg av barnevernet. De siste 15 årene har det vært en økning på 77 % i antall barn som får hjelp av barnevernet i Norge, og 5 % av barna får hjelp av psykisk helsevern. Tallene forteller at mange barn og familier har store utfordringer. Vi vet at barn som strever, blir til ungdom som strever og til slutt voksne som strever, som igjen får barn som strever. For at denne utviklingen skal begrenses og kanskje stoppes, er det viktig å komme inn med rett tiltak, til rett tid til de familiene som sliter og har utfordringer.

Etter omorganisering i virksomheten Barn og Unge i Re kommune i 2009, oppleves samarbeidet mellom barnevernet og helsetjenesten til barn og unge tettere. Til tross for at barnevernet kommer tidligere inn med hjelpetiltak enn før, ser vi allikevel at vi har hatt en utvikling hvor mange barn har hatt akutt behov for å tas hånd om av barnevernet.

I stortingsproposisjonen 106L (2012-13) står det: "Alle barn i Norge skal vernes mot omsorgssvikt og overgrep. Barnevernet møter de mest sårbare barna og familiene i vårt samfunn. Barnevernet skal møte dem med omsorg, empati og anerkjenne barnas behov for trygghet og kjærighet. Barnevernet skal gi hjelp som bidrar til positive endringer. Fremtidens barnevern må utvikles med utgangspunkt i barnas behov. Å ha kunnskap om hva barna og familiene i barnevernet strever med, hvilke hjelp de har behov for, og kompetanse til å møte behovet, er helt nødvendig."

SmART Barneverns rammebetingelser og målgruppe

Kommunal organisering

Smart Barnevern er organisert som et prosjekt og er direkte underlagt virksomhetsleder for Barn og Unge. Smart Barnevern er dermed ikke underlagt barneverntjenesten, men samarbeider tett og skal møte barneverntjenestens behov for hjelpetiltak i familier. Prosjektet har to 100% stillinger. En prosjektleder og en terapeut. Begge er sosialfaglig utdannet med videreutdanning i familierapi. Prosjektleder jobber også som terapeut inn i familier.

Versjon 14.09.15

Målgruppe og lovgrunnlag

Gjeldende barnevernlov bygger på prinsippet om at barn skal få rett hjelp til rett tid, og gir barneverntjenesten anledning til å gripe inn på et tidligere tidspunkt enn etter barnevernloven av 1953. Hensikten med denne endringen, og formålet med hjelpetiltak generelt er: ***å bedre foreldrenes omsorgsevne slik at det kan skapes tilfredsstillende forhold for barnet i hjemmet og slik at det er mulig å forebygge en negativ utvikling av barnets omsorgssituasjon som kan lede til senere omsorgsovertakelse.*** (ref. rundskriv BLD Q-0982, med endringer gitt i Q-9/00)

Barneverntjenesten må skrive et enkeltvedtak for at SmART Barnevern skal iverksette tiltak. Vedtaket kan hjemles etter Lov om barneverntjenester §§ 4-4, 4-6 og 4-12. Saker etter bvl §4-4, er samtykkebaserte hjelpetiltak med formål om å styrke foreldres omsorgskompetanse og på den måten forhindre at barnet plasseres utenfor hjemmet. Saker hjemlet etter bvl §4-12 er hjelpetiltak i fosterhjem, der formålet er å styrke fosterhjemmet og forhindre brudd i fosterhjemmet. SmART Barnevern kan også basere tiltaket på vedtak etter barnevernlovens akuttparagraf §4-6. Her vil SmART Barneverns rolle være å jobbe intensivt med familien i en akutt situasjon. Formålet vil da være å forhindre eller begrense akutt plassering når det er mulig ut fra hensyn til barnets beste.

Bvl §4-4, 2.ledd sier at barneverntjenesten skal "når barnet på grunn av forholdene i hjemmet eller av andre grunner har særlig behov for det, sørge for å sette i verk hjelpetiltak". Hjelpetiltak krever alltid at foreldre/fosterforeldre samtykker. Dersom barnet er over 15 år må også barnet samtykke. Leseren henvises til barnevernloven i sin helhet, samt forskrifter og forarbeider, for ytterligere utdyping av de juridiske rammebetingelsene for Smart Barnevern.

Hvorvidt en familie anses å være i målgruppen til Smart Barnevern vurderes i hvert enkelt tilfelle ut fra om familien vurderes å kunne profitere på tiltaket. I tillegg må familiens hjelpebehov kunne møtes av terapeutenes kompetanse og egnethet. Denne vurderingen skjer i et hensiktsmessig samarbeid mellom barneverntjenesten og SmART Barnevern, og sikres gjennom Smart Barneverns rutiner for henvisning. Se SmART Barneverns rutinehåndbok.

Frivillighet vs samtykke basert

SmART Barnevern kalles et samtykkebasert hjelpetiltak, og ikke et frivillig hjelpetiltak. Dette er begrunnet i at frivillighet i en barnevernkontekst byr på noen etiske dilemmaer. Det at hjelpetiltaket er frivillig forutsetter at foreldrene erkjenner at barnet har behov for hjelp, og tar imot tilbudet om hjelpetiltak. Foreldrene kan imidlertid befinne seg i en situasjon hvor de ser seg nødt til å akseptere at barneverntjenesten setter inn hjelpetiltak selv om de er enige i barneverntjenestens vurdering. Dette fordi alternativet kan være at det iverksettes tvangstiltak, som omsorgsovertakelse. Foreldrenes frivillighet er derfor ikke alltid reell. Smart Barnevern er bevisst og anerkjenner dette dilemmaet og arbeider mot å sikre størst mulig grad av frivillighet og dermed et mest mulig reelt samtykke til å motta hjelp.

Versjon14.09.15

Det verdiansige og teoretiske fundamentet i SmART Barnevern

Det teoretiske fundamentet for SmART Barnevern er det samme som for SmART oppvekst. SmART barnevern står på tre teoretiske grunnpilarer. Disse peker tilbake på verdiene som er styrende for praksis i SmART Barnevern.

Grunnpilarene i SmART Barnevern er:

1. AI (Appreciativ Inquiry)
2. ART (Aggression Replacement Training)
3. Relasjonsperspektivet, som Re kommune kaller SmART Relasjon.

Nå følger en kort beskrivelse av disse, men for en mer inngående beskrivelse henvises leseren til Smart Oppvekst bøkene og informasjonsbrosjyren om Smart Relasjon.

AI

AI er den teoretiske forankringen som peker tydeligst på verdiene og grunnholdningene i Smart Barnevern. AI tilbyr en anerkjennende grunnholdning, positiv psykologi og en sosialkonstruksjonistisk ontologi, eller virkelighetsoppfatning. SmART barneverns grunnholdning er at det er gjennom anerkjennelse at håp, tro og mestring kan vokse frem og dermed forløse menneskers potensial til å fungere på sitt beste. Med en sosialkonstruksjonistisk ontologi forstås språket som konstituerende og ikke nøytralt refererende. Det vil si at virkeligheten ikke forstås som en sannhet som venter på å bli oppdaget, men at virkeligheten er noe som samskapes gjennom meningsfylt språklig aktivitet. Kort sagt, virkeligheten, slik vi oppfatter den, skapes gjennom våre historier om den. Den rådende kulturen i vår tid er å identifisere problemer, for deretter å lete etter løsninger på disse. Smart Barnevern arbeider med å lete etter styrker og ressurser hos den enkelte (menneske, familie) som vil forløse dets potensial. Dette er kjernen i positiv psykologi. Å kjenne til egne og andres styrker fører til god psykisk helse, og en opplevelse av lykke. Disse verdiene former et av de viktigste måtene med SmART Barnevern; å ta i bruk et felles språk som snakker frem menneskers styrker, gode egenskaper og muligheter. Vi ser at positiv psykologi og en anerkjennende grunnholdning ikke bare oppleves godt for den som får anerkjennelse, men at det også ofte bidrar til å skape anerkjennende relasjoner mellom mennesker, og dermed gjør godt for begge, og bidrar til en levd lykke.

ART

ART (aggression replacement training) er den andre grunnpilaren i SmART Barnevern. ART tilbyr strategier for å øve opp sosiale ferdigheter, emosjonsregulering og moralsk resonnering. Slik bidrar ART til å styrke barn, ungdom og voksnes sosiale kompetanse. Sosial kompetanse er nødvendig for at mennesker skal klare å etablere og bevare meningsfulle relasjoner. Metodene og verktøyene i ART samsvarer med verdiene i SmART Barnevern. De gir eksempler på hvordan anerkjennelse og positiv psykologi kan anvendes i praksis.

SmART Relasjon

Den tredje grunnpilaren i SmART Barnevern har Re kommune valgt å kalle SmART relasjon. SmART relasjon er i hovedsak basert på tilknytningsteori, og teorier som belyser relasjoners betydning for barns utvikling og menneskers psykiske helse. SmART Relasjon er et nyere tilskudd inn i hele arbeidet
Versjon 14.09.15

med SmART oppvekst i kommunen. Relasjonsperspektivet ligger implisitt i teoriene bak både ART og AI. SmART relasjon løfter frem dette implisitte og gjøre betydningen av mellommenneskelige relasjoner for menneskers psykiske helse eksplisitt. SmART Relasjon er opptatt av relasjoner barn imellom, voksne imellom, men viktigst er relasjonen mellomvoksne og barn. Med støtte i nyere hjerneforskning og annen forskning knyttet opp mot tilknytningsteori og traumeteori, kan vi med trygghet hevde at en generell økning i befolkningens relasjonskompetanse vil bidra til å forbedre folkehelsen i Re kommune. Dette vil være et solid skritt på veien til å møte kommunens visjon om å utvikle robuste barn, unge og voksne i Re.

De tre grunnpillarene som SmART Barnevern står på, legger grunnlaget for hvordan vi anvender andre teorier, metoder og verktøy i arbeidet.

Metodene og verktøyene i SmART Barnevern er ikke manualbaserte eller fastlagte programmer som følges. De er ment som en inspirasjon til terapeutene for hvordan verdiene i SmART Barnevern kan gjøres om til praksis. Med det menes at det er verdiene, og ikke metodene som styrer praksis i SmART Barnevern.

Versjon14.09.15

5

Kap 2 Prosjekt SmART Barnevern; Struktur og form

Type, omfang og varighet

SmART Barnevern er et endringsbasert tiltak. Målet er at familien skal oppleve seg styrket i sitt familieliv, og på den måten forhindre at barn plasseres utenfor hjemmet. Det vil si at SmART Barnevern ikke skal være et utelukkende kompensierende tiltak.

SmART Barnevern har samtaler med foreldre, barn/ungdommer og hele familier. Basert på familiens ønske kan samtalen gjennomføres enten i SmART Barneverns kontorlokaler eller hjemme hos familien. SmART Barnevern kan foreta spillsoberasjoner hjemme hos familien dersom familien ønsker det og det er formålstjenelig ut fra de felles utarbeidede målene med tiltaket.

SmART Barnevern kan bistå familiene og barneverntjenesten i samarbeidsmøter med skoler, PPT, Bupa, NAV eller andre instanser.

Omfanget av tiltaket baseres på familiens opplevde hjelpebehov. SmART Barnevern anbefaler 2-4 møtepunkter per måned, hyppigst ved oppstart og sjeldnere mot avslutning av tiltaket.

Tiltakets varighet er i utgangspunktet 6 måneder, men skal tilpasses familiens behov. Dersom tiltaket skal være lenger enn 6 måneder skal dette skje i samarbeid med barneverntjenesten og begrunnes ut fra at familien opplever det som nyttig. SmART Barnevern har erfaring med at å tidfeste en avslutning mobiliserer både familiene og terapeutene i større grad enn om avslutningen er åpen. Samtidig er familiene informert om at tiltaket både kan avsluttes tidligere eller forlenges ut over de avtalte 6 mnd.

Rolleavklaring mellom barneverntjenesten og SmART Barnevern

Smart barnevern er med hensikt organisert utenfor barneverntjenesten. SmART Barnevern er direkte underlagt virksomhetsleder. Dette er blant annet for å skille rollen som barneverntjenesten har overfor familien og rollen SmART Barnevern har. SmART Barnevern er ett av flere mulige hjelpetiltak som barneverntjenesten kan benytte seg av i arbeidet med familier og barn. Familieterapeutene i SmART Barnevern har ikke vedtaksmyndighet, men arbeider ut fra vedtak og tiltaksplan fra barneverntjenesten.

Barneverntjenesten har lovfestet plikt til å følge opp tiltakene som iverksettes. Barnevernloven §4-5 beskriver dette:

“Når hjelpetiltak vedtas, skal barneverntjenesten utarbeide tidsavgrenset tiltaksplan. Barneverntjenesten skal følge nøye med på hvordan det går med barnet og foreldrene og vurdere om hjelpen er tjenlig, eventuelt om det er nødvendig med nye tiltak, eller om det er grunnlag for orsorgsovertakelse. Tiltaksplanen skal evalueres jevnlig.”

Det betyr at det er barneverntjenesten som har det overordnede ansvaret for barnevernssaken, også i perioden SmART Barnevern jobber med familien. Barneverntjenesten har ansvar for å vurdere om

Versjon 14.09.15

6

"hjelpen er tjenlig" for familien, men det er naturlig at dette skjer i et konstruktivt samarbeid med familieveilederen i SmART Barnevern. SmART Barnevern har ansvar for innhold og fremdrift i tiltaket.

Det er utarbeidet samarbeidsrutiner mellom SmART Barnevern og Barneverntjenesten. Disse har til hensikt å ivareta familienes rettsikkerhet, klageadgang og informert samtykke. Eksempler på rutiner som er beskrevet er henvisningsrutiner og møterutiner.

Se SmART Barneverns rutinehåndbok for mer informasjon om disse.

Henvisning

SmART Barnevern har ansvar for å formidle kapasiteten i tiltaket til barneverntjenesten. Barnevernleder og teamledere beslutter hvilke familier som skal prioriteres til å få tilbud fra SmART Barnevern. Det avtales et informasjonsmøtemøte mellom SmART Barnevern og saksbehandler slik at oppdragskontrakt kan skrives. Saksbehandler har også anledning til å drøfte saker anonymt med SmART Barnevern.

For akutt bistand kontakter barnevernleder eller teamleder SmART Barnevern. SmART Barnevern kan bistå i den akutte situasjonen for å avklare familiens hjelpebehov og eventuelt øverge en akuttplassering dersom det er til det beste for barnet. SmART Barnevern kan også bistå barneverntjenesten ved en tilbakeføring etter akuttplassering.

Roller innad i SmART Barnevern

I SmART Barnevern skal det være to familierapeuter knyttet til hver familie. Den ene skal være hovedveileder og den andre skal være bi-veileder. Hovedveilederen har ansvaret for fremdrift og innholdet i tiltaket, journalføring, møtedeltakelse med barneverntjenesten, rapportskrivning med mer. Bi-veileder har en støttende og veiledende funksjon. Dens oppgaver er å bistå hovedveilederen når den har behov for det. Det kan for eksempel være kollegaveiledning, saksdømming, deltakelse i møter som co-terapeut, samt foreta prosessintervju med familien hvor det innhentes tilbakemeldinger på fremdrift og nytten av tiltaket.

Versjon14.09.15

7

Kap 3 Innhold i SmART Barnevern

Ansatte

Det er SmART Barneverns holdning at familiene som vi kommer i kontakt med møter personer og ikke metoder. Under følger en kort beskrivelse av familierapeutene i SmART Barnevern.

Hvem er vi?	Rolle	Utdanning	Relevant erfaring
<p>Tina Feyling</p> <p>39 år, Bor på Nøtterøy, mor til 2 barn i grunnskolealder, Skilt, har samboer og 4 bonusbarn.</p> <p>Tinas karakteregenskaper:</p> 	<p>Prosjektleder og familierapeut</p>	<p>Sosionom Mastergrad i Familierapi og systemisk praksis Sertifisert ART trener</p>	<p>Selvstendig næringsdrivende familierapeut Bufetat; ledende miljøterapeut ved akuttinstitusjoner for ungdom.</p>
<p>Mette Holte</p> <p>47 år, er samboer, bor i Re, mor til et barn på ungdomsskolen.</p> <p>Mettes karakteregenskaper:</p> 	<p>Familierapeut</p>	<p>Barnevernpedagog Videreutdanning i Familierapi og systemisk praksis</p>	<p>Stiftelsen Havnøy; fosterhjems- og familieveiledning Bufetat, akuttinstitusjon for ungdom og Fagteam. Miljøterapeut ved ruskollektiv + botilbud for psykisk utviklings-hemmede.</p>

SmART Barnevern - et brukerorientert og verdistyr

Som nevnt i første kapittel er det verdiene i SmART Barnevern som er styrende for det arbeidet vi gjør hver dag. Familiene skal oppleve anerkjennelse, mestring og medvirkning. Dersom det vurderes formålstjenlig skal rutiner, verktøy eller metoder endres for å møte dette. Metodikken i SmART Barnevern er ment å underbygge verdiene som tiltaket er basert på. Under følger en beskrivelse av noen av verktøyene som SmART Barnevern tar i bruk i møte med familier.

Nye metoder og justeringer av gamle er et kontinuerlig arbeid som aldri blir ferdig. Arbeidet med en kontinuerlig fagutvikling beskrives i kapittelet om kvalitetssikring samt i rutinehåndboken.

Versjon14.09.15

Metodikk i SmART Barnevern

Styrketre

SmART Blomst

Husregler med karakteregenskaper

SmART Relasjon

Undervisning/veiledning med bruk av trygghets sirkelen

Veiledning med bruk av 6 temaer for godt samspill

Bruk av suksesshistorier

Familieterapeutiske metoder

- Anerkjennende refleksjoner

Versjon14.09.15

9

Kap 4 Kvalitetssikring

Forsvarlighetskrav

Den nye barnevernloven inneholder også et tydeligere forsvarlighetskrav. Kravet er en rettslig standard som skal sikre at alle tjenester og tiltak etter barnevernloven er forsvarlige. Innholdet i forsvarlighetskravet vil endre seg over tid og i takt med blant annet utviklingen av fagkunnskap og kompetanse på barnevernområdet. Det betyr at for å møte forsvarlighetskravet, må det sikres en kontinuerlig utvikling av tjenestene og forbedring av tiltakene i barnevernet.

SmART Barnevern tar forsvarlighetskravet på alvor. Derfor er det utarbeidet rutiner for kvalitetssikring og evaluering av arbeidet.

Prosjektarbeid som kvalitetssikring

Prosjekt SmART Barnevern evalueres kontinuerlig for å holde øye med at arbeidet er i tråd med den opprinnelige intensjonen bak prosjektet.

Arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen er satt sammen av virksomhetsleder for Barn og Unge, prosjektleder for SmART Oppvekst, barnevernleder, to teamledere i barneverntjenesten, prosjektmedarbeider og prosjektleder for SmART Barnevern. Gruppens sammensetning inkluderer de fagpersoner som berøres av prosjektet. Arbeidsgruppen møtes ca månedlig.

Formålet med arbeidsgruppen er å bistå prosjektleder og prosjektmedarbeider i utviklingen og evalueringen av tiltaket, samt påse at utviklingen samsvarer med intensjonen bak prosjektet.

Måling av resultat

Som et ledd i kvalitetssikringen har SmART Barnevern som mål å kontakte alle familier 6, 12 og 18 måneder etter avsluttet tiltak, dersom familien har samtykket til dette. Etterundersøkelsen kan gjennomføres per telefon eller i et møte. Formålet er både å innhente tilbakemelding fra familien hvorvidt tiltaket har hatt effekt utover tiltaksperioden, og dokumentere hvorvidt prosjektet har ønsket effekt. Etterundersøkelsen innebærer spørsmål tilpasset den enkelte families mål med tiltaket. Dersom det i samtalen kommer frem et behov for re-start av tiltaket, vil SmART Barnevern i samarbeid med barneverntjenesten vurdere dette.

Evaluering og fagutvikling

I prosjektperioden har prosjektleder og prosjektmedarbeider månedlige fagdager. På fagdager evalueres fagplan, rutiner og disse ses i sammenheng med praksis og formålet med prosjektet. Fagdager er også en forberedelse til møte i arbeidsgruppen. For eksempel kan det utarbeides en problemstilling som er aktuell for prosjektets fremdrift, som arbeidsgruppen bes om å komme med innspill på. På den måten er arbeidsgruppen med på evaluering og fagutviklingen i prosjektet.

Versjon 14.09.15

10

Rutiner som kvalitetssikring

SmART Barnevern har utarbeidet en rutinehåndbok. Rutinehåndbokens formål er å tydeliggjøre hvordan verdiene i SmART Barnevern viser seg i praksis. Der som rutinene kommer i konflikt med verdisynet, har verdisynet forrang.

Veiledning

Ekstern veiledning – prosessveiledning

Familierapeutene i SmART Barnevern mottar prosessveiledning hver 4. uke av en ekstern veileder. Formålet med veiledning er faglig og profesjonell utvikling for familierapeuter i en barnevernkontekst.

Kollegaveiledning – saksveiledning

Familierapeutene i SmART Barnevern både får og gir jevnlig kollegaveiledning.

To terapeuter i én familie

I SmART Barnevern er det anledning til å jobbe to terapeuter inn i samme familie. På den måten åpnes det terapeutiske rommet opp for innsyn og familierapeutene kan bistå hverandre som co-terapeuter ved behov. Det bidrar også til at den enkelte terapeuts kompetanse kan anvendes fleksibelt og formålstjenelig.

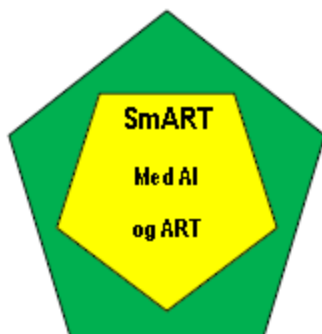
Versjon14.09.15

11

Vedlegg 3 – Prosjekt SmART oppvekst i Re

SmART oppvekst i Re

Et prosjekt i Re kommune

2011 til 2016

Prosjektbeskrivelse SmART oppvekst i Re pr. 4.10.2011

1

Innhold

1. Innledning	s. 3
2. Organisering	s. 4
3. Økonomi	s. 5
4. Bakgrunn for utviklingsarbeidet	s. 5
4.1. SmART oppvekst som folkehelseiltak	s. 6
5. Visjon og målsettinger	s. 7
6. Tiltak	s. 8
6.1. Organisering og implementering	s. 8
6.2. Kompetanse	s. 8
6.3. materiell og støttestrukturer	s. 8
6.4. SmART metoder	s. 9
7. Evaluering	s. 9
8. Hva er AI og ART?	s. 10
8.1 AI- <i>Appreciative Inquiry</i>	s. 11
8.2. ART- Aggression Replacement Training	s. 12
8.3. Hva er SmART	s. 12
9. Et historisk tilbakeblikk på arbeidet i Re	s. 14
10. Kilder og ordforklaringer	s. 15.

1. Innledning

SmART oppvekst er et unikt prosjekt som impliserer alle ansatte i kommunen som jobber opp mot barn og unge samt at det også trekker inn foresatte i arbeidet på en ny måte.

- SmART oppvekst skal gjennom kjente metoder brukt på en ny måte være med på å gi barn og unge i Re et godt oppvekst miljø.
- SmART oppvekst er et forebyggende utviklingsprosjekt som går over 5 år.
- SmART oppvekst skal være en helhetlig metode som både ansatte, barna og deres pårørende har kunnskap om og kan benytte seg av.
- SmART oppvekst skal være en metode som også brukes på barnas fritidsarena
- SmART oppvekst baserer seg i hovedsak på to metodikker, ART- *Aggression Replacement Training* og AI- *Appreciative Inquiry*. ART er en metode som trener og styrker barns sosiale kompetanse og AI er en metode eller filosofi, basert på den positive psykologien som brukes i utvikling av organisasjoner. I SmART oppvekst settes disse to metodene sammen og utfyller hverandre til et nytt og helhetlig verktøy.

Våre velferdsordninger står overfor store utfordringer, i forhold til ubalanse mellom tilbud og etterspørsel, og i forhold til utvikling av gode og smarte metoder å arbeide etter. SmART oppvekst er utarbeidet på bakgrunn av erfaringer og behov for utvikling når det gjelder gode metoder, tverrfaglighet og rom for nytenkning. Valg av prosjekt som metode er ikke tilfeldig. Vi oppnår at tiden er avgrenset, det er klare definerte mål, det forutsettes tverrfaglighet, vi jobber praksisnært, det er fokus på problemløsning og gir mulighet for justering underveis.

Prosjektets visjon:

I Re er det positive og robuste barn, unge og voksne

Gjennom metoder som er kjent og nye metoder som er utviklet i samarbeid med ansatte i Re kommune vil prosjekt SmART oppvekst gjennom sine ulike tiltak nå både barn, foresatte og ansatte på ulike nivå og med ulike tiltak. I løpet av det siste året har arbeidsgruppen stått bak prosesser som har involvert alle ansatte i skolene, barnehagene, i virksomhet for Barn og Unge og PPT samt alle virksomhetsledere i kommunen i et unikt utviklingsarbeid. Gode ideer og innspill er innarbeidet i en helhetlig prosjektplan som har en bred forankring blant ansatte i Re. Mange gode tiltak er alt i gang som følge av at dette har vært et arbeid som har pågått i mange år. Re kommune har de siste årene hatt et fokus på tidlig intervensjon og forebyggende arbeid overfor barn og unge. Forskning viser at bruk av multimodaleprogrammer har god effekt. Tiltak for barn og ungdom må samordnes og sees i et helhetsperspektiv. Det er hverdagen til barn og ungdom som må danne utgangspunktet for en samlet

3

Prosjektbeskrivelse SmART oppvekst i Re pr. 4.10.2011

barne- og ungdomspolitik. Dette krever samhandling på tvers av sektorgrenser, og samarbeid med foresatte og frivillige organisasjoner.

Arbeidet har startet som et pedagogisk prosjekt, men er nå utviklet til et helhetlig prosjekt og et helhetlig tankesett som fremmer barn og unges oppvekst, helse og trivsel. Lykkes prosjektet med å gjøre barn og unge robuste og gi mestring i forhold til skole og utdanning, vil også en effekt være å gi barn og unge god helse. Dette vil være et godt utgangspunkt i forhold til å hindre sosiale ulikheter i helse. Ved å mestre skole, utdanning og livets utfordringer vil grunnlaget være lagt for å kunne mestre deltakelse i arbeidslivet på en god måte.

Re kommune ble våren 2011 sertifisert som en kommune under paraplyen Trygge lokalsamfunn. SmART vil kunne bidra til at barn og unge er vel integrert, og dette igjen vil kunne fungere som beskyttelsesfaktorer i forhold til utvikling av avvik som rus og kriminalitet.

2. Organisering

SmART oppvekst er organisert med egen styringsgruppe, en arbeidsgruppe og med kjernegrupper på barnehagene, skolene og egen kjernegruppe for alle andre samarbeidspartnere i forhold til kommunens tjenester til barn og unge.

Styringsgruppe: Rådmannens ledergruppe

Prosjektgruppe: Vidar Bugge-Hansen, prosjektleder Ai Re, Hans Røed leder Ai Re, Trine Bekkhus styrer Fon Barnehage, Anne Gry Kaldager virksomhetsleder Solerød oppvekstsenter, Anne Hestnes leder Barne- og Familiesenteret, Sigmund Olsen virksomhetsleder Revetal ungdomsskole, Elisabeth S. Paulsen virksomhetsleder Barn og unge.

Prosjekt leder er ansatt i Aktiv i Re og underlagt kultur.

Kjernegrupper: på alle skolene og i Barn og unge sammensatt av ledelse og ansatte. Ai trenes i Kjernegruppene med mål om at ansatte skal bli trygge på metodikken og kan benytte den ut mot barn og unge.

Styremettverk: for barnehagene. Skal trene Ai med mål om at deltagerne innfører metodikken i den enkelte barnehage. Målet er at de ansatte skal bli trygge på metodikken og kan benytte den mot barna.

Ledemettverk: Består virksomhetsledere skole, barnehage, PPT og kultur utvidet med prosjektleder SmART oppvekst, virksomhetsleder Barn og Unge, virksomhetsleder PLO, avdelingsledere Barn og unge og tiltak for funksjonshemmede.

Kommunestyret: Prosjektet vedtas i kommunestyret og rapporterer til kommunestyret årlig.

Prosjektperiode: 2011 – 2016.

3. Økonomi

Prosjektet er delvis finansiert med prosjekt midler vi Flink med folk og KS og utdanningsdirektoratet og er innarbeidet i virksomhetenes egne budsjett. Det er innvilget 60 000,- fra Trygge lokalsamfunn øremerket evaluering. Øvrige kostnader innarbeides i ordinær drift. Prosjektet har noe inntekt på salg av kurs til andre kommuner i metodikken.

4. Bakgrunn for utviklingsarbeidet

SmArt oppvekstmiljø er et prosjekt som har vokst fram etter lengre tids utviklingsarbeid i Re kommune. Fundamentet i prosjektet er hentet fra flere metoder, i hovedsak er det basert på ART- *Aggression Replacement Training* og AI- *Appreciative Inquiry*.

Fra å være en metode som har vært brukt på enkelte skoler i Re kommune har dette over de siste 5 årene utviklet seg til å være starten på en helhetlig tenkning i arbeidet med barn og unge i Re kommune. I 2004 ble det satt ned en tverrfaglig gruppe som skulle se nærmere på hvordan kommunen kunne tilby tilfredsstillende tjenester til barn og unge med diagnoser, eller såkalt ressurskrevende brukere. Erfaring da var at kommunen måtte kjøpe dyre tjenester av andre kommuner og private aktører. Dette var både kostbart og det var en formening om at det heller ikke var det beste tilbudet for barna. Dette utredningsarbeidet resulterte i en egen avdeling, Aktiv i Re. Aktiv i Re skulle tilby både avlastning, oppfølging på skoler og var starten på innføring av ART som metode i kommunen. I 2008 foretok Nova en evaluering av Aktiv i Re samt andre prosjekt i kommunen på bakgrunn av et politisk vedtak hvor man ønsket en gjennomgang av effekten av de prosjekter som var igangsatt i kommunen. Konklusjonen var at AiRe er fornuftig organisert, har god kvalitet og er en god modell for hvordan forebyggende arbeid for barn og unge kan drives i en kommune. Utfordringen Nova så var å tydeliggjøre mål og sikre rutiner for evaluering og kvalitetssikring av de enkelte tiltakene.

Gruppe ART ble tatt i bruk i Re kommune for første gang ved Solerød oppvekst senter og Kirkevoll skole i 2001.

Høsten 2011 er det gruppeART i samtlige 7 barnehager, 4 bameskoler og ungdomsskolen. FamilieART er i gang, og 2. runde med kurs for familier starter i oktober 2011. Over 80 ART-trenere og 9 familieART-trenere er skolert i metodikken.

AI startet på samme måten. Kirkevoll skole fikk hjelp fra Sareptas med å lage en visjon. Denne innfallsvinkelen og måten å jobbe på opplevdes så positivt at samme veiledningstilbud gikk til alle skolene. Ledere på ulike nivå og en del ansatte har så gått i bresjen for å implementere disse metodene og tankesettet i Re kommune. Prosjektleder har virket fra en 20 % stilling i 2005 til en 100 % pr. dags dato. Nå ønskes SmART oppvekstmiljø i hele kommunen, i hjemmene, barnehager, skoler og på fritida til barn og unge.

4.1.SmART oppvekst som et folkehelseiltak

"Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse bidra til utjevning av

5

Prosjektbeskrivelse SmART oppvekst i Re pr. 4.10.2011

sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting”.

(Kommunehelsetjenesteloven § 4)

I et folkehelseperspektiv er det et mål å forebygge helseforskjeller og sosial ulikhet i helse. Gjennom det arbeidet som Re kommune har gjort i forhold til barnefattigdom, har vi hatt mer og mer fokus på å sikre at ungdom ikke faller utenfor et kvalifiseringsløp til et yrkesliv. I det øyeblikket man står utenfor arbeidslivet oppstår store utfordringer både i forhold til økonomi, men også i forhold til ulikhet i helse. Psykiske problemer er en av de viktigste årsakene til sykemeldinger i vår tid. Ved å gi barn og unge et godt utgangspunkt i forhold til sosial mestring vil det være en beskyttelsesfaktor i forhold til å utvikle psykiske problemer senere i livet. SmART oppvekst er i utgangspunktet ikke et helseprosjekt, men har også mange faktorer som virker forebyggende i forhold til helse.

I forarbeidene til starten på Aktiv i Re, viste den forskningen vi fant at det å bruke segregerte grupper i forhold til barn som har ulike atferdsutfordringer, ikke har ønsket effekt. Derfor er ART arbeidet i dag drevet som et universelt verktøy i skoler, barnehager og familier. Begreper som resultatlikhet og ressursulikhet blir da sentralt i de tiltakene som iverksettes. For å oppnå resultatlikhet vil nødvendigvis ressursene som settes inn være ulikt ut fra den enkeltes behov.

5. Visjon og målsettinger

• Visjon

I Re er det positive og robuste barn, unge og voksne

• Hovedmålsetting

Barn og unge møter voksne med felles grunnholdning som ser barn og unges styrker og talenter og hjelper de til å utvikle disse.

• Effektmål

3 Målområder

Barnehager og skoler

1.1. Høy kompetanse blant voksne om ART og AI

1.2. Barn og unge har ut fra egne forutsetninger god sosial kompetanse

1.3. Ingen mobbing i Re

Hjem og Fritid

2.1. Alle foreldre skal ha kunnskap om hva smART er.

2.2. Godt samarbeid og god informasjon rundt barn og unge som deltar i ART-gruppe

2.3. Re har fritidstilbud der de frivillige er gode til å se hvert enkelt barns styrker og tilrettelegger for mestring

Tverrfaglig samarbeid

3.1. Alle som jobber med barn og unge har god kompetanse om ART og AI og er trygge i anvendelsen.

3.2. Alle som møter barn og unge i Re kommune møter dem med positivt fokus gjennom AI tankesettet

7

Prosjektbeskrivelse SmART oppvekst i Re pr. 4.10.2011

6. Tiltak

For å nå målene må det iverksettes flere tiltak. ART og AI arbeidet har pågått over mange år slik at mange tiltak er utviklet og godt i gang. Gjennom SmART oppvekst settes tiltakene i system og evalueres opp mot de mål prosjektet ønsker å oppnå. Denne type prosjekt oppnår best resultat ved å ha løpende evalueringer og gjennomgang av de tiltak som er. For deretter å justeres og endres ved behov. I utgangspunktet vil tiltakene rette seg mot kompetanseheving innenfor ART og AI, hensiktsmessig organisering, utvikling av støttemateriell og utvikling av SmART oppvekst.

Prosjektgruppa har våren 2011 gjennomført en bred medvirkning og hørings- prosess blant alle ansatte i Re kommune som jobber med barn og unge. De to private barnehagene har også vært med i denne høringsrunden. Vi har mottatt 365 gule post it lapper med til sammen 566 innspill på mål og tiltak. Vedlegg.

6.1. Organisering og implementering

Tiltak

- Ledernettsverk for barnehage, skole, PPT, Kultur, PLO og Barn og unge. Ledernettsverket møter 2 ganger i året.
- Ledernettsverket utarbeider veikart (milepælplan) for kommende periode.
- Kjernegrupper på alle skoler og i kompetanseteamet i Barn og unge
- Styrettsverket på alle barnehagene

6.2. Kompetanse

Tiltak

- Opplæring i ART og AI for alle ansatte.
- Innføringskurs hvert år for nye medarbeidere
- Grunnkurs ART 30 timer som fører til sertifisering som ART trener
- AI kurs for ledere og ansatte
- Tilbud til ansatte om videreutdanning i AI (Høgskolen i Buskerud, 15 studiepoeng)
- Tilbud til ansatte om videreutdanning i ART (Diakonhjemmets høgskole i Sandnes, 60 studiepoeng)
- Tilbud om godkjent videreutdanning i ART eller familie ART trener gjennom intern opplæring i samarbeid med Diakonhjemmet som gir studiepoeng.

6.3. Materiell og støttestruktur

Tiltak

- Utvikle en database med materiell og tilgjengelig litteratur
- Utvikle materiell som brukes i arbeidet med SmART, som plakater og trykksaker mv
- Utvikle metodehefte som beskriver SmART
- Utvikle instruksjonsvideoer mv.

6.4. SmART metoder

Tiltak

- Gruppe ART
- Klasse og avdelings ART
- Familie ART
- AI som metode i organisasjonen
- Foreldreveiledningskurs på ulike nivå
- Lag og foreninger får tilbud om opplæring i AI

7. Evaluering

For å vite om vi når våre mål er det viktig å foreta evaluering. Evaluering kan gjøres på mange ulike måter. Det er en utfordring med evaluering av denne type prosjekt som både har en del enkle målbare mål, også har effektmål som først vil synes på sikt. Evaluering av effektmål foretas ofte 3-5 år etter at et prosjekt er avsluttet. Kan vi om 10 år finne at for eksempel færre unge faller ut av utdanningssystem, er det større deltakelse i arbeidslivet, høyere utdanningsnivå, færre fattige familier i Re eller færre trenger hjelp i forhold til fysisk og psykisk uhelse? Alle er områder som vi kan tenke oss vil kunne ha effekt av et slik helhetlig prosjekt som SmART. Det må derfor lages en evaluerings design som tar høyde for å bruke statistikk som kan dokumentere disse områdene på lang sikt. Kommunen leverer årlig statistisk materiale til Statistisk sentralbyrå som er konstante over år og som kan være med på å dokumentere en evt. langtidseffekt. Dette må være utgangspunktet for en evaluering på lang sikt.

Det er ikke satt av midler til evaluering slik at omfanget av evaluering betinger et samarbeid med masterstudenter og midler som er gitt fra Trygge lokalsamfunn/Folkehelsearbeidet til å foreta en kvalitativ følge evaluering av prosjektet. Vi har fått kr. 44 000,- fra trygge lokalsamfunn til å foreta en følge evaluering av prosjektet i den 5 års perioden det skal foregå. Det er også mulighet til å søke ytterligere midler utover i prosjektperioden.

Det er ønskelig å foreta både kvalitativ og kvantitativ evaluering av prosjektet. Kvantitativ forskning går i bredden, mens kvalitativ forskningsmetode går mer i dybden av et tema eller område man ønsker mer kunnskap om. Når det gjelder en kvantitativ evaluering av prosjektet er det mye statistikk og tilgjengelig datamateriale som kan vise oss noe om status pr.d.d. og som vil vise en utvikling i kommunen. En måte å foreta en kvantitativ evaluering er å sammenligne tall i tilgjengelig statistikk med en annen kommune som er tilsvarende i størrelse enten i Vestfold eller andre steder i landet. Ved å bruke tilgjengelig statistikk som KOTSRAs tall fra SSB og Regjeringens grunnlagstall for økonomiske og sosiale utfordringer i kommunen vil det være mulig og både se på dagens status, gå tilbake og å ha tilgang til tall fremover. Annen statistikk som det er nærliggende å bruke er kriminalstatistikk, antall sosialklienter, frafall fra videregående skole, barnefattigdom/fattigdom, utdanningsnivå i kommunen, antall barn med enkelt vedtak etter opplæringsloven, antall barnevemsbarn, trivselsundersøkelser på skolene, foreldreundersøkelsen i barnehagen, eksamensresultat i skolen, nasjonale prøver mv. I tillegg har vi NOVA sin rapport om Aktiv i Re og andre tiltak i

Re fra 2008, 3 rapporter fra NOVA i forbindelse med Re kommunes arbeid med barnefattigdom, og en rapport fra FAFO alle omhandler Bamas aurora 16-23 prosjektet.

Kvalitativ forskningsmetode brukes for å undersøke og beskrive menneskers opplevelse og erfaringer. Det finnes forskjellige måter å fremskaffe denne kunnskapen på. Kvalitativ metode er en fleksibel forskningsmetode. Datainnsamling skjer hovedsakelig gjennom intervju eller observasjon, men kan også ha andre former. For å oppnå et rikt beskrivende datamateriale, har man et relativt lite utvalg deltagere i kvalitativ forskning. Analyse av kvalitative data kan variere, avhengig av den retningen man arbeider innenfor. Gjennom analyse prøver forskerne å finne mening i datamaterialet. Funnene presenteres i et beskrivende og fortellende format, med utdrag fra datamaterialet for å underbygge og illustrere hovedtemaene.

En kvalitativ evaluering av prosjektet vil bli foretatt som en følgeevaluering som gjøres av Ole Greis ut fra eget design. Dette designet blir utarbeidet i samarbeid med prosjektgruppa når første veikart for prosjektet foreligger ved årsskifte 2011/2012. Denne formen for evaluering er en prosess som går over noe tid før designet/manualen for evalueringen foreligger. Vi ønsker at dette skal være en dynamisk prosess slik at vi er åpne for å fange opp eventuelle erfaringer og funn under arbeidet med prosjektet. Prosjektgruppa opplever at arbeidet til nå også inneholder løpende evalueringer av hva som er mulig og ikke i et slikt type prosjekt. Det er gjort et stort og omfattende grunnarbeid i utarbeidelsen av prosjektbeskrivelsen. Dokumenter fra forarbeider og referater underveis vil også inngå som del av den evalueringen og analysen som skal gjøres.

I tillegg vil prosjektet evalueres underveis av bla masterstudenter i helseforebyggende arbeid ved både Høyskolen i Vestfold, under veiledning av Eivind Bjørnstad og av master student på atferdsforskning ved Universitetet i Tromsø (UTI) under veiledning av Frode Svartdal. Universitetet i Tromsø har ansvaret for forskning på ART som metode i Norge. I tillegg har Re kommune et løpende samarbeid med Lentsareptas konsulentfirma v/ Bjørn Hauger som har stått for mye av utviklingsarbeidet med AI i Norge.

Det er løpende evaluering av alle FamilieART grupper. Det foretas en egen undersøkelse ved første kurskveld og så en ny etter kurset er over. Her skalerer familiene egen læring og utvikling før og etter kurset. Dette evalueringsskjema er utviklet av UTI og dataene inngår i det materiale som masterstudentene fra UIT bruker i sin evaluering.

Det må også foretas egen fortløpende evaluering ved at styringsgruppa, prosjektgruppa, kjernegruppene og ledernetverket gjennom hele prosjektperioden for å fange opp endringer og behov for endringer.

8 Hva er AI og ART?

8.1. AI - *Appreciative Inquiry (AI)*

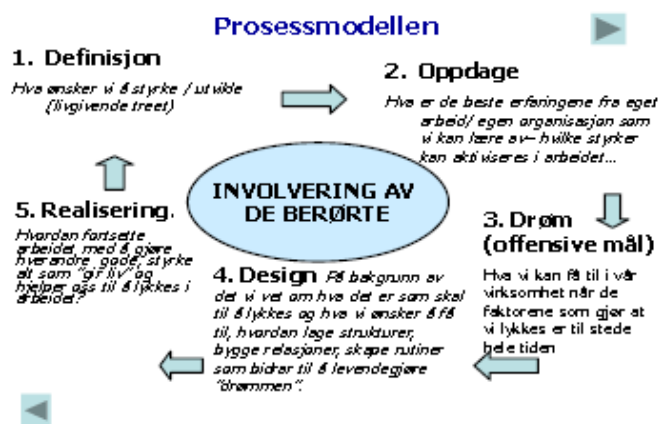
AI har som utgangspunkt at alle organisasjoner har noe som fungerer godt. Når man involverer ansatte, ledere og samarbeidspartnere for å undersøke hva det er som bidrar til dette, legges det grunnlag for nye suksesser. Siktemålet med AI er å oppdage organisasjonens muligheter og å få realisert disse mulighetene.

Appreciative Inquiry er utledet av verbene appreciate (å verdsette), bli bevisst og utvikle evnen til å anerkjenne alt som er verdifullt hos en selv og andre. Inquiry som referer til å undersøke og oppdage det som er, og det som kunne være. Vi studerer og forsker på det som er velfungerende gjennom å stille gode reflekterende spørsmål. Når en ser på AI som et grunnsyn, betyr det at det ikke er en metode som passer kun i bestemte intervensjoner, men en tenkemåte som kan brukes i mange ulike sammenhenger.

Dave Cooperrider og hans kollegaer ved Cleveland Clinic utviklet AI fra tidligere aksjonsforskning. I Norge er AI først tatt i bruk de siste fem - seks årene. LØFT og AI er nært beslektede retninger som begge har utgangspunkt i positiv psykologi.

AI prosessen forgår i fem faser:

- 1) Definisjon. Hva ønsker vi å styrke i organisasjonen? Hva må vi undersøke og lære noe om for å få til dette?
- 2) Undersøke. Hvilke faktorer er til stede når organisasjonen fungerer på sitt beste?
- 3) Drøm. Hvordan vil organisasjonen se ut når disse faktorene er tilstede hele tiden?
- 4) Design. Hvordan bør organisasjonen være konstruert for å sikre at de livgivende faktorene næres og utvikles hele tiden?
- 5) Realisering. Hvordan fortsetter arbeidet med å utvikle en verdsettende læringskultur og øke evnen til å improvisere

Hauger Højland, T. Gedde, Kongsbak, H(2009): *Organisasjoner som begeistrer, Kommuneforlaget.*

8.2. ART - Aggression Replacement Training (ART)

ART er et program for trening av sosial kompetanse. Det er et multimodalt program som retter seg mot handling (sosiale ferdigheter), følelse (sinnekontrolltrening) og tanke (moralisk resonnering), og er utviklet i USA av Arnold Goldstein, Barry Glick og John Gibbs.

Sosial ferdighetstrening består av 40 sosiale ferdigheter for barnehage, 60 ferdigheter for barneskolen og 50 ferdigheter for ungdomsskole/videregående og voksne.

Sinnekontrolltreningprogrammet ble først utviklet av Eva Feindler. Programmet fokuserer på tre forhold:

- 1) fysiologiske responser – identifisere eksterne sinneutløsere, sine egne sinnesignaler og ta i bruk teknikker for å dempe sinnet sitt.
- 2) kognitive prosesser – hjelpe deltagerne til å identifisere irrasjonelle tankemønstre, og erstatte disse med mer normalisert situasjonsforståelse.
- 3) adferdsmessige responser – etablere nye prososiale ferdigheter som kan erstatte tidligere handlingsmønstre. Moralisk resonnering er verdikomponenten, og tar utgangspunkt i å bevisstgjøre positive karakteregenskaper.

John Gibbs har i hovedsak utviklet et program med dilemmadiskusjoner. Han har tatt utgangspunkt i arbeidene til Piaget og Kolberg. Gjennom dilemmadiskusjoner kan en bevege seg mot mer modne standpunkt.

ART-programmet er basert på sosial læringsteori der

- Deltagerne observerer kompetente modeller som demonstrer relevante, interessante og nyttige ferdigheter.
- Rollespiller ferdigheter og utprøver ferdighetene i egen hverdag.
- Får konstruktiv, adferdsspesifikk feedback fra trenere og medelever i ART økten og fra foreldre og andre medlemmer av elevens sosiale nettverk.

8.3. Hva er SmART

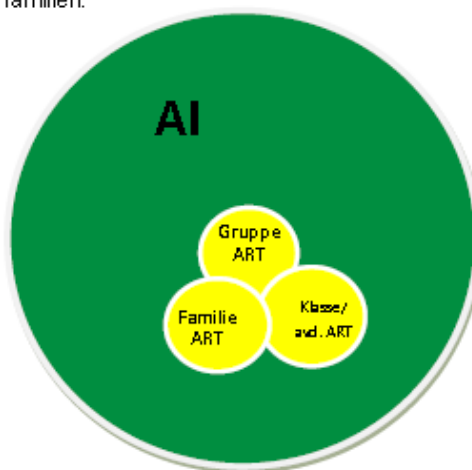
SmART er kombinasjonen av ART og AI. Ved SmART får vi en helhetlig metode i arbeidet med barn og unge.

AI tar utgangspunkt i styrker og situasjoner vi lykkes i. Dette kombinert med den sterke brukermedvirkningen gjør at folk får et eierforhold til beslutninger og et økt engasjement for å gjennomføre vedtakene. I AI ligger også gode metoder for å holde engasjementet oppe over tid, fordi forskning på det vi lykkes med utløser energi, glede, pågangsmot og kreativitet. Det kjøres prosesser over tid der alle vet hvor en skal og hver deltaker er ansvarliggjort.

ART som metode har sin styrke i sitt fokus på ferdigheter med en veldig klar struktur; muntlig gjennomgang, modelleringer av ønsket adferd, etablering av behov for ferdigheten og øving. Øving er den viktigste delen for utøveren. På denne måten legges det til rette for at ferdighetene trenes opp på en effektiv måte.

SmART er et unikt utviklingsarbeid som foregår i Re kommune. Gode samarbeidspartnere er Lentsareptas, Larvik kommune og Arbeidsinstituttet i Buskerud.

Under har vi fremstilt SmART oppvekst som en modell, hvor AI danner grunnlaget for tankesettet og verdigrunnlaget i bånd og de 3 ART metodikkene danner den systematisk metodiske tilnærmingen til barna og familien.

13

Prosjektbeskrivelse SmART oppvekst i Re pr. 4.10.2011

9. Et historisk tilbakeblikk på arbeidet i Re.

2002	Første ART-grupper på 2 av barneskolene
2003	Første ART-kurs avholdt i Re kommunes regi. De første 12 sertifiserte ART- trenere. Disse kursene er videre avholdt årlig. 2 ansatte gjennomførte videreutdanning ved Diakonhjemmets høgskole i Trening i sosial kompetanse.
2004	På bakgrunn av innspill til økonomiplan om behov for kjøp av plasser til ressurskrevende brukere ble det nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe som skulle se på muligheten for å etablere tilbud i Re kommune. Dette ble siden dagens Aktiv i Re.
2005	Vedtak kommunestyret 2005. Aktiv i Re opprettes og ART er metoden som skal brukes for å utvikle sosial kompetanse . Inkluderende og forebyggende arbeid ble prioritert. AI startet med at en skole skulle ha hjelp fra Sareptas med å lage visjon. Oktober 2005 16 virksomhetsledere og kommunalsjefer 3 dagers lederopplæring AI
2005-2010	Sareptas v/Bjørn Hauger jevnlig fellessamlinger og veiledninger skoler/barnehager. Prosjektleder ansettes i 20% stilling. Denne økes til 100% i 2010.
2008	Nova legger fram en evalueringsrapport om Aktiv i Re og andre tiltak/prosjekter retta mot barn og unge.
2009	Kommunen kommer inn i KS sitt prosjekt; Flink med folk i første rekke: Tverretattlig ART/AI.
2010	Prosjektgruppe opprettes. 32 ledere i Re inkludert Rådmannens ledergruppe deltar på 2 dagers innføringskurs i ART. Prosjektleder gjennomfører 2009 – 2010 videreutdanning i Trening av sosial kompetanse ved Diakonhjemmets høgskole. Rådmannens ledergruppe og 12 virksomhetsledere tar tre dagers AI lederopplæringskurs. Samtlige barnehager og barneskoler starter ART i alle klasserom og alle avdelinger.
2011	Flink med folk er avsluttet. Vedtak om å videreutvikle og fortsette ART/AI prosjektet som felles fundament for tverrfaglig arbeid med barn og unge, samt at AI danner plattform for arbeidet. Kjernegrupper opprettes på alle barneskoler og styrenettverket utvides og blir arena for å trene AI. Familie-ART starter. En prosjektplan for ART/AI arbeidet utarbeides. 4 ledere tar 15 studiepoengsstudium ved Høgskolen i Buskerud i AI.

10. Kilder:

Hauger, B, Højland, T. Gedde, Konbak, H(2009): *Organisasjoner som begeistrer, Kommuneforlaget.*

Hauger B, og Mæland I(2008):*Anerkjennende elevsamtaler.* Buskerud fylkeskommune og Sareptas.

Gundersen, K, Olsen T.M. , Finne J (2008): *ART en metode for trening av sosial kompetanse.* Diakonhjemmet Høgskole.

Goldstein, A, Glick, B, og Gibbs JC (1988): *Aggression Replaciment Training.* Barnhemmet Oasen AB.

Moynahan, L, Strømgren, B og Gundersen K (2005): *Erstatt aggresjonen.* Universitetsforlaget.

Notat Nr. 6/08 Nova Evaluering av Aktiv i Re

NOVA rapport 17-23 Unge utenfor delrapport 2008 og sluttrapport 2010

Satsing på barn og unge, Regjeringens mål for 2011.

Rusundersøkelsen Re kommune 2007 og 2010.

Ordforklaringer:

Visjon: En visjon kan defineres som et bilde av en fremtidig, ønsket tilstand. En visjon er altså en slags fremtidsdrøm.

Hovedmål/delmål: Med mål menes de ønskede resultater ved oppnådd handling. Gode prosjektmål skal fungere som prosjektets styringsredskaper, skape en felles forståelse for oppgaven, gi et tydelig bilde av prosjektresultatet, være et motiverende samlingsmerke, samt gi et viktig underlag for å informere omgivelsene. I prosjektlitteraturen henvises det til ulike måter å etablere målsetting og benevne målene på. Prosjektets hovedmål defineres ut fra prosjektets hensikt og visjon.

Resultatmål: handler om hva man skal oppnå i løpet av et prosjekts levetid (det prosjektet skal lage/utføre), med den hensikt å oppnå noen effekter (effekt mål) - og da først og fremst etter at prosjektet er over.

Effekt mål: Er hensikten eller effekten av prosjektet. Effekten kan ofte først vise seg på sikt og ofte måles effekten 3-5 år etter at prosjektet er avsluttet.

Vedlegg 4 – Virksomhetsplan Barn og Unge 2015

Re kommune

Virksomhet Barn og Unge

“Vellykkede tiltak i oppveksten kan innvirke på hele livsløpet med betydning både for den enkeltes livskvalitet og for evnen til å bidra til fellesskapet framfor å trenge bistand”

(Regjeringens strategi for forebygging 2009)

Virksomhet Barn og Unge

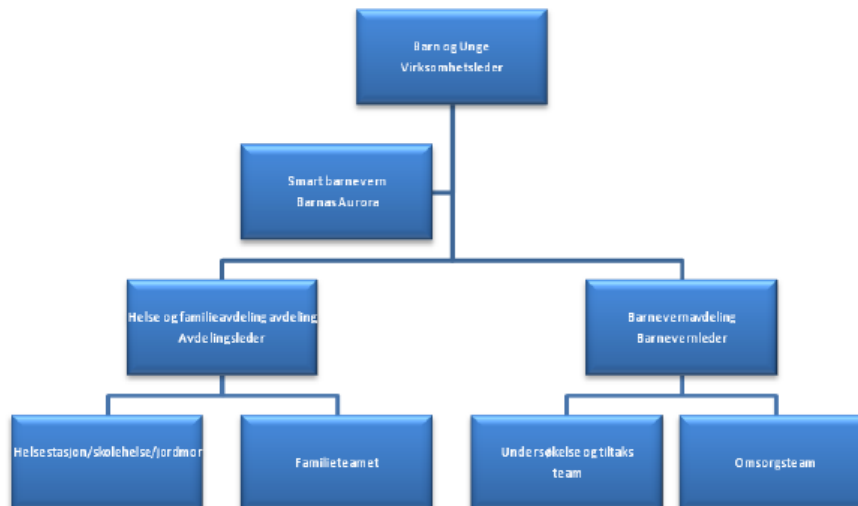
Ble etablert i 2009 den gang underlagt helse og omsorg. I 2012 ble virksomheten omorganisert til Oppvekst og Kultur. Virksomheten har 2 avdelinger og har ansvar for tjenester til barn og unge. Virksomheten holder til i 2. etg på kommunehuset. Fokus for virksomheten er tidlig avdekking og fokus på god samhandling mellom de ulike faggruppene i kommunen.

Vi ser på forebygging ut fra 3 befolkningsrettede strategier:

- Generelt forebyggende arbeid som retter seg mot befolkningen som helhet, eller hetrogene grupper, og har som mål å hindre en negativ utvikling. (eks. barselgrupper)
- Strategier som retter seg mot risikogrupper. Tiltak som retter seg mot grupper hvor det finnes en risiko for at vansker skal oppstå, eller hvor det alt er tendenser til slike vansker. (jente/guttegrupper, foreldreveiledning)
- Strategier rettet mot grupper med identifiserte problemer. Tiltak som skal hindre ytterligere negativ utvikling, snu en negativ utvikling. (eks. ulike barnevernstiltak, psykisk helsearbeid)

Dette samsvarer med begrep som er brukt tidligere utredningsarbeidet primærforebyggende, sekundær forebyggende og tertiærforebyggende.

1. Organisasjonskart

2. Hvor er tjenestene lokalisert

- Helsestasjonen i 2. etg på kommunehuset, her er også helsestasjonsleger og jordmor.
- Fysio og ergoterapi for barn har lokale på Helsehuset og kommer til helsestasjonen etter avtale.
- Familieteamet er i 2. etg. kommunehuset og består av psykiatrisk sykepleier, psykolog, familieveileder og ungdomstiltaket 16-23. 16-23 har kontor på Brår i 2. etg.
- Barnevernet og prosjektet Smart barnvern er lokalisert i 2. etg på kommunehuset.

3. Drift og samarbeidsarenaer i virksomheten

Ledermøter: Består av virksomhetsleder, leder av helse og familieavdelingen og barnevernleder. Møtene er hver 14. dag på mandager i partall uke.

Kjernegruppe: Kjernegruppa består av virksomhetsleder, avdelingsleder av helse- og familieteamet, barnevernleder, teamleder familieteamet, teamleder undersøkelse og tiltak, teamleder omsorg og verneombud. Målet med møte er å utvikle det faglige fundamentet i virksomheten og arbeidet med helse miljø og sikkerhet. Gruppa møter en gang pr. mnd.

Personalmøter: Personalmøter holdes i hver avdeling en gang ca. en pr. mnd. I tillegg er det felles personalmøter for hele virksomheten ca hver 6-8 uke. Storpersonalmøte har overordna mål for virksomheten og kompetansemål som tema samt informasjon og HMS arbeid. Avdelingsvise personalmøter har fokus på drift i egen avdeling, fag, koordinering og HMS.

Virksomhetssamlinger: Virksomheten har en samling over 2 dager i året. Samlingen brukes til felles kompetanseløft for alle faggruppene i virksomheten. I tillegg arrangeres egne fagdager ved behov når det er i tråd med veikartet for virksomheten.

Miljøtiltak for ansatte: Felles lunsj en gang i uka for de som ønsker. Fredagskaffe når det er tid, feiringer, vinlotteri, julelunsj, sommersamling og lignende.

3.1.Kompetanseteamet

Kompetanseteamet ble opprettet i 2009 som en plattform for tverrfaglig samarbeid rundt barn og unge med sammensatte behov. Kompetanseteamet er koordinert av teamleder familieteamet. Teamet har møter en gang i uken og møter uavhengig av saker.

Formålet med teamet

Formålet for kompetanseteamet er å sikre at barn og foreldre får samordnet hjelp tidlig!

Medlemmer i teamet

Møter fast hver uke:

- Koordinator
- Barnevernet
- PPT
- Tiltak for funksjonshemmede
- Helsesøster
- Kommunepsykolog
- Helsestasjonslege hver 3. uke
- Bupa hver 3. uke

Fortrinnsvis med leder, evt. med stedfortreder med delegasjon som er nødvendig

Nav ved sosial og flyktningkontoret etter behov

Skole/barnehage etter behov

Voksenpsykiatrien etter behov

Andre instanser etter behov

Koordinator har fullmakt til å kreve at andre kommunale tjenester møter dersom det er nødvendig for saken.

Møtetidspunkt

Kompetanseteamet møter fast hver onsdag kl. 13.00. Alle som møter med saker må holde tiden. Teamet avslutter møte kl. 15.00 for en oppsummering avrundning og avklaring på hvem gjør hva.

Koordinatorers rolle

- Koordinator skal ta imot henvendelser til teamet avklare om henvendelsen skal behandles av teamet eller sendes til andre i hjelpeapparatet.
- Saker som tas inn i teamet er i tråd med teamet retningslinjer
- Koordinator skal sette seg inn i sakene slik at nødvendige instanser er til stede under møtet. Koordinator har delegasjon til å hente inn representanter fra virksomheter i egen kommune til disse møtene, som er nødvendig for å få til en smidig saksgang.
- Koordinator tar imot henvendelser fra familier, ungdom selv eller andre samarbeidspartnere.
- Koordinator avklarer om saken er med samtykke eller drøftes anonymt. Ved behov brukes utarbeidet samtykke skjema. Instanser i kommunen som henvender seg til teamet/koordinator skal fortrinnsvis ha hentet inn informert samtykke før henvendelse til temaet/koordinator.

Saker som egner seg

1. Saker hvor konsultativ metode og refleksjon er hensiktsmessig
2. Når familien selv ønsker å ta opp sin sak, og det ikke er tungveieende grunner for at de ikke kan gjøre det i teamet
3. Ved sammensatte problemer, psykososiale problemer er det ofte nyttig med en tverrfaglig refleksjon for å finne gode løsninger
4. Når barn/ungdommen er symptombærer og viser tegn på belastning
5. Fastlåste konflikter mellom:
 - Mor og far
 - Foreldre og barn
 - Hjem- Skole/bhg
6. Samarbeidsproblemer ved samlivsbrudd (disse sakene behandles en gang i teamet, dersom man ikke oppnår resultat henvises disse til oppfølging på familievernkontoret, meglar eller via rettsapparatet.)
7. Barn og unge i lojalitetskonflikt
8. Problem knyttet til oppdragelse
9. Hvor problemene er i startfasen
10. Saker hvor fagfolk ønsker å reflektere over egen praksis
11. Når ansvarsgrupper står fast og trenger veiledning og innspill fra andre for å se nye løsninger.

Hvordan melde inn saker til teamet

1. familien henvender seg direkte til koordinator, ved telefon eller via besøk
2. samarbeidspartnere henvender seg, som helsesøster, PPTt, barnevern, skole, barnehage mv.
3. fagpersoner/ansvarsgrupper kan selv også henvende seg for refleksjon rundt egen praksis hvis man "står fast"

Sjekkliste for koordinator:

1. Hva ønsker du hjelp til?
2. Hva er problemet og hvem eier det?
3. Hvem andre har du snakket med? Eks. helsesøster, lærer, lege osv.

4. Har du kontakt med noen nå?
5. Hva har du gjort/prøvd
6. Hva har hjulpet
7. Har barnet/ungdommen blitt hørt
8. Forventninger til teamet
9. Hva finnes av dokumentasjon
10. Foreligger det samtykke
11. Når er det tid i temaet?
12. Hvem skal være med uten om de faste?
13. Bestille egnet møterom, hvor mange blir vi?
14. Er det noen andre enn fagfolk som skal med? Noen fra barnets nettverk?

Selve møte kompetanseteamet

Teamet baserer seg på konsultativ refleksjon. Deltakerne i teamet gjør sitt ytterste til å sette av tiden som er reservert møte i teamet hver onsdag.

Ved forfall meldes dette til koordinator så fort det er kjent. Koordinator har fullmakt til å avlyse møte dersom det er for stort forfall.

Koordinator avgjør om enkelte møter blir for "store" avklarer da hvem som skal møte.

Koordinator forsøker å innhente nødvendig opplysning om saken før møte og gir en kort orientering til deltakerne om hvilke saker som skal tas opp dersom det er tid nok til dette. Saker som det er behov for mer opplysninger om kan settes til møter lenger fram i tid.

Koordinator er møteleder.

Det skrives en kort protokoll som det fremgår hva man er enig om og veien videre.

4. Tverrfaglig team – TT- møte

Tverrfaglig team er en videreføring av det tidligere TTU møtet. Tiltaksdelen av møtenavnet er tatt vekk da dette møte er en møtearena for samhandling og drøfting, og ikke har selvstendig vedtaksmyndighet. Vedtaksmyndigheten følger den instansen som har ansvar for å fatte vedtak i den enkelte saken. Sammensatte og vanskelige saker skal drøftes i Kompetanseteamet i barn og unge som tidligere. Saker som drøftes i TT møtene er av mer overordna og "enkler" karakter eller kan også avklare veien videre.

TT- møte skal være på alle skoler og barnehager. Nytt er at også familiebarnehagene inviteres til et felles møte 4 ganger i året. Alle virksomheter forplikter seg til å delta i møte ut fra de retningslinjer som gjelder.

Visjon:

Sammen legger vi til rette for å skape gode oppvekstarenaer for barna og deres familie.

MÅL

Tverrfaglig team er en tverrfaglig møteplass knytta til alle skoler og barnehager i Re kommune som skal sikre samhandling og utvikling av tjenestene til barns beste.

Delmål

1. Felles møtearena hvor saker kan drøftes og man kan få kompetente råd fra kolleger
2. En arena som kan drøfte og kjenne pulsen på oppvekstmiljøet i Re kommune
3. En arena som kan drøfte enkeltsaker med samtykke eller anonymt.
4. En arena som kan brukes til tverrfaglig innspill, utvikling og avklaringer.
5. En arena hvor vi møter hverandre med respekt og samarbeider til barns beste

Effekt mål

1. Skape gode samarbeidsarenaer.
2. Bedre kunnskap og forståelse om hverandre, ønske om å dele og lære til barns beste.

4.1. Organisering og struktur

Hvert TT-møte lager sin struktur som er tuftet på den strukturen som er beskrevet under. Avklaring av ansvar og forpliktelser er nøkkelen til å lykkes med møte. Alle eier møte og dets innhold, men driftansvar er lagt til skolen eller barnehagen. Det velges en referent for møte.

Faste medlemmer

Alle TT møter er representert ved skolen/barnehagen, helsesøster, barnevern, PPT. I tillegg møter politiet, ruskonsulent og SLT koordinator på ungdomsskolen. Det er gjensidig forpliktende å møte. En fast og en vara i hver tjeneste. Møte gjennomføres uansett der det er hensiktsmessig.

Kalle inn

Det lages en møteplan for hele skole/barnehage året. Det er skolen eller barnehagen som er ansvarlig for å kalle inn og ordne det praktiske i forhold til møterom. Det anbefales at møtene er på rundgang så blir man kjent. I forhold til familiebarnehagene legges ansvar for innkalling på rådmannens stabsfunksjon for barnehage. Det er 4 møter i året utenom ungdomsskolen som har hver måned.

Innhold

Møte kan inneholde drøftinger om generelle trekk ved skolen/barnehagen eller oppvekstmiljøet i kommunen. Hva rører seg her og nå. Det kan være faglig utviklingsområder man beslutter i TT møte, det kan være drøfting av enkeltsaker med samtykke eller anonymt når det er uten samtykke. Foresatte kan inviteres inn dersom det er hensiktsmessig. Kan invitere andre fagpersoner ved behov. Fokus skal være tuftet på Appreciative Inquiry, et styrkebasert og verdibasert fokus.

Vedlegg 5 – Veikart for Barn og Unge 2015

Veikart for Barn og Unge 2015

<p>Medbestemmelse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Faste møter med tillitsvalgte og verneombud en gang hvert halvår. Ekstra etter behov i forhold til aktuelle saker. 2. fysisk arbeidsmiljø, vernerunde 1 gang pr. år -Psykososialt miljø vernerunde 1 gang pr. år. 3. Kjernegruppa bidrar til utvikling av både det faglige og arbeidsmiljøet. <p>Avvikshåndtering/ kvalitetssikring</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Melde avvik i forhold til HMS 2. Melde avvik i forhold til fag og kvalitet i tjenesten. Bruke kommunens avvikssystem. Innarbeides i hver avdeling rutiner for å sikre dette. 3. Avviksmeldinger tema på felles personalmøte <p>Prosedyrer for ivaretagelse av ansatte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fadderordning ved nytilsatte jmf kommunens rutiner 2. faste personalmøter for virksomheten ca hver 6. uke og for avdelingene hver mnd. 3. Medarbeidersamtaler. 4. Det sikres systematisk debrifing etter vanskelige situasjoner. Nærmeste leder har ansvar for å sikre at det skjer. Avdelingsledere sammen med VL sikrer oppdaterte rutiner og sikrer ressurser til nødvendige tiltak. 5. Ved lengre sykefravær søker vi å finne en løsning som sikrer bemanning som er tilstrekkelig. 6. Oppfølging av sykemeldte <ul style="list-style-type: none"> - Oppmerksomhet/bli sett - Dialogmøter - Bruke bedriftshelsetjenesten - Telefoner/blomster 7. Alle rutiner gjennomgås 8. Vi bruker AI som verktøy i virksomheten 9. Det opprettes en trivselskomité som ivaretar uformelle sosiale samlinger for ansatte, som sommer og juleavslutninger, hemmelig venn/adventstiltak, bursdagsfeiringer, sosial arrangement etter arbeidstid, 	<p>Vår og høst</p> <p>Innen utgangen av februar Innen sommer 2015 Møter 1 gang pr. mnd</p> <p>Løpende og ved behov Løpende. Gjennomgang av rutiner innen mai 2015</p> <p>April</p> <p>Løpende ved nye ansatte</p> <p>Løpende</p> <p>Innen april</p> <p>Ved behov</p> <p>Løpende ved behov</p> <p>Innen sommer 2015 Løpende På personalmøte i februar</p>
--	--

<p>vinlotteri, felles lunsj mv 10. Vandrepokal” for noe bra 11. Feiringer når vi når mål</p> <p>Faglig utvikling Fokusområder i 2015</p> <p>1. Relasjonskompetanse. Mål: Barn og unge skal bli ekstra kompetente til å forstå relasjonens betydning og skal være en ressurs for innbyggere og kollegaer i forhold til tema.</p> <p>2. Vold i nære relasjoner Barn og Unge skal være en pådriver i arbeidet med vold i nære relasjoner både i forhold til å avdekke, men også i forhold til å følge opp med tiltak og utvikle egnede tiltak</p> <p>3. Konflikthåndtering Barn og unge skal ha ansatte som forstår og håndterer ulike konflikter, fra foreldrekonflikter, mobbesaker til konflikter i eget arbeid på en konstruktiv og god måte.</p> <p>4. Kvalitet i eget arbeid Barn og unge skal gjennom å utarbeide og være kjent med virksomhetens rutiner, og ved aktiv å si ifra når det avdekkes svikt i rutiner eller andre forhold som er kritikkverdig sikre høy kvalitet i virksomhetens arbeid.</p> <p>5. SmART oppvekst og AI Barn og unge skal være en viktig bidragsyter i arbeidet med å utvikle SmART oppvekst og utvikle SmART Relasjon og SmART barnevern. Vi skal sikre at ansatte besitter kompetanse innen AI.</p>	
---	--

Vedlegg 6 – KS - Veiledende satser for fosterhjem og besøkshjem

Veiledende satser for fosterhjem og besøkshjem

Publisert 04.06.2015

Veiledende satser for fosterhjem per barn per måned fra og med 1.juli 2015

Alder	Utgiftsdekning	Arbeidsgodtgjøring	Samlet godtgjøring
0-6	4 870	7 600	12 470
6-11	6 040	7 600	13 640
11-15	6 600	7 600	14 200
15 år og eldre	7 175	7 600	14 725

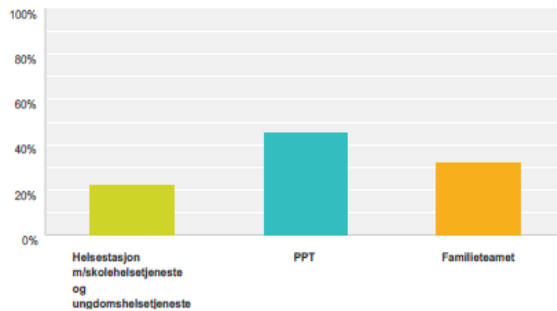
Veiledende satser for besøkshjem per barn per døgn fra 1. juli 2015

Alder	Utgiftsdekning	Arbeidsgodtgjøring	Samlet godtgjøring
0-10 år	265	730	995
10 år og eldre	310	730	1 040

Vedlegg 7 – Spørreundersøkelse til Helsestasjon, PPT og Familieteamet i Re kommune

Q1 Hvilken avdeling er du ansatt?

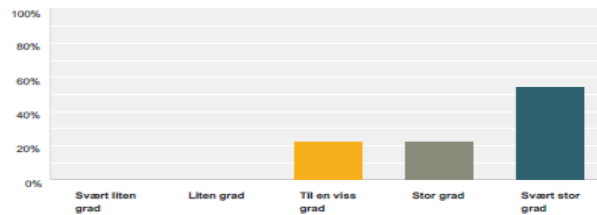
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Helsestasjon m/skolehelsetjeneste og ungdomshelsetjeneste	22,73% 5
PPT	45,45% 10
Familieteamet	31,82% 7
Totalt	22

Q2 I hvilken grad mener du at din avdeling/virksomhet har fokus på forebyggende arbeid for barn og unge i kommunen?

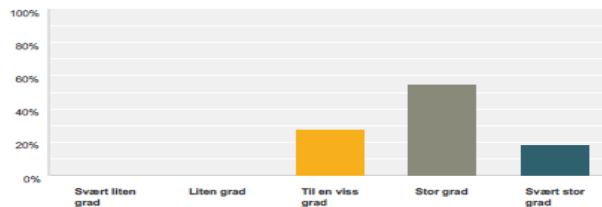
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	22,73% 5
Stor grad	22,73% 5
Svært stor grad	54,55% 12
Totalt	22

Q3 I hvilken grad mener du at de kommunale hjelpetjenestene i din avdeling/virksomhet mobiliseres tidlig overfor barn og unge i risikogrupper?

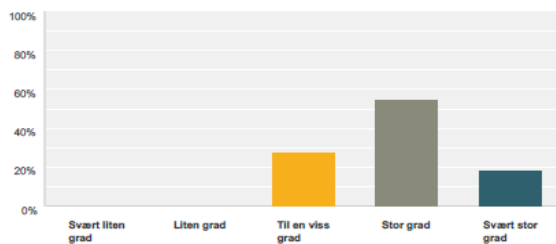
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	27,27% 6
Stor grad	54,55% 12
Svært stor grad	18,18% 4
Totalt	22

Q4 I hvilken grad mener du at din avdeling/virksomhet jobber med å styrke barn og unges evne og kompetanse til å mestre belastninger?

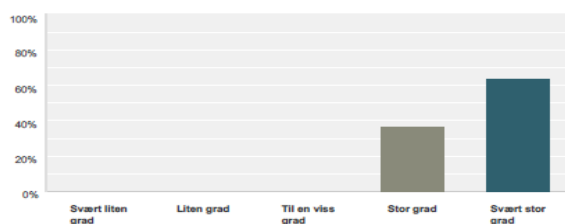
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	27,27% 6
Stor grad	54,55% 12
Svært stor grad	18,18% 4
Totalt	22

Q5 I hvilken grad er du bevisst ditt ansvar i det forebyggende arbeidet for barn og unge i Re kommune?

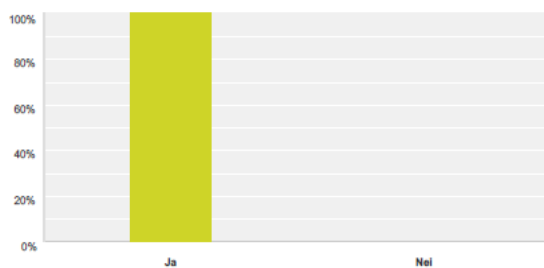
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	0,00% 0
Stor grad	36,36% 8
Svært stor grad	63,64% 14
Totalt	22

Q6 Deltar din avdeling/virksomhet i faste tverrfaglige samarbeidsfora der barnevernet også deltar?

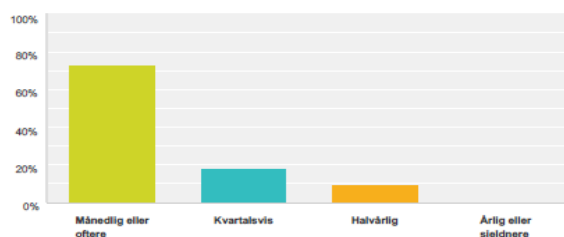
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Ja	100,00% 22
Nei	0,00% 0
Totalt	22

Q7 Hvor ofte deltar du i slike samarbeidsfora?

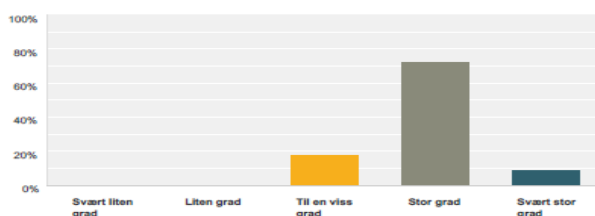
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Månedlig eller oftere	72,73% 16
Kvartalsvis	18,18% 4
Halvårlig	9,09% 2
Årlig eller sjeldnere	0,00% 0
Totalt	22

Q8 I hvilken grad mener du dette samarbeidet fungerer godt?

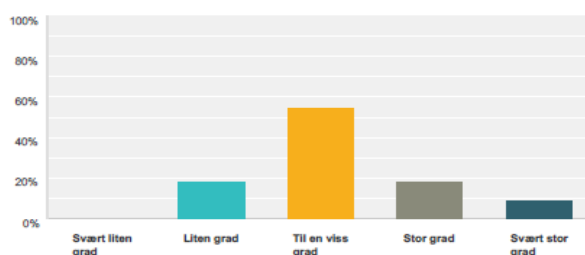
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	18,18% 4
Stor grad	72,73% 16
Svært stor grad	9,09% 2
Totalt	22

Q9 I hvilken grad mener du at barnevernet i Re kommune samarbeider godt med din avdeling/virksomhet om forebyggende arbeid?

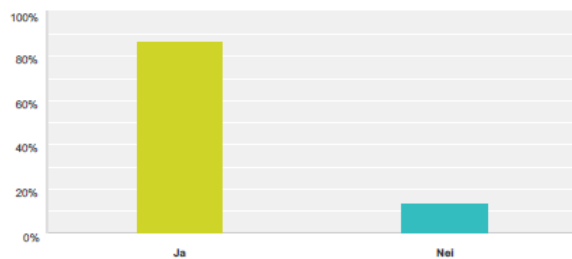
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	18,18% 4
Til en viss grad	54,55% 12
Stor grad	18,18% 4
Svært stor grad	9,09% 2
Totalt	22

Q10 Har din avdeling/virksomhet sendt bekymringsmelding til barnevernet siste halvår?

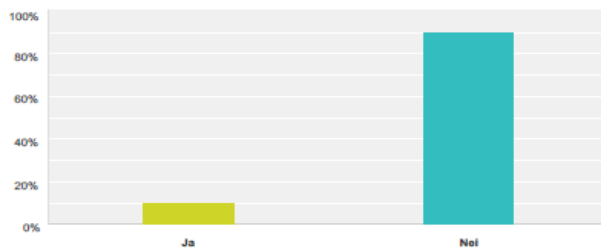
Besvart: 22 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar	
Ja	86,36%	19
Nei	13,64%	3
Totalt		22

Q11 Har du opplevd at din avdeling/virksomhet ikke har fått tilbakemelding på sendt bekymringsmelding siste halvår?

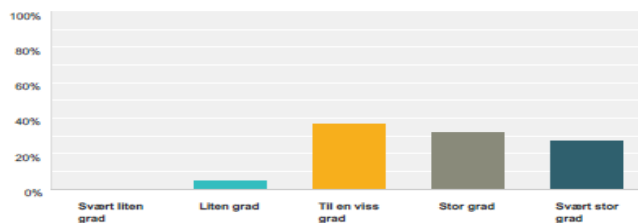
Besvart: 20 Hoppet over: 2

Svarvalg	Svar	
Ja	10,00%	2
Nei	90,00%	18
Totalt		20

Q12 I hvilken grad mener du prosjektet SmART oppvekst fungerer forebyggende også innen barnevern?

Besvart: 22 Hoppet over: 0

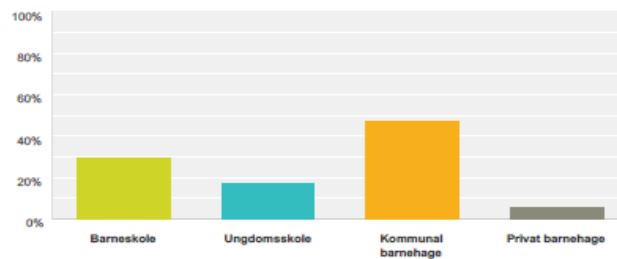

Svarvalg	Svar	
Svært liten grad	0,00%	0
Liten grad	4,55%	1
Til en viss grad	36,36%	8
Stor grad	31,82%	7
Svært stor grad	27,27%	6
Totalt		22

Vedlegg 8 – Spørreundersøkelse til ledelsen ved skolene og barnehagene i kommunen i Re kommune

Q1 Hvilken skole/barnehage er du leder?

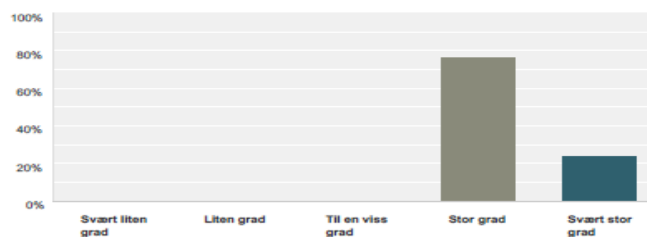
Besvart: 17 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Barneskole	29,41% 5
Ungdomsskole	17,65% 3
Kommunal barnehage	47,06% 8
Privat barnehage	5,88% 1
Totalt	17

Q2 I hvilken grad mener du at din skole/barnehage har fokus på forebyggende arbeid for barn og unge i kommunen?

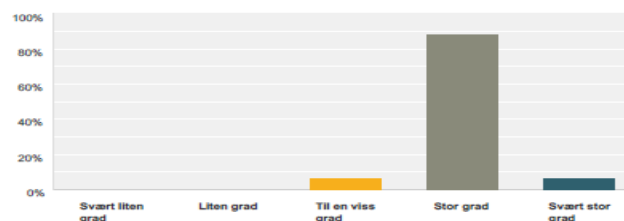
Besvart: 17 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	0,00% 0
Stor grad	76,47% 13
Svært stor grad	23,53% 4
Totalt	17

Q3 I hvilken grad mener du at de kommunale hjelpetjenestene i kommunen (barne- og skolehelsetjeneste, familieteamet, barnevern, PPT) mobiliseres tidlig i din skole/barnehage overfor barn og unge i risikogrupper?

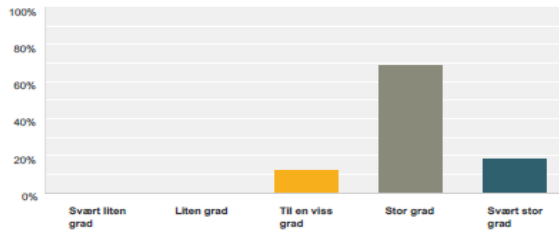
Besvart: 17 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	5,88% 1
Stor grad	88,24% 15
Svært stor grad	5,88% 1
Totalt	17

Q4 I hvilken grad mener du at forebyggende arbeid er integrert i normalt tilbudene i din skole/barnehage?

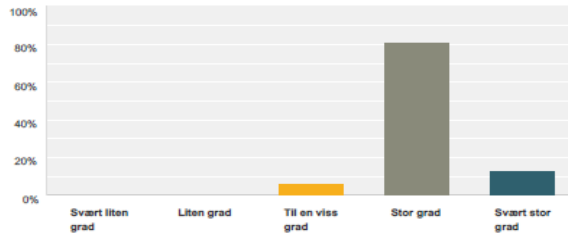
Besvart: 16 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	12,50% 2
Stor grad	68,75% 11
Svært stor grad	18,75% 3
Totalt	16

Q5 I hvilken grad mener du at din skole/barnehage jobber med å styrke barn og unges evne og kompetanse til å mestre belastninger?

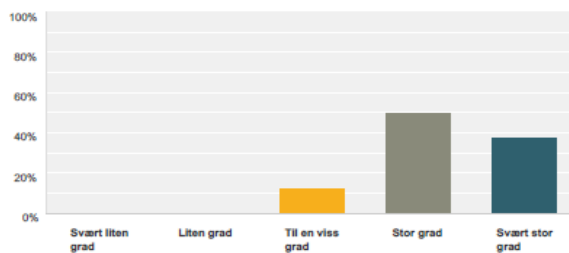
Besvart: 16 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	6,25% 1
Stor grad	81,25% 13
Svært stor grad	12,50% 2
Totalt	16

Q6 I hvilken grad mener du at din skole/barnehage jobber med utvikle sosiale ferdigheter hos barn og unge?

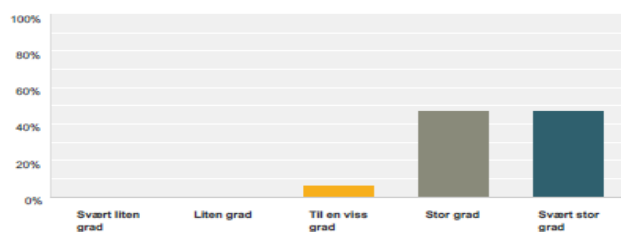
Besvart: 16 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	12,50% 2
Stor grad	50,00% 8
Svært stor grad	37,50% 6
Totalt	16

Q7 I hvilken grad er du bevisst ditt ansvar i det forebyggende arbeidet for barn og unge i Re kommune?

Besvart: 17 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	5,88% 1
Stor grad	47,06% 8
Svært stor grad	47,06% 8
Totalt	17

Q8 Deltar din skole/barnehage i faste tverrfaglige samarbeidsfora der barnevernet også deltar?

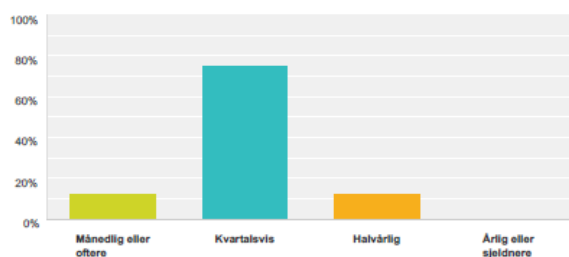
Besvart: 17 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Ja	100,00% 17
Nei	0,00% 0
Totalt	17

Q9 Hvor ofte deltar du i slike samarbeidsfora?

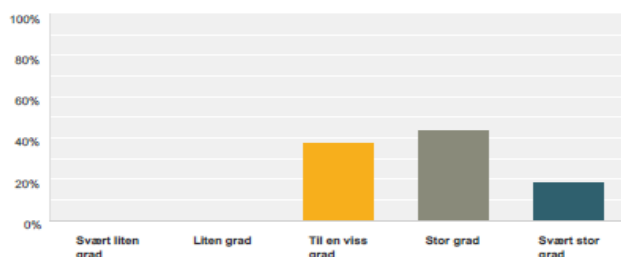
Besvart: 16 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar
Månedlig eller oftere	12,50% 2
Kvartalsvis	75,00% 12
Halvårlig	12,50% 2
Årlig eller sjeldnere	0,00% 0
Totalt	16

Q10 I hvilken grad mener du dette samarbeidet fungerer godt?

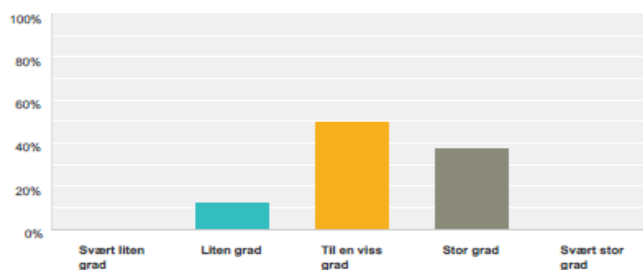
Besvart: 16 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	0,00% 0
Til en viss grad	37,50% 6
Stor grad	43,75% 7
Svært stor grad	18,75% 3
Totalt	16

Q11 I hvilken grad mener du at barnevernet i Re kommune samarbeider godt med din skole/barnehage om forebyggende arbeid?

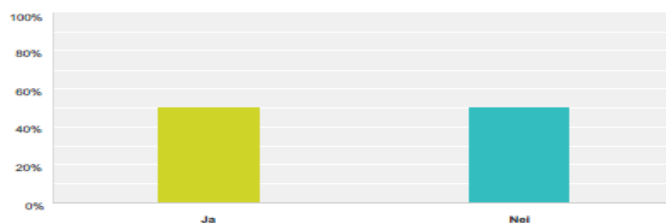
Besvart: 16 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar
Svært liten grad	0,00% 0
Liten grad	12,50% 2
Til en viss grad	50,00% 8
Stor grad	37,50% 6
Svært stor grad	0,00% 0
Totalt	16

Q12 Har din skole/barnehage sendt bekymringsmelding til barnevernet siste halvår?

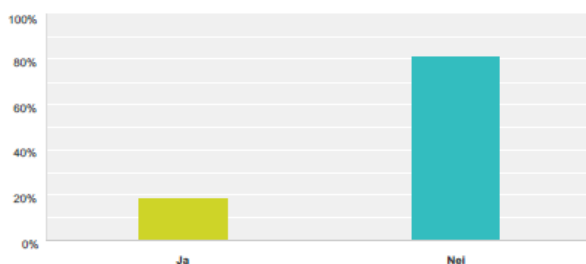
Besvart: 16 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar
Ja	50,00% 8
Nei	50,00% 8
Totalt	16

Q13 Har du opplevd at din skole/barnehage ikke har fått tilbakemelding på sendt bekymringsmelding siste halvår?

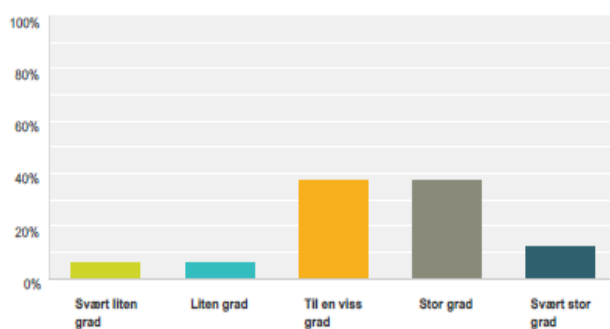
Besvart: 16 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar	Antall
Ja	18,75%	3
Nei	81,25%	13
Totalt		16

Q14 I hvilken grad mener du prosjektet SmART oppvekst fungerer forebyggende også innen barnevern?

Besvart: 16 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar	Antall
Svært liten grad	6,25%	1
Liten grad	6,25%	1
Til en viss grad	37,50%	6
Stor grad	37,50%	6
Svært stor grad	12,50%	2
Totalt		16

Vedlegg 9 – Litteratur og kilder

Regelverk, lover, forskrifter og veiledere

- Lov av 17.7.1992 om barneverntjenester (barnevernloven)
- Lov av 10.02.1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).
- Rundskriv Q-25 /2005 Barnevernet og det forebyggende arbeidet for barn og unge og deres familier. Barne- og familiedepartementet.
- Rundskriv Q-16/2007 Forebyggende innsats for barn og unge. Barne- og likestillingsdepartementet m.fl.
- Rundskriv Q1104 B Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barneverntjenesten
- NOU 2000:12 Barnevernet i Norge. Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
- NOU 2009:08 Kompetanseutvikling i barnevernet, Barne- og likestillingsdepartementet

Dokumenter fra Re kommune

- Budsjett- og økonomiplan – 2015 – 2018 – Re kommune
- Budsjett- og økonomiplan – 2016 – 2019 – Re kommune
- Virksomhetsplan for Barn og unge 2015
- Prosjektdokument for SmART oppvekst
- Prosjektdokument for SmART barnevern
- Veikart for Barn og unge 2015
- Dokumentasjon knyttet til Re kommunes egenvurderingstilsyn i 2015 - i regi av Fylkesmannen
- Barneverntjenestens interne rutiner for saksbehandling
- Re kommunes notat vedrørende økonomiske utfordringer for en kommune med et godt fungerende barnevern – utarbeidet 2014.
- Kommunestyresak 068/15 – Forespørsler om blant annet barnevernets situasjon
- Kostratall barnevern – 2012 – 2015 – kilde www.ssb.kostra.no
- Regnskap/budsjett 2013-2015 (foreløpige tall 2015)
- KS' Veiledende satser for fosterhjem og besøkshjem